

Elektronikus iratról
készített másolat

2018 JAN 18.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott ÉTER-1. Mérnöki és Tanácsadó Kft. [REDACTED]

[REDACTED] indítványozó a csatolt meghatalmazással igazolt és kívül jegyzett jogi képviselőm útján – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjában, és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény („Abtv.”) 27. §-ában foglaltak alapján, figyelemmel a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény („Új Pp.”) 425. § (1) bekezdésében foglaltakra, a [REDACTED] ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat (Vj65-205/2012) felülvizsgálata iránt indult perben hozott - lentebb felsorolt - **alaptörvény-ellenes bírói döntésekkel szemben** a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló közigazgatási **per I. r. felpereseként** az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidőben, az új Pp. kötelező elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó 608. § (1) bekezdésében, valamint 611. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – figyelemmel az Abtv. 53. § (2) bekezdésében, az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013.(II.27.) AB Tü. határozat 21. § (4a) bekezdésében foglaltakra - az elsőfokú bírósághoz a mai napon elektronikus úton benyújtott alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztünk elő:

kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 29. §-ában foglaltak alapján az alkotmányjogi panasz iránti indítványunkat - az alkotmányjogi panasszal érintett bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre tekintettel - befogadni, majd az ügy érdemi elbírálására az Alkotmánybíróság ügyrendje szerint eljáró tanács elé terjeszteni, és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján lefolytatott eljárásban az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján a Kúria bírósági eljárást befejező **Kfv.VI.38.108/2016/26** sorszámú felülvizsgálati ítélete („felülvizsgálati ítélet”) **Alaptörvény-ellenességét** – a Fővárosi Törvényszék, felülvizsgálati ítélettel hatályában fenntartott 2.Kf.650.053/2016/42 számú jogerős ítéletére („jogerős ítélet”) és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítélettel helybenhagyott 32.K.30.768/2015/105 számú elsőfokú ítéletére („elsőfokú ítélet”) kiterjedő hatállyal – **megállapítani**, és az alaptörvény-ellenes bírói döntéseket („**Ítéletek**”) – az eljárás során hozott végzésekre is kiterjedő hatállyal – **megsemmisíteni** szíveskedjék.

1. Álláspontunk szerint az ügy érdemében hozott fenti bírói döntések megsértették az Alaptörvényben biztosított alábbi jogainkat:

- B) cikk. (1) bekezdését (a jogállamiságból eredő jogbiztonság alapelve),
- XXIV. cikk (1) bekezdését (tisztességes hatósági eljáráshoz való jog),
- XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését (tisztességes eljáráshoz és jogorvoslathoz való jog),
- 28. cikkét (alkotmányos bírói jogértelmezés alapelve),

melyek a bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet jelentenek, ezért az Ítéletek Alaptörvény-ellenesek.

2. Az Abtv. 27. §-ának b) pontjában foglaltakra tekintettel nyilatkozunk, hogy jogorvoslati lehetőségeinket a Kúriához intézett felülvizsgálati kérelemmel kimerítettük.

3. Álláspontunk szerint az alkotmányjogi panaszunkkal érintett Ítéletek, és az azokat megelőző bírósági, közigazgatási és versenyfelügyeleti eljárás során nemcsak a bírói döntéseket, az Ítéleteket érdemben befolyásoló Alaptörvény-ellenesség áll fenn, hanem **alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés** is fennáll, ugyanis nemcsak arról van szó, hogy sem a GVH előtti versenyfelügyeleti eljárásban, sem pedig a Versenytanács határozatának bírósági felülvizsgálata iránti eljárás során nem biztosították, ill. megsértették a **tisztességes eljáráshoz való jogainkat**, hanem gyakorlatilag **tényleges bírói**

¹ A „felülvizsgálati ítélet”, „jogerős ítélet” és „elsőfokú ítélet” a továbbiakban együttesen: „**Ítéletek**”-nek jelölve.

felülvizsgálatra sem került sor, ezért sérült a jogorvoslathoz való – az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti – alkotmányos alapjogunk is a későbbiekben kifejtendők szerint.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata (pl.: 19/2015. (VI.15.) AB határozat) szerint a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatos, annak lényegi tartalmát érintő követelmények teljesülésének vizsgálata alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek minősül, így álláspontunk szerint az Abtv. 29. § második fordulata szerinti feltétel is megvalósul.

4. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtandó jelen alkotmányjogi panaszunkat a sérelmezett döntés kézhezvételétől számított **60 napon belül** kellett benyújtatunk, az ügyben elsőfokon eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz.
A Kúria mint Felülvizsgálati Bíróság alaptörvény-ellenes felülvizsgálati ítéletét **2017. november 14-én vette jogi képviselőnk kézhez**, és az ehhez képest 60 napos törvényi határidőn belül került benyújtásra az új Pp. 608. § (1) bekezdése szerinti kötelező elektronikus kapcsolattartás keretében jelen alkotmányjogi panaszunk az ügyben első fokon eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz.
5. A T. Alkotmánybíróság hatáskörét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 27. §-a alapozza meg, az Ítéletek az Alaptörvény B) cikk. (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, és 28. cikkét sérti álláspontunk szerint, az alábbiakban kifejtendők miatt.
6. Az ügyben felülvizsgálati eljárás illetve perújítás nincs folyamatban.
7. Az Abtv. 27. §-ában, 51. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel jogosultak vagyunk alkotmányjogi panasz benyújtására, mivel az alapügyben a közigazgatási peres eljárásban I. rendű felperesként vettünk részt, ily módon az egyedi ügyben érintett szervezet vagyunk és a kartellügyben velünk szemben is eljáró Gazdasági Versenyhivatal („GVH”) határozatának bírósági felülvizsgálata iránt általunk indított közigazgatási peres ügy érdemében hozott döntés az Alaptörvényben biztosított, az 1. pontban felsorolt jogainkat sérti, továbbá kimerítettük az Abtv. 27. § b) pontja szerinti jogorvoslati lehetőségeinket, ugyanis a Kúria felülvizsgálati ítélete az eljárást véglegesen érdemben, és a perjogi szabályok szerint lezárta, ily módon álláspontunk szerint **alkotmányjogi panaszunk megfelel az Abtv. 27. §-ában foglalt feltételeknek**.
8. Az Alkotmánybíróság számos határozatában (pl.: 19/2015. (VI.15.) AB határozat 32. pontjában) kifejtette, hogy „a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatos, annak lényegi tartalmát érintő követelmények teljesülésének vizsgálata, és a jogszabályi környezet vizsgálata ... alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek minősül”.
Álláspontunk szerint ily módon alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek minősül, hogy a jogerős közigazgatási határozatokkal szemben igénybe vehető **bíróági felülvizsgálat mint jogorvoslati forma** hordozza-e a minden jogorvoslattal szemben támasztott azon alapvető alkotmányos követelményt, hogy az általa nyújtott jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön, és valóban képes legyen adott esetben a közigazgatási döntés által okozott sérelem orvoslására.
Álláspontunk szerint a **jelen alkotmányjogi panasszal érintett alapügyben a ténylegesen lefolytatott közigazgatási peres eljárás** a felülvizsgálni kívánt közigazgatási határozat tekintetében sem fogalmilag, sem szubsztanciálisan **nem hordozta magában a jogsérelem orvosolhatóságát**, mivel **csupán formálisan valósult meg**, és nem elégítette ki a jogorvoslathoz való jog mint alapjoggal szemben támasztott alapvető alkotmányossági követelményeket.
9. Az Alaptörvény - eljáró bíróságok és az Ítéletek által megsértett - rendelkezései az alábbiak:
„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam”.
„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el”.

„(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

„25. cikk (2) A bíróság dönt

b) a közigazgatási határozatok törvényességéről;”

„28. cikk: A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

10. Tisztában vagyunk azzal, hogy következetes és irányadó gyakorlata alapján a T. Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre arra, hogy az eljáró bíróságok által megállapított tényállást megkérdőjelezze, és tartózkodik annak vizsgálatától is, hogy a bírósági döntések indoklásában megjelölt bizonyítékok és érvek megalapozottak-e, mint ahogyan azt sem vizsgálja, hogy helytállóan értékelte-e a jogalkalmazó az eljárásban beszerzett bizonyítékokat, és az előadott érveket.

Ugyanakkor álláspontunk szerint a T. Alkotmánybíróság alkotmányjogi panaszok befogadásával és érdemi elbírálásával kapcsolatos hatáskörébe tartozik annak megítélése, hogy az ügyben eljáró bíróságok a kereset szerinti jogorvoslat elutasításáról a **közvetlen alapjogi vonatkozások figyelembevételével határoztak-e.**

E körben az Alkotmánybíróság számos döntésében hivatkozott arra, hogy „az eljárási típusú alapjogok érvényesítése kapcsán az Alkotmánybíróság nem tudná megfelelően teljesíteni Alaptörvény védő feladatait, ha csupán a jogszabályi rendelkezések Alkotmánnyal összhangban álló értelmezési tartományát jelölhetné ki, de – az iratokból megállapíthatóan – nyilvánvalóan alapjogsértő eljáráson alapuló ... bírósági határozatot nem semmisíthetné meg” (lásd 18/2017. (VII.18.) AB határozat 25. pontjában foglaltakat).

Az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege, arra vonatkozó indoklás, hogy a sérelmezett bírói döntések (Ítéletek) miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, azokat miért és mennyiben sértik a támadott bírói döntések

11. Amint azt a 2/2017. (12.10.) AB határozat indoklása [89] is rögzíti, „az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásokban kiemelt feladatának tekinti, hogy a jogszabályoknak olyan értelmezését fogadja el, amely összhangban áll az Alaptörvényben biztosított jogok érvényesülésével”.

Ennek során gyakran előfordul, hogy az Abtv. 46. § (3) bekezdésében előírtakra figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapítsa azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató **alkotmányos követelményeket**, melyeket az egyes jogszabályok értelmezése és alkalmazása során a jogalkalmazóknak feltétlenül szükséges érvényesíteniük.

12. Az Alkotmánybíróság kialakult gyakorlata alapján „az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésére mint a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmére ... csupán olyan esetben alapítható alkotmányjogi panasz, ha a sérelmesnek vélt bírósági eljárás közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt zajlott”.
- Jelen alkotmányjogi panasz vonatkozásában e feltétel fennáll, hiszen a közigazgatási per tárgya a **GVH Versenytanácsa** kartellügyben hozott **Vj/65-205/2012.** számú határozatának („Versenytanács határozata”) törvényességi felülvizsgálatára irányult.

Az Alkotmánybíróság legutóbb az 5/2017. (III.10.) AB határozatában semmisítette meg a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe ütközés miatt, abból az okból, hogy „a bíróság helybenhagyott egy jogszabálysértő közigazgatási határozatot, ezzel mintegy elfogadva az Alaptörvény-ellenességet” (3071/2017. (IV.19.) AB végzés indoklás [12], 22/2017. (IX.11.) AB határozat indoklás [26]).

13. A tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogot az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése rögzíti, míg a tisztességes eljárás követelményét a közigazgatási hatósági eljárás vonatkozásában az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése fogalmazza meg.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése** által garantált tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az Alaptörvényben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is.

Ehhez kapcsolódóan a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a **hatékony bírói jogvédelem** követelménye, ami az Alkotmánybíróság konzekvens értelmezésében azt jelenti, hogy önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen ezek épp azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést.

Mindez azt jelenti, hogy a tisztességes eljárás követelménye szükségképpen magába foglalja a **hatékony bírói jogvédelem** igényét is, ami pedig attól függ, hogy az eljárási szabályok értelmében az adott bíróságok – Alaptörvénytől nem független – jogértelmezése szerint a bíróság mit vizsgálhat és ténylegesen mit vizsgál felül.

A közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata tekintetében az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésének b) pontja, a jogorvoslathoz való jog tekintetében pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése tartalmilag azonosan rendelkezve a **közigazgatás törvény alá rendelését** olyan alapvető, az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdése szerinti **alapvető jogállami követelménynek** tekinti, melyet a bíróságoknak kell biztosítaniuk a közigazgatási határozatok törvényességének ellenőrzése során. Ennek keretében figyelemmel kell lenni arra is, hogy „a közigazgatás törvény alá rendeltségének követelménye kiterjed a közigazgatási szervek minden olyan aktusára, melyben a közigazgatás a címzetek alapjogait érintő döntést hoz” (8/2001. (II.18.) AB határozat).

14. Jelen alkotmányjogi panasszal érintett közigazgatási perben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében, és ennek lebontásaként a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény („Pp.”) 2. § (1) bekezdésében biztosított, és az eljárt bíróságok feladatkörébe utalt **tisztességes eljáráshoz fűződő jogaink**, és azon belül a **hatékony bírói jogvédelem** követelménye, továbbá az Alaptörvény XXVII. cikk (7) bekezdése által garantált **jogorvoslathoz való jogunk** alapvetően azáltal sérült, hogy az eljárt bíróságok – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, a Fővárosi Törvényszék, illetve a Kúria – ez irányú kötelezettségük ellenére **érdemben gyakorlatilag nem is vizsgálták keresetünket és perbeli tényelődásainkat**, hanem mindenfajta kritika nélkül elfogadták a GVH (vagy „alperes”) által a közigazgatási eljárás során megállapított azon tényállást, mely olyan rajtaütési jegyzőkönyveken és egyéb bizonyítékokon alapult, melyek nem feleltek meg a Pp. 195. § (1) bekezdésében, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény („Tpv.”) 65/B. § (2) bekezdésében, illetve a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény („Ket.”) 39. § (3) bekezdésében meghatározott tartalmi és alaki feltételeknek, és amely jegyzőkönyvnek nevezett dokumentumok egy része, ill. eredeti példánya nem volt fellelhető sem a közigazgatási eljárás, sem pedig a bírósági eljárások alatt az iratok között.

15. Álláspontunk szerint az eljárt bíróságok eleve **alaptörvény-ellenesen értelmezték a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának jellegét és tartalmi kereteit**, továbbá a közigazgatási perben eljáró bíróságoknak az **alkotmányos ügyféli alapjogok** biztosításához való viszonyát.

Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésének b) pontja a **közigazgatási határozatok törvényességének ellenőrzését a közigazgatási bíróságok feladataként** határozza meg, mely törvényességi ellenőrzés a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata révén valósul meg, melynek eljárási szabályait a Pp. XX. fejezete tartalmazza.

Az alkotmányossági követelményeknek a versenyfelügyeleti ügyekben, különösen a rendkívül súlyos jogkövetkezményekkel járó kartellügyekben született közigazgatási határozatok felülvizsgálata iránti közigazgatási perekben is megfelelően – sőt kiemelten – érvényesülniük kell.

Ez azt jelenti, hogy a bíróságnak lehetősége kell hogy legyen arra, hogy a perbevitte jogokat és kötelezettségeket az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelően valóban érdemben bírálhassa el, melynek köteles is eleget tenni.

Különösen hangsúlyosan jelenik meg ez a követelmény a versenyügyekkel kapcsolatos bírósági felülvizsgálatok során, hiszen, mint ahogy az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatosan több közigazgatási bírósági ítélet alkotmányossági felülvizsgálata során (pl.: a 3124/2015. (VII.9.) AB határozatban) megállapította: „A versenyügyek sajátossága, hogy a versenytellenes cselekmény megítélése első ízben hatóság, és nem bíróság hatáskörébe tartozik, és az elmarasztaló határozatot tudja az eljárás alá vont vállalkozás bíróság előtt keresettel közigazgatási perben megtámadni ... Kartellügyekben ezért a vád bíróság elé juttatása a keresetindításban, vagyis a bírósághoz fordulásban ölt testet”.

Ebből az alaphelyzetből az alkotmánybírósági határozat szerint egyenesen és okszerűen következik, hogy „mivel a versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozattal szemben a közigazgatáson belül nincsen helye rendes jogorvoslatnak, a bírósági eljárás megindítása a XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog érvényesülését is hivatott szolgálni ... a jogorvoslathoz való jog érvényesülése szempontjából pedig lényeges, hogy a jogorvoslati fórum – jelen esetben a közigazgatási bíróság – ténylegesen mit vizsgálhat felül, azaz mi ennek a felülvizsgálatnak a terjedelme”.

E gondolatmenet esszenciájaként az Alkotmánybíróság alkotmányos követelményként jelölte meg a közigazgatási bírósághoz fordulás kapcsán, hogy „az Alaptörvény megköveteli, hogy e jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön, és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására”. Ténylegesen pedig csak az a bírói jogvédelem érvényesülhet, mely **valós és érdemi tartalmat hordoz**, nem pedig látszólagos, a perbeli ügyféli jogokat és a tényleges felülvizsgálat terjedelmét alaptörvény-ellenesen leszűkítő jellegű, mint a panaszolt ítéletekben manifesztálódott bírói felülvizsgálat.

E gondolatmenethez szorosan kapcsolódik az a követelmény is, melyet az Alkotmánybíróság több döntésében (pl.: 3/2015. (II.2.) AB határozat [17.18. pont]) is kibontott a tisztességes eljárás követelményének megfelelő bírói jogértelmezéssel szemben támasztott alkotmányos követelményre utalva: „az Alaptörvény XXVIII. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával, és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettséggént írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék ... Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságoknak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül biztosítani kell az elé kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie”.

Mindebből következik az Alkotmánybíróság idézett döntése szerint, hogy „a bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz „Abtv. 27. §” az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés Alaptörvény-ellenes”.

16. Fentiek tükrében álláspontunk szerint az alapügyben eljáró bíróságok az előttük fekvő, felülvizsgálandó kartellügy egyértelmű és kifejezett alapjogi érintettségére tekintet nélkül jártak el, és az általuk kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, tekintettel arra, hogy az Alaptörvény 28. cikkében foglaltak ellenére az általuk alkalmazott jogszabályokat az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben foglalt, a tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz illetve a jogorvoslathoz való alapjogaink, és ehhez kapcsolódó egyéb eljárási jogaink alkotmányos tartalmára tekintet nélkül értelmezték.
- Az eljáró bíróságok **ahelyett**, hogy valódi jogorvoslati fórumként működve eljárásuk során szem előtt tartották volna a fent jelzett alkotmányos követelményeket, és **ténylegesen megvizsgálták volna** keresetünk és perbeli előadásaink érdemét, **lehetőséget adtak volna a bizonyításra**, és ily módon **valóban érdemben felülvizsgálták volna a sérelmezett alperesi közigazgatási határozatot**, alkotmányos kötelezettségeiket súlyosan megsértve, **ténylegesen kiüresítették jogorvoslathoz való alapjogunkat**, hiszen a bírósági felülvizsgálat csak formális értelemben ment végbe, tartalmi,

azaz a semmisségi okokat, anyagi jogi és eljárási jogsértéseket érintő érdemi bírósági felülvizsgálat nem történt, az azokra is irányadó érdemi döntést nem hoztak az eljáró bíróságok. Álláspontunk szerint a lefolytatott első-, másodfokú- és felülvizsgálati eljárás a jogorvoslathoz való alapjogunk immanens elemének, az állított jogsérelem orvosolhatóságának a lehetőségét és érvényesülését zárta ki azáltal, hogy az eljáró bíróságok nem a keresetünkben és perbeli indítványainkban valamint a releváns törvényi előírásokban foglaltaknak megfelelően vizsgálták meg a sérelmezett alperesi határozatot, melynek következtében a bírósági felülvizsgálati eljárás valójában csak formális értelemben ment végbe, **tartalmi érdemi - az alkotmányos jogainkat szem előtt tartó és ténylegesen érvényesítő - bírósági felülvizsgálat nem történt**, ily módon keresetünk elutasításával, majd annak helybenhagyásával, illetve a Kúria által a jogerős ítélet hatályban tartásával az eljáró bíróságok voltaképpen nem is a sérelmezett alperesi határozat törvényességéről döntöttek, hanem arról, hogy azt törvényes keretek között, illetve megfelelő alkotmányos szubsztanciával nem hajlandók felülvizsgálni.

17. A sorozatos bírósági jogsértések, - a közigazgatási határozatok törvényességéről való bírói döntés intézményének szubsztanciájára is kiterjedő - **alaptörvény-ellenes jogértelmezés** miatt álláspontunk szerint **nem érvényesülhetett a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogunk lényegi alkotmányos tartalma**, mely elsődlegesen

(i) valamennyi bizonyítási indítványunk ésszerű indokolást nem tartalmazó elutasításában, ily módon peranyag szolgáltatási kötelezettségünk meghiúsításában,
(ii) az alperes által foganatosított rajtaütésekről, alapvető bizonyítékok beszerzéséről felvett jegyzőkönyvek súlyos, alapvető tartalmi és alaki hiányosságai figyelmen kívül hagyásában, és e szabálytalan jegyzőkönyvek közokirati bizonyító erővel rendelkező bizonyítékként történő figyelembevételében,
(iii) iratmásolati kérelmeink sorozatos megtagadásában, illetve érdemi válasz nélkül hagyásában,
(iv) a megrendelt és kifizetett közigazgatási iratanyag teljes körű átadása kikényszerítésének elmaradásában,
(v) alperes Versenytanácsa döntéshozatala szabályszerűsége vizsgálatának mellőzésében,
(vi) alperes végzései és az eljáró bíróságok végzései közlésének hiányában, illetve
(vii) az alapvető kézbesítési szabályok súlyos megsértésében,
(viii) a beavatkozással kapcsolatos értesítés, illetve annak megfelelő igazolása jogsértő elmulasztásában,
(ix) alapvető ügyféli jogaink sorozatos megsértésében,
(x) a hiányzó iratok kötelező bírósági pótlásának elmulasztásában, és e közigazgatási iratok nyilvánvaló hiányában történő döntésben, ezen iratok közvetlen vizsgálatának elmaradásában,
(xi) a másodfokú bíróság által az iratismertetés jogellenes megtagadásában nyilvánultak meg,
(xii) a felsőbb szinten eljáró bíróságok nem észlelték az alsóbb szintű bíróságok alaptörvény-ellenes jogértelmezését, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, ügyféli alapjogaink sérelmét.

18. Az eljáró bíróságok nem teljesítették az Alaptörvény 28. cikke alapján fennálló alkotmányos kötelezettségüket, és az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló közigazgatási ügyet nem az irányadó alkotmányos szempontok és az azokat kibontó alkotmánybírósági határozatok figyelembevételével bírálták el, még abban az esetben sem, amikor hivatkoztak bizonyos általunk felvetett alkotmányossági szempontokra.

Valójában azonban **ténylegesen nem voltak figyelemmel a Tptv. és a Ket. konkrét tényállásra való alkalmazása során a releváns alkotmányossági szempontokra**.

Ugyanakkor, amint azt az Alkotmánybíróság több eseti döntésében is kifejtette „*a tisztességes eljáráshoz való jog követelményrendszerének alaptörvényi szabályai már nemcsak a jogszabályok, hanem az egyes bírói döntések számára is alkotmányos mércéül szolgálnak*” (pl.: 21/2014. (VII.15.) AB határozat [60]).

Az eljáró bíróságok fentiekben jelzett Alaptörvényt sértő magatartása elsődlegesen abból fakad, hogy az ügyféli jogosultságokat alaptörvény-ellenesen szűkítően értelmezik, és **ahol csak lehetett**,

megtagadták tőlünk a tisztességes eljáráshoz nélkülözhetetlen eljárási elemekhez történő hozzáférést, például bizonyítási indítványaink teljesítését, iratbetekintési, iratbirtoklási, nyilatkozat- és indítványtételi jogaink megfelelő mértékű biztosítását.

Miközben a Kúria által helybenhagyott jogerős ítélet is rögzíti, hogy „a Ket. alapelveinek sérelme súlyos eljárási szabálysértés lehet”, továbbá hogy „az iratbetekintési és iratmásolati jog sérelme védekezéshez való jogunkat csorbíthatja”, azonban álláspontja szerint az eljárási alapelvek kizárólag a tételes jogszabályi rendelkezéseken keresztül érvényesülnek.

A Kúria felülvizsgálati ítéletében alaptörvény-ellenesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy „amennyiben az adott ügyféli jogok gyakorlását a jogszabályok tételesen szabályozzák, úgy ezek megtartása egyben a tisztességes eljáráshoz való jog megtartását is jelenti” (felülvizsgálati ítélet 99. pont). Ugyanakkor hiányzik az indokolásból annak az esetkörnek a megítélése, amikor a tételes szabályozás hiányzik és a bíróság nem hajlandó a Ket, vagy a Pp alapelveit közvetlen alkotmányos tartalmuk ellenére alkalmazni és e tartalmukat kibontva megítélni például a Pp bizonyítási kötelezettségre és bizonyítási teherre vonatkozó rendelkezéseinek alkotmányos vonatkozásait.

Álláspontunk szerint az Alaptörvény 28. cikkébe foglalt értelmezési szabállyal, és az alkotmányos követelményekkel nem áll összhangban e bírói jogértelmezés, hiszen elegendő csak a Ket. indokolására hivatkozni, mely szerint „a Ket. alapelvei ... a hatósági jogalkalmazásnak is irányt kívánnak szabni. Az ügyintézési alapelvek a közigazgatási hatósággal szemben támasztott követelmények önállóan is fellívhatók, de az egyes rendelkezések értelmezésénél is irányadó normatív szabályrendszerrel van szó.”

Hasonló értelmezési eredményt kapunk a Pp. eljárási alapelveinek vizsgálata esetén is, hiszen a Pp. 2. § (1) bekezdése a fél per tisztességes lefolytatásához való jogának biztosítását az eljáró bíróság konkrét kötelezettségeként jelöli meg.

E körben panaszunk nem a bíróság jogértelmezésének felülvizsgálatára, hanem e jogértelmezés alaptörvény-ellenességének megállapítására vonatkozik, arra, hogy a Kúria az ügyféli joggyakorlással kapcsolatos alapelvek érvényesüléséről a közvetlen alapjogi vonatkozás figyelembevétele nélkül foglalt állást, és érdemben nem válaszolt ezzel kapcsolatos, a felülvizsgálati kérelem 2. pontjában kifejtett érvelésünkre.

19. Amint azt az Alkotmánybíróság több irányadó határozatában is kifejtette, „a közigazgatási határozatok törvényességének bírósági felülvizsgálata alkotmányosan nem korlátozódhat a jogszerűség pusztán formális szempontok szerinti, az eljárási szabályok betartására korlátozódó vizsgálatára. A közigazgatási ügyben eljáró bíróság nincs kötve a közigazgatási határozatban megállapított tényálláshoz, és a jogszerűség szempontjából felülbíráhatja – sőt, felül kell bírálnia – a közigazgatási szerv mérlegelését is a Polgári perrendtartás 339/B. §-ában írt korlátozás figyelembevétele mellett. Döntése során figyelemmel kell lennie az Alaptörvény 28. cikkére ...” (17/2015. (VI.5.) AB határozat 88. pont).

Az Alkotmánybíróság e határozatában azt is hangsúlyozta, hogy a közigazgatási perben „a bíróság nemcsak a hatóság határozatának törvényességi ellenőrzését végzi el az Alaptörvény 25. cikk. (2) bekezdés b) pontja alapján, hanem egyúttal jogorvoslati fórumként is eljár; a hatóság határozata ellen nem lehet más közigazgatási fórumhoz fordulni, azt csak a bíróság előtt lehet megtámadni. A bíróság általi érdemi felülvizsgálat viszont csak akkor kerülhet szóba, ha a hatóság döntése is érdemi jellegű ...”.

Mindez tehát azt jelenti, hogy az Alkotmánybíróság konzekvens gyakorlatából következően a közigazgatási határozatok felülvizsgálata mint jogorvoslat csak akkor felel meg az alkotmányossági követelményeknek, ha az valóban érdemi tartalommal bír, vagyis tényleges tartalmi felülvizsgálatot jelent.

E tekintetben az eljáró bíróságok súlyos, az ügy érdemére kiható – a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességben megnyilvánuló - mulasztást követtek el azzal hogy érdemben nem vizsgálták felül sem a GVH által megállapított tényállást, sem az annak alapjául szolgáló bizonyítékokat, sem azok tartalmát, sem megszerzésük körülményeit, sem alakiságukat illetően. Sem az ügyben eljáró másodfokú bíróság, sem pedig a Kúria nem vizsgálta meg például közvetlenül az általunk kifogásolt rajtaütési jegyzőkönyveket közvetlenül, fizikai valóságukban, és

abból a szempontból sem, hogy azok a Tptv. és a Ket. által előírt tartalmi és formai követelményeknek megfelelnek-e, és ennek megfelelően hordozzák-e ténylegesen a közokirati jelleget.

A Kúria a felülvizsgálati ítélet 83. pontjában kitűnően anélkül állapítja meg a 2012. november 30-i rajtaütési jegyzőkönyvről, hogy „*e jegyzőkönyv közokirat*”, hogy közvetlenül megvizsgálta volna azt, illetve hogy egyáltalán a birtokában lett volna ténylegesen e közokiratnak nevezett, valójában nem létező, és a periratoknál eredeti formájában nem fellelhető dokumentumnak.

A rajtaütési jegyzőkönyvek eredeti, ténylegesen érdemben felülvizsgálható példányai sem a másodfokú bíróságnak, sem a Kúriának nem álltak rendelkezésére, e tekintetben az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdését sértő módon a másodfokú bíróság eljáró tanácsának elnöke kifejezett írásbeli kérelmünk ellenére sem volt hajlandó a Pp. által megkívánt iratpótlási eljárást lefolytatni, sőt, a rajtaütési jegyzőkönyvek fellebbezési tárgyaláson indítványozott ismertetését is megtagadta tőlünk, a tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos alapjogunkat súlyosan sértve. Hasonlóan járt el a Kúria is.

Különösen visszatetsző, az ügyfélegyenlőséget és a tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos alapjogainkat egyaránt sértő módon, az elsőfokú bíróság felülvizsgálati kérelmünk folytán az iratokat csak késve és részlegesen terjesztette fel a Kúriához, és csak kifejezett, az elsőfokú bírósághoz és a Kúriához egyaránt benyújtott írásbeli kérelmeinkre sikerült elérni, hogy az időközben alperes részére visszaadott közigazgatási iratanyagot is felterjesszék a Kúriához.

Azt már önmagában a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alkotmányos alapjogunk sérelmeként tudjuk értékelni, hogy ab ovo nem kerültek a közigazgatási iratok a felülvizsgálati eljárás során felterjesztésre a Kúriához, - e vonatkozásban a jogi szabályozás is súlyosan hiányos - ha erre vonatkozó kifejezett írásbeli kérelmet nem terjesztünk elő, úgy a Kúria egy közigazgatási per felülvizsgálata során a közigazgatási iratok nélkül döntött volna a jogerős ítélet jogszerűségéről, törvényességéről úgy, hogy az annak alapjául szolgáló közigazgatási iratoknak ne legyen a birtokában. Miután sikerült elérnünk a közigazgatási iratok Kúriához történő felterjesztését, és írásban kértük a rajtaütési jegyzőkönyvek hiteles másolatának kiadását, kiderült, hogy a rajtaütési jegyzőkönyvekről nem tud kiadni a Kúria hiteles másolatot, mivel azok nem találhatók a felterjesztett közigazgatási iratanyagban.

Megállapítható tehát, hogy a Kúria úgy hozta meg a jogerős, és az ügyet érdemben lezáró felülvizsgálati ítéletét, hogy nem rendelkezett a rajtaütési jegyzőkönyvekkel, így nem volt módja azokat áttanulmányozni, és ezen jegyzőkönyvek közvetlen tanulmányozása nélkül döntött azok jogszerűségéről, közokirati jellegéről és bizonyítékként történő felhasználhatóságának törvényességéről.

Ez összeegyeztethetetlen az Alaptörvény XXVIII. cikk. (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogaink biztosításával, és az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt értelmezési követelménnyel is, ami a bírói döntést érdemben befolyásoló Alaptörvény-ellenességet jelent.

Ugyanakkor alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést is felvet a Pp. felülvizsgálatra vonatkozó előírásaival kapcsolatosan, melyek nem írják elő egyértelmű kötelezettségként közigazgatási perekben, hogy az elsőfokú bíróság felterjesztési kötelezettsége felülvizsgálat esetén a közigazgatási iratanyagra is ki kell hogy kötelezően terjedjen, és e végből megkérdőjelezhetők a BÜSZ felterjesztéssel kapcsolatos előírásai is, melyek a felülvizsgálatra nyitva álló határidő alatt lehetővé teszik a közigazgatási iratanyag közigazgatási hatóság részére történő visszaadását, anélkül, hogy eltelne a felülvizsgálatra nyitva álló határidő. Ily módon megbontásra kerül a peranyag integritása is, hiszen a közigazgatási iratanyag visszakérül a közigazgatási hatósághoz a felülvizsgálatra nyitva álló határidő lejárta előtt.

20. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított álláspontját elvi jelentőséggel a 6/1998. (III.11.) AB határozatban foglalta össze.

A kimunkált alkotmányos mérce szerint „*a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni ...az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem*

nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is, az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye ... alkotmányos igény, hogy a perbevitelt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez ... a tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerét kielégítő hatékony bírói jogvédelem pedig attól függ, hogy az eljárási szabályok értelmében a bíróság mit vizsgálhat felül” (lásd a 19/2015. (VI.15.) AB határozat 35. pontjában foglaltakat).

Az Alkotmánybíróság egy friss határozatában a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő joggal kapcsolatosan kiemelte, hogy az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában „a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte ... elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig – mérlegelés eredményeként – mindezekből vont le következtetést az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve” (3102/2017. (V.8.) AB határozat indokolás [18]).

Az Alkotmánybíróság a 20/2017. (VII.18.) AB határozatban külön kiemelte, hogy „a tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata ... a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” (indokolás [26]).

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatából egyértelműen megállapítható, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot mint eljárásjogi jellegű alapjogot azonosítja, melyet az eljáró bíróságoknak minden körülmények között érvényesíteniük kellett volna, ez azonban nem történt meg.

Az eljáró bíróságok rendkívül súlyos, az ügy érdemére kiható alapjogsértést követtek el azzal is, hogy érdemben felül sem vizsgálták a 2012. november 28-án, 29-én és 30-án velünk szemben foganatosított rajtaütésekről alperes által ismeretlen körülmények között és időpontban készített, jegyzőkönyvnek nevezett, de a jegyzőkönyv Ket. 39. § (3) bekezdése szerinti, a közokirati jelleghez szükséges alakí és tartalmi követelményeivel nem bíró dokumentumokat, miközben közokiratnak megfelelő bizonyító erőt tulajdonítottak azoknak.

A másodfokú bíróság eljáró tanácsának elnöke súlyosan megsértve a Pp. 246. § (2) bekezdésében foglalt eljárási rendelkezést, és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglaltakat **nem volt hajlandó ismertetni a fenti rajtaütési jegyzőkönyveket**, annak ellenére, hogy jogi képviselőnk ezt kifejezetten kérte (42. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal).

Ugyancsak kérte jogi képviselőnk a 2016. augusztus 24. napján a törvényes képviselőnk által személyesen benyújtott beadvány ismertetését, mely az elsőfokú ítélet ellen benyújtott fellebbezésünk **kiegészítéseként** került a peres iratokhoz benyújtásra.

Ennek benyújtására törvényes képviselőnk azért kényszerült, mivel az eljáró bíróságok **nem voltak hajlandók ez irányú bizonyítási indítványunk ellenére őt meghallgatni**, az elsőfokú ítélettel kapcsolatos törvénysértésekre, logikai ellentmondásokra hívta fel a figyelmet, de a Fővárosi Törvényszék **alaptörvény-ellenesen elutasította még ezt a kérelmünket is**, azaz hogy a fellebbezés kiegészítéseként benyújtott beadvány ismertetésre kerüljön, noha annak megismerésére sem alperesnek, sem felperesi pertársainknak máshogy nem lehetett módja.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, és egyben a Pp. 3. § (6) bekezdésében foglalt eljárási rendelkezést is megsértette a bíróság ezáltal, hiszen köteles gondoskodni arról, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, jognyilatkozatot, valamint a bírósághoz benyújtott okiratot megismerhessenek, ami a pártatlan és tisztességes eljáráshoz fűződő, Alaptörvényben biztosított jogainkat súlyosan sértette, különösen az egyéb, a tisztességes bírói eljáráshoz való jogaink sérelmével együttesen értékelve.

Ugyancsak az iratismertetés másodfokú bíróság által történt jogellenes megtagadásához kapcsolódik az a körülmény, hogy a fent felsorolt 3 rajtaütési jegyzőkönyv részletes ismertetését azért kértük a Fővárosi Törvényszéktől, mivel **nem rendelkezünk azok eredeti példányával és**

azokat soha nem is láthattuk, az általunk megismert jegyzőkönyvváltozatok hemzsegték a később kifejtett alaki és tartalmi hibáktól, és különös jelentősége lett volna annak, hogy az eljáró másodfokú tanács elnöke ismertesse e rajtaütési jegyzőkönyveket, bár mint később kiderült, azok nem is álltak a bíróság rendelkezésére.

Az általunk megismert részleges és nem eredeti jegyzőkönyvváltozatból azt tudtuk megállapítani, hogy például e jegyzőkönyvek egyikét maga a jegyzőkönyvvezető [REDACTED] egyetlen oldalán sem szignálta, sőt, egyáltalán alá sem írta.

Az eljáró tanács elnöke - ha valamikor is látta ezt a jegyzőkönyvet, úgy - csak azt állapíthatta volna meg, hogy előtte egy jegyzőkönyvvezető által alá nem írt, vagyis semmire nem jó, és közokiratnak nem minősülő dokumentum hevert, miközben a jogerős ítélet 26. oldal első bekezdése azt az alaptörvény-ellenes megállapítást tartalmazza, hogy „a kutatási jegyzőkönyvek hiányosságai azoknak a bizonyítékok sorából való kirekesztését nem eredményezheti, tartalmuk megdöntésére nem alkalmas”.

A jogerős ítélet indokolásából tehát nem tűnik ki sem az, hogy a másodfokú bíróság látta-e egyáltalán ezeket a rajtaütési jegyzőkönyveket, és ha látta, azokban milyen alaki és tartalmi hiányosságokat észlelt közvetlen vizsgálata alapján, és ha észlelt ilyeneket, akkor azok milyen okból nem alkalmasak „tartalmuk megdöntésére”, és miért nem eredményezhetik a bizonyítékok sorából való kirekesztését, és vajon a Kúria felülvizsgálati ítélete - mely ugyancsak nem alapulhatott ezen okiratok ismeretén, hiszen a Kúria nem volt azok fizikai birtokában - vajon miért tartalmazza azt a valótlan és alaptörvény-ellenes megállapítást, hogy ezek az okiratok közokiratok, mikor nem rendelkeznek sem azok tartalmi, sem pedig alaki kellékeivel, előfeltételeivel.

Mivel e körülmény olyan bizonyítékra vonatkozik, melyen alperes határozata alapul, így nem vitásan az ügy lényegét érintő súlyos hiányosságról van szó, mely alapvetően összeegyeztethetetlen az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jogunkkal, hiszen kellékhányos jegyzőkönyv nem tekinthető közokiratnak, és olyan elképesztő hiányosságban végképp nem szenvedhet, hogy egyetlen oldalát és magát a jegyzőkönyvet sem írja alá a jegyzőkönyvvezető, aki állítólagosan azt készítette.

Az sem egyértelmű, hogy a jogerős ítélet, illetve a felülvizsgálati ítélet bennünket érintő rajtaütési jegyzőkönyvekre vonatkozó kitételeinek volt-e bármilyen tényleges - az eljáró bíróság közvetlen észlelésén nyugvó - alapja, hiszen legjobb tudomásunk szerint a bírósági iratok között a másodfokú ítélet meghozatala előtti időszaktól biztosan már nem voltak fellelhetők a rajtaütési jegyzőkönyvek, így a másodfokú tanács és a Kúria is anélkül hozta meg döntését, hogy látta volna ténylegesen azokat az alakilag és tartalmilag egyaránt hibás, hiányos és joghatás kiváltására nem alkalmas - részünkre nem is kézbesített végzéseket tartalmazó - rajtaütési jegyzőkönyveket, melyeket az ítéletek tisztességes eljáráshoz fűződő jogainkat sértő módon megfelelőeknek találtak.

Súlyos és alaptörvény-sértő mulasztást követett el mind a másodfokú bíróság, mind pedig a Kúria, mivel a fellebbezésünkben illetve felülvizsgálati kérelmünkben részletesen kifejtettek ellenére maga nem vizsgálta meg a törvényes tartalmi és alaki kellékekkel nem rendelkező rajtaütési jegyzőkönyveket, és anélkül hagyta jóvá a felülvizsgálható bírói ítéletek megállapításait, hogy maga meggyőződött volna e megállapítások jogszerűségéről.

Az ilyen „felülvizsgálat” nem tekinthető az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése szerinti alkotmányossági követelményeknek megfelelő bírósági felülvizsgálatnak, hiszen semmit nem vizsgált felül érdemben egyik eljáró bíróság sem.

21. Úgy gondoljuk, hogy egy közigazgatási határozat törvényességének érdemi, az alkotmányos követelményeket kielégítő bírósági felülvizsgálatába maradéktalanul beletartozik, hogy az alapvető bizonyítékok beszerzését és felsorolását dokumentáló súlyos kényszerintézkedésről felvett alperesi jegyzőkönyvek tartalmilag és alakilag egyaránt kifogástalan közokiratok legyenek és arról az adott bírói fórum alkotmányos kötelezettségének megfelelően közvetlenül - az adott dokumentumokat fizikai valóságukban megvizsgálva - győződjön meg és határozata indokolásában adjon számot erről.

Ha ezek minden részletre kiterjedő alapos és közvetlen felülvizsgálata nem tartozik bele a közigazgatási bíróság Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pontja és XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti alkotmányossági követelményeknek megfelelő feladatkörébe, akkor teljes mértékben

kiüresedik a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának jogintézménye, az nem tudja betölteni az Alaptörvény szerinti rendeltetését, mely a jogállamiság alappillérét tevő jogbiztonság követelményét sem elégíti ki, hiszen ily módon a jogalkalmazás kiszámíthatatlanná, esetlegessé válik, mint ahogy az a panaszbeli esetben is megtörtént.

Álláspontunk szerint a sérelmezett bírói döntések ezért ezen okból **ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglaltakkal**, mivel nem biztosították számunkra a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogunkat, sem a hatékony bírói jogvédelem követelményét, és ezáltal teljes mértékben kiüresítették tartalmilag a jogorvoslathoz való jogunkat is.

Ily módon a tárgybani bírói felülvizsgálat teljes mértékben formális volt, és nem elégítette ki a hatékony bírói jogvédelemmel kapcsolatos azon alkotmányos igényt sem, hogy a perbevitelt jogról a bíróság érdemben dönthessen, mint ahogy érdemben nem is döntött.

Az Alkotmánybíróság több döntésében kifejtette, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, mely tárgyát tekintve a bírói illetőleg a hatósági döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy „*a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön, és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására*” (22/2013 AB határozat). E követelménynek az Ítéletek a fent kifejtettek okán nem felelnek meg.

A közigazgatási határozatok bírói felülvizsgálata mint jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan viszont csak akkor lehet alkotmányosan kielégítő, ha a jogorvoslatot végző szervek – jelen esetben az eljárt bíróságok ténylegesen is valóban megvizsgálják a kérelem érdemét, nem csak úgy tesznek, mintha megvizsgálták volna.

Az Alkotmánybíróság több határozatában is kifejtette, hogy egyértelmű a jogorvoslathoz való jog és a tisztességes eljárás követelményének kapcsolata, hiszen azoknak a jogorvoslati eljárás során is érvényesülniük kell, mivel „*a jogorvoslat akkor minősül hatékornak, ha a panaszolt alapjogi sérelem tekintetében a tényleges orvoshatóság lehetősége fennáll, és sor kerül a panaszolt sérelem érdemi felülvizsgálatára*” (24/2015. (VI.7.) AB határozat).

Az Alkotmánybíróság egyik legutóbbi határozatában (18/2017. (VI.18.) AB határozat) külön hangsúlyozta, hogy a jogorvoslat jogának hatékony érvényesülését számos tényező befolyásolhatja, így többek között „*a felülbírálati lehetőség terjedelme ..., a sérelmezet határozat kézbesítésének szabályai és megismerhetőségének tényleges lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvoshatóságát ... az ... feltétlenül szükséges, hogy ... a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják*” (indokolás [10]).

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a jogorvoslathoz való jog mint alapjog sérelme akként is megvalósulhat, hogy más alapjogi sérelem esetleg nem állapítható meg az ügyben (3064/2014. (III.26.) AB határozat indokolás [16-17]).

A 18/2017. (VII.18.) AB határozatban az Alkotmánybíróság külön kihangsúlyozta, hogy „*a jogorvoslathoz való alapjog érvényesülése tevékeny közreműködést követel az állam részéről ... a fél akkor tudja gyakorolni a jogorvoslathoz való alapjogát, ha a bíróságok az alapjog érvényesítésére rendelt jogszabályi előírások szerint járnak el*” (indokolás [12]).

E határozatában az Alkotmánybíróság arra is kitért, hogy „*ha a bíróság a törvényi feltételeknek megfelelő fellebbezést mégsem bírálja el érdemben, ezzel a fellebbező felet valójában az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való alapjogától fosztja meg*” (indokolás [15]).

A fenti esetben pontosan ez történt, az eljárt bíróságok érdemben nem vizsgálták meg jogorvoslati kérelmeinket, csupán formális döntést hoztak érdemi tartalmi vizsgálat nélkül, ami súlyosan sérti az Alaptörvény XVIII. cikk (1), (7) bekezdéseiben biztosított alkotmányos alapjogainkat.

Az eljáró bíróságok az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében biztosított alapjogainkat sértő módon akadályozták meg, hogy eleget tehesünk bizonyítási kötelezettségünknek, elutasítva valamennyi előterjesztett és részletesen megindokolt bizonyítási indítványunkat, ugyanakkor

alkalmazva velünk szemben az ebből eredő bizonyítatlanságból fakadó negatív jogkövetkezményeket.

22. Jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben eljáró bíróságok maguk is megállapították, hogy „a bíróság törvényességi felülvizsgálata a hatósági döntésig terjedő eljárási szakaszra, magára a döntésre, a döntést megalapozó mérlegelésre terjedhet ki”, továbbá az ítéletek azt is rögzítik, hogy „a bírósági törvényességi felülvizsgálat a hatósági döntésig terjedő eljárási szabályok mikénti betartására, és a döntés alaki és tartalmi jogszerűségére terjed ki”.

Az irányadó rendes bírósági gyakorlat szerint „a közigazgatási perben is van helye bizonyítási eljárás lefolytatásának” (KGD2001.102).

A Legfelsőbb Bíróság e döntésében elvi élel megállapította, hogy bár a tényállást elsődlegesen a közigazgatási szervnek kell rögzítenie, ugyanakkor „a tényállás részleges tisztázatlansága önmagában nem vezethet a hatóság határozatának hatályon kívül helyezéséhez, ha a bíróság eljárása során a tényállást kiegészítheti, teljessé teheti. Evégből a bíróság bizonyítási eljárást folytathat ...”.

Már a keresetlevélben vitattuk, hogy a GVH eleget tett volna a Ket. 50. §-a szerinti tényállás-tisztázási/tényállás-megállapítási kötelezettségének, továbbá azt is hangsúlyoztuk, hogy a Versenytanács határozata meghozatala során olyan állítólagos bizonyítékok alapján állapította meg a szerinte irányadó tényállást és benne felelősségünket, melyek egyrészt nem léteztek, másrészt jogsértők voltak.

Keresetünkben semmisségi okokra, az iratmásolatok nagy része átadásának hiányára, a bizonyítékok beszerzésének törvényteleniségére, bizonyító erejük kétes voltára, a rajtaütési jegyzőkönyvekkel kapcsolatosan azok közokirati jellegét kizáró tartalmi és alaki hiányosságokra hivatkoztunk kimerítően.

Azt is rögzítettük keresetünkben, hogy az alperesi Versenytanács sérelmezett határozatát valamennyi rendelkezésére kiterjedően támadjuk, és kérjük valamennyi rendelkezésére kiterjedően annak bírósági felülvizsgálatát.

Mindezek azt jelentik tehát, hogy a legszélesebb körben, anyagi jogi és eljárásjogi jogsértésre hivatkozással egyaránt kértük a sérelmezett közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát.

A közigazgatási bíráskodásban a bírói felülvizsgálat érdemi jellege már a magyar közigazgatási bíráskodást létrehozó 1896. évi XXVI. törvényekben is szerepel, melynek 131. §-a úgy rendelkezett, hogy a közigazgatási bíróság „érdemileg tárgyalja és eldönti az ügyet”.

Ehhez igazodóan az Alkotmánybíróság közigazgatási bíráskodással kapcsolatosan kialakított gyakorlata tovább folytatja ezt a kontinuitást, és fenntartja ezen alapvetést az Alaptörvény értelmezése során is.

Így például a 17/2015. (VI.5.) AB határozat indokolásában kiemeli, hogy „a közigazgatási határozatok törvényességének bírói felülvizsgálata alkotmányosan nem korlátozódhat a jogszerűség pusztán formális szempontok szerinti, az eljárási szabályok betartására korlátozódó vizsgálatára. A közigazgatási ügyben eljáró bíróság nincs kötve a közigazgatási határozatban megállapított tényálláshoz, és a jogszerűség szempontjából ... felül kell bírálnia a közigazgatási szerv mérlegelését is ... Döntése során figyelemmel kell lennie az Alaptörvény 28. cikkére ...”.

Mindez azt jelenti, hogy a közigazgatási bíróság törvényességi felülvizsgálata akkor felel meg az alkotmányos követelményeknek, ha az jellegét tekintve érdemi.

Az érdemi bírói felülvizsgálat pedig feltételezi, hogy a közigazgatási bíróság a tényállást érdemi bizonyítási eljárás keretében állapíthatja meg, különösen akkor, ha a peres felek bizonyítási indítványokat terjesztenek elő, és ha a felperes – mint jelen esetben – vitatja az alperes által megállapított tényállást és az annak alapjául szolgáló bizonyítékok törvényességét.

Külön hangsúlyozandó a fenti alkotmánybírói döntéssel összhangban, hogy az eljáró bíróságoknak nemcsak a Versenytanács kartellügyben hozott határozatának a törvényességi ellenőrzését kell elvégeznie az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján, „hanem egyúttal jogorvoslati fórumként is eljár: a hatóság határozata ellen nem lehet más közigazgatási fórumhoz fordulni, azt csak a bíróság előtt lehet megtámadni”.

Mindebből következően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, illetve az Alaptörvény 28. cikke által körülhatárolható alkotmányossági követelménynek a közigazgatási perben is csak az a bizonyítási eljárás felel meg, mely lehetővé teszi a felek számára nemcsak azt, hogy bizonyítási indítványt terjeszthessenek elő, hanem azt is, hogy érdemben vitathassák

(i) a hatóság által megállapított tényállást, és

(ii) a felülvizsgálat hatósági határozat alapjául szolgáló bizonyítékok valódiságát,

(iii) a beszerzésükkel kapcsolatos eljárás törvényességét, és

(iv) azokat a dokumentumokat, melyekből ezen eljárás törvényessége megállapítható.

Súlyosan alaptörvény-sértő, ha e tekintetben a bíróság az ügyet érdemben nem is tárgyalja, mint ahogy jelen esetben, mivel ezáltal sérül a felek - főként a panaszos felperes - érdemi tárgyaláshoz való joga, a peres felek között a fegyverek egyenlősége, ezáltal a tisztességes eljárás alaptörvényi követelménye.

A tisztességes eljárás követelménye ugyanis az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli.

A fair eljárásnak lehetővé kell tennie a jogszerűség érdemi érvényesülését, és a „hatékony jogvédelem” létrejöttét és alkalmazását.

Az elsőfokú bíróság valamennyi előterjesztett releváns bizonyítási indítványunkat érdemi indok nélkül elutasította, mely álláspontot a másodfokú bíróság és a Kúria is alaptörvény-ellenes jogértelmezéssel osztotta, nem észlelve az alkotmányos eljárási alapjogaink súlyos sérelmét, és azt, hogy így módon a peres feleknek az érdemi tárgyaláshoz való jogát - a Pp. 2. § (1) bekezdését is megsértve - nem érvényesíti.

23. Az eljárt bíróságok kifejtették, hogy a Pp. 164. §-a értelmében a felpereseket terhelte annak bizonyítási kötelezettsége, hogy az alperes határozata, és az azt megelőző eljárás jogsértő.

„A bizonyítási teher csak akkor fordulhatott volna meg, ha a felperesek az alperesi eljárás és döntés törvényességét cáfoló erővel döntötték volna meg. Erre azonban nem került sor”.

Túl azon, hogy ezen állítás nem felel meg a valóságnak, ugyanakkor az tényszerűen megállapítható, hogy az eljárt bíróságok amellett, hogy megakadályozták a bizonyítási eljárást, sőt, gyakorlatilag a perben nem is kerülhetett sor érdemi bizonyításra, hiszen valamennyi bizonyítási indítványunkat tartalmi érdemi indokolás nélkül elutasították - lehetetlenné téve ezáltal számunkra a bizonyítást - ugyanakkor annak elmaradását a terhünkre rótták.

Ezen alaptörvény-ellenes magatartásukkal nemcsak a Pp. 3. § (3) bekezdését sértették meg, hanem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése szerinti alkotmányos alapjogainkat is.

Álláspontunk szerint a bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet a következő tényezők illetve összefüggések támasztják alá.

Mivel az általunk előterjesztett bizonyítási indítványoknak az eljárt bíróságok nem adtak helyt - egyetlen egynek sem (!) - ezáltal kizárólagosan az alperesi hatósági álláspont érvényesülhetett.

Meggyőződésünk szerint az eljárt bíróságoknak az alperesi határozat törvényességének felülvizsgálata iránti bírósági eljárásban elsődlegesen azt kellett volna tisztáznia, hogy az alperesi hatóság valóban teljes körűen eleget tett-e tényállás-felderítési kötelezettségének, és valóban valóságos tényállás képezi-e a bennünket súlyosan elmarasztaló versenyfelügyeleti döntés alapját, továbbá hogy a bizonyítékok beszerzésére jogszerű eljárás keretében került-e sor, és ezen eljárás során megfelelően eleget tett-e alperes az eljárási cselekmény dokumentálására irányuló törvényes kötelezettségének.

Álláspontunk szerint az érdemi bizonyítási eljárás elmaradása egyértelműen sérti a tisztességes és érdemi tárgyaláshoz fűződő, fentebb részletesen kifejtett alkotmányos alapjogainkat.

Ezen alapjogsérelem azáltal valósult meg, hogy az érdemi bizonyítást - bizonyítási kötelezettségünk ellenére - kellő indok nélkül megtagadta tőlünk az elsőfokú bíróság, mely állásponttal mind a másodfokú bíróság, mind a Kúria ugyancsak alaptörvény-ellenes jogértelmezéssel egyetértett.

Az az alaptörvény-sértő mulasztás, hogy az eljárt bíróságok gyakorlatilag nem folytattak le bizonyítási eljárást, azzal a következménnyel járt, hogy kritika és érdemi cáfolhatóság biztosítása nélkül elfogadták az alperes által a versenyfelügyeleti eljárás során megállapított tényállást, és annak 'bizonyítására' az alperes által a közigazgatási iratanyagban rendelkezésre bocsátott, alakilag és

Hol van itt az Alaptörvény 28. cikkének megfelelő, Alaptörvénnyel összhangban álló bírói jogértelmezés?

Ezzel kapcsolatosan nem azt kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságtól, hogy végezze el a bizonyítékok jogi értelemben vett újbóli mérlegelését, mely a hatóságok és a rendes bíróságok feladata.

Ugyanakkor álláspontunk szerint a T. Alkotmánybíróság az Alaptörvényből fakadó funkcióját úgy tudja a konkrét ügy kapcsán betölteni, ha **érdemben megvizsgálja**, hogy az ügy eldöntése szempontjából releváns tényezőket hagyott-e figyelmen kívül a bíróság, mely tény önmagában a **tisztességes eljárás**hoz való jogunk sérelmét okozta.

Álláspontunk szerint az **ügyféli jogok súlyosan csorbulnak** azáltal, ha hiányzik a tisztességes eljárást biztosító, az Alaptörvény 28. cikkével összhangban álló bírói jogértelmezés.

Az eljárt bíróságok a Pp. peranyag szolgáltatásra és bizonyításra vonatkozó 3. § (3) bekezdésében, 163. § (1) bekezdésében, 164. § (1) bekezdésében, és 2. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezéseket nem azok céljával, és nem az Alaptörvénnyel összhangban értelmezték, és ezen téves és alaptörvény-ellenes bírói jogértelmezés önmagában a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességnek tekintendő, melynek eredménye, hogy az elvileg rendelkezésünkre álló, és a perjog által biztosított eljárási alapjogainkkal nemhogy teljes körűen nem tudtunk élni, de érdemben el voltunk zárva attól, hogy bizonyítási kötelezettségünknek eleget tehesünk.

Közkiratoknak megfelelő bizonyító erővel csak azok az alperes által készített dokumentumok bírhattak volna, amelyek rendelkezhetek volna az ehhez szükséges törvényes alaki és tartalmi kellékekkel.

25. Azt nem vitatjuk, hogy a Ket. 50. § (6) bekezdése szerint az alperesi hatóság és a Pp. 206. §-a alapján a bíróság is a szabad bizonyítás talaján áll, ez azonban nem jelentheti azt, hogy akár az alperesi hatóság, akár a bíróság a **szabad mérlegelés mögé bújva**, Alaptörvénnyel összhangban állóan elzárhatná a bizonyításra kötelezett felperest attól, hogy e kötelezettségének eleget tehessen, ugyanakkor egyidejűleg ennek elmaradását rója fel neki.

Jelen esetben az eljárt bíróságok teljes egészében megakadályozták alperes eljárása és határozata törvénysértő voltának bizonyítását, és egyidejűleg keresetünk elutasítását teljesen logikátlanul és alaptörvény-ellenesen azzal indokolták, hogy az egyébként általuk megakadályozott bizonyítási kötelezettségünknek nem tudtunk eleget tenni.

Ez nem vitásan az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljárás követelményének súlyos és egyértelmű sérelmét jelenti az anyagi és eljárási jogszabályok folyamatos és tudatos megsértésén keresztül.

A bíróságnak a Pp. 163. § (1) bekezdéséből következő kötelezettsége, hogy „*a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett*” bizonyítást rendeljen el a felek indítványai alapján, vagy semmisségi ok felmerülése esetén akár hivatalból is.

Amint azt fentebb láttuk, a közigazgatási perekkel kapcsolatos alkotmánybírósági határozatok konzekvensek a tekintetben, hogy az eljáró bíróságot a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti perben nem köti az alperesi közigazgatási hatóság által megállapított tényállás.

A közigazgatási perben is tényállást állapít meg a bíróság, mégpedig a bizonyítási eljárás eredményeként állapíthatja meg a per eldöntése szempontjából irányadó tényállást.

Ahhoz azonban, hogy ez megállapítható legyen, a bíróságnak **bizonyítási eljárást** kell lefolytatnia a Pp. 163. § (1) bekezdésében foglaltakból következően.

E kötelezettségét az elsőfokú bíróság sem vitatta, hiszen az elsőfokú ítélet is azt rögzítette, hogy „*a rendelkezésre álló közigazgatási iratok, a felek előadásai és a csatolt közigazgatási iratok valamint okirati bizonyítékok egybevetése alapján*” állapította meg a bíróság a tényállást.

A probléma csak az, hogy ez is egy tautologikus érvelés, hiszen mind a „*rendelkezésre álló közigazgatási iratok*”, mind a „*csatolt közigazgatási iratok*”, mind pedig az „*okirati bizonyítékok*” lényegében egyaránt az alperes által az eljárt bíróságok rendelkezésére bocsátott, alperes által összeállított közigazgatási iratanyagot jelentik, ugyanis az általunk csatolt szabályos írásbeli magánokiratba foglalt nyilatkozatokat (többek között [REDACTED] s

nyilatkozatát, valamint a [REDACTED] [REDACTED] átiratát) az eljáró bíróságok egyáltalán nem vették figyelembe.

Az alperesi hatóság által megállapított tényállás valóságát annak kétségbe vonása esetén a felülvizsgálatot végző bíróságnak első jogorvoslati fórumként **nem lehet** ugyanennek az alperesi hatóságnak a felülvizsgált tényállásra vonatkozó ugyanazon bizonyítékaival csupán összevetni, mert ez nem valós és érdemi törvényességi felülvizsgálat, hanem csupán egy formális felülvizsgálat lehet.

Ez azt jelenti, hogy az **elsőfokú bíróság** - alperesi hatósággal egyezően - **új bizonyítékok és egyáltalán érdemi bizonyítás lefolytatása nélkül** megállapított egy ítéleti tényállást – melyet a fellebbviteli bíróság és a Kúria ugyancsak bármifajta kritika nélkül irányadónak tekintett – ugyanakkor ennek ellentmondva a jogerős ítélet például azt rögzítette, hogy „a közigazgatási perben **nem a bíróság állapítja meg a tényállást az előtte folyó perben ...**”.

E Kúria által is helybenhagyott megállapítás arra utal, hogy az eljáró bíróságok szerint a közigazgatási perben eleve nem szerencsés, ha esetleg más tényállás megállapítására kerül sor, mint amelyet a közigazgatási hatóság megállapított.

Az Alkotmánybíróság több döntésében kifejtette (pl.: 19/2015. (VI.15.) AB határozat indoklás 42. pontja), hogy az Alkotmánybíróság az „Alaptörvényből fakadó funkcióját ... úgy tudja a konkrét ügy kapcsán betölteni, ha rámutat: olyan, az ügy eldöntése szempontjából releváns tényezőket hagyott figyelmen kívül a bíróság, mely tény önmagában a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét okozta”.

Az Alkotmánybíróság a 30/2014. (XI.30.) AB határozatában épp a Gazdasági Versenyhivatal kartellügyben hozott döntésének bírói felülvizsgálata során született kúriai döntés vonatkozásában számos megállapítást tett a **kartellügyekben született GVH határozatok bírósági felülvizsgálatára** vonatkozó eljárásokat illetően.

Az Alkotmánybíróság az EJEB joggyakorlatát részletesen elemezve arra az általános érvényű következtetésre jutott, hogy „az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből az Államnak az a kötelezettsége fakad, hogy a GVH határozatának bírósági felülvizsgálatát a XXVIII. cikknek megfelelő tisztességes eljárásban biztosítsa. Ebbe beletartozik az is, hogy a „vádról való döntéssel” szemben megfogalmazott követelményeknek megfelelően ... érvényesülniük kell a kartellügyekben is” (indoklás [62]).

E döntésében az Alkotmánybíróság rámutatott a **kartellügyeket követő bírósági felülvizsgálati eljárás alkotmányos mércéjéül szolgáló**, a tisztességes bírói eljáráshoz és az érdemi döntéshez fűződő jog, valamint a bíróság által lefolytatandó bizonyítási eljárás közötti alapvető tartalmi összefüggésekre.

Ennek keretében hangsúlyozta, hogy „az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pontja előírja a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatát. A tisztességes eljáráshoz való jog és a közigazgatási határozatok bírói felülvizsgálatának összekapcsolása eredményeként a 39/1997. (VII.1.) AB határozatban megfogalmazott ... és a 7/2013. (III.1.) AB határozattal megerősített alkotmányos követelményeknek ... versenyfelügyeleti ügyekben is megfelelően érvényesülnie kell”.

E szerint a bíróságnak lehetősége kell legyen arra, hogy a perbevitelt jogokat és kötelezettségeket (jelen esetben „vádat”) az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében [korábban az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében] meghatározott feltételeknek megfelelően, érdemben elbírálhassa.

Az Alkotmánybíróság e határozatában azt is hangsúlyozta, hogy az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésének b) pontjában foglalt azon rendelkezést, mely szerint a bíróság dönt „a közigazgatási határozatok törvényességéről”, az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakra tekintettel „úgy kell értelmezni, hogy az eljárásnak ahhoz kell vezetnie, hogy a bíróság a perbevitelt jogokat és kötelezettségeket az ott írt módon valóban elbírálja: az összes, az Alkotmányban (Alaptörvényben) részletezett követelmény – a bíróság törvény által felállított volta, függetlensége és pártatlansága, az hogy a tárgyalás igazságosan ... és nyilvánosan folyjék, ezt a célt szolgálja, csak e követelmények teljesítésével lehet alkotmányosan véglegesen számító, érdemi, a jogot megállapító döntést hozni”.

Az Alkotmánybírósági határozat általános elvi élel hangsúlyozza, hogy „a közigazgatási határozatok törvényességének bírói ellenőrzése tehát alkotmányosan nem korlátozódhat a formális jogszerűség vizsgálatára. A közigazgatási perben a bíróság nincs a közigazgatási határozatban megállapított tényálláshoz kötve, és a jogszerűség szempontjából felülbírálhatja a közigazgatási szerv mérlegelését is” (indoklás [64]).

Különösen fontos a jelen ügy alkotmányjogi megítélése szempontjából az Alkotmánybíróság azon megállapítása, hogy a **kartellügyekben** hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult **perekben „a tényállás tekintetében a bíróság maga is folytathat le bizonyítást, a jogszabályok értelmezésében a bíróság állásfoglalása irányadó a GVH számára”**.

Jelen ügyben indokolt bizonyítási indítványaink közül egyet sem teljesített a bíróság, **nem folytatott le bizonyítást a tényállás tekintetében**, míg az Alkotmánybíróság által elbírált fenti ügyben a bíróságok „kísérletet tettek újabb bizonyíték (tanúvallomás) beszerzésére ... továbbá külön értékelték a bizonyítékok beszerzésének (helyszíni kutatás) jogszerűségét, beleértve az intézkedéseknek az Egyezményvel való összhangját is”.

Az Alkotmánybíróság azt is rögzítette fenti határozata indokolásában ([70] pont), hogy „a kétséget kizáróan nem bizonyított tényeknek a terhelt terhére való értékelésének tilalma – az ártatlanság vélelmének részeként – a versenyfelügyeleti ügyekben is köti a hatóságot, illetve a felülvizsgálatot végző bíróságokat. Ez összhangban áll az EJEB gyakorlatával, illetve az Európai Unió bíróságának felfogásával is. Ez azt jelenti, hogy a versenyjogi felelősséget megalapozó összes jelentős tény a GVH-nak kell bizonyítania, azon tények pedig, melyek valósága tekintetében kétség merül fel, az eljárás alá vont javára veendők figyelembe” (indokolás [70-71]).

További alkotmányos követelményként fogalmazta meg az Alkotmánybíróság e határozatában azt is, hogy „a GVH által megállapított tényállás ... nem alapulhat ... spekuláción és feltételezéseken, annak **ellentmondásmentes bizonyítékokon kell nyugodnia**. Az eljárás alá vont vállalkozásoknak **lehetőségük kell hogy legyen arra, hogy a GVH megállapításaival szembeni észrevételeiket előadják, a bizonyítékaikat ... bemutatthassák, a GVH következtetéseit megcáfolják**. Ennek alapján az eljáró bíróság feladata az, hogy állást foglaljon arról, hogy a hatóság a tényállás-tisztázási kötelezettségének [lásd: Ket. 50. § (1) bekezdés] eleget tett-e, az egyes, az eljárás alá vont személy által vitatott tények valóságát a GVH bizonyítékokkal megfelelően alátámasztotta-e. Ennek érdekében a bírósági eljárásban is lehetőség van további bizonyítás lefolytatására”. Az a bírósági eljárás és bírói jogértelmezés, mely nem felel meg ezen alkotmányos követelményeknek a bírói döntést érdemben befolyásoló mértékben alaptörvény-ellenes, nyilvánvaló az alaptörvény-ellenesség az alapügybeli esetben, mivel az alapügyben eljáró elsőfokú bíróság nem tette lehetővé felperes számára, hogy bizonyítási eljárás keretében cáfolja a GVH következtetéseit, az általa megállapított tényállást és a bizonyítékok valóságát, beszerzésük körülményeinek jogszerűségét, dokumentálási kötelezettsége megfelelő teljesítését, határozathozatala törvényességét stb., a fellebbviteli bíróságok pedig jogorvoslati eljárásaik során nem észlelték a nyilvánvaló alaptörvény-ellenességet, ezáltal maguk is alaptörvénybe ütköző módon jártak el.

26. Jelen ügyben odáig nem jutottunk el, hogy bizonyítási indítványainknak történő megfelelő bizonyítási eljárás folytán kifogásolhassuk esetlegesen a bizonyítékok értékelését, hiszen mint említettük, a bíróság releváns ténykörülményekre vonatkozó bizonyítási indítványaink egyikének sem adott helyet, teljes egészében ellehetetlenítve ezzel a ránk rótt bizonyítási kötelezettség teljesítését, sújtva bennünket a bizonyítási teherből adódó negatív jogkövetkezményekkel.

E mulasztás maga a tényleges alaptörvény-sértés, hiszen alkotmányos eljárási alapjogaink elvonásáról van jelen esetben szó, mely által a jogorvoslathoz fűződő jogaink is sérültek, és teljes mértékben kiüresedett a bírói felülvizsgálatban manifesztálódott jogorvoslati jogunk, formálissá válva. Az ügyben eljáró magasabb szintű bíróságok nem javították ki az elsőfokú bírósági eljárásban elkövetett tévedéseket, és a súlyos eljárási szabálysértéseket.

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III.1.) AB határozatában épp a közigazgatási perek kapcsán részletesen, és az EJEB esetjogára utalóan foglalkozott a tisztességes eljáráshoz való jog tartalmával, összefoglalva a korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot.

E körben rögzítette a tisztességes eljárás feltétlen érvényesülést kívánó alkotmányos követelményeként az alábbiakat:

„Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon”.

A bírói felülvizsgálat 'kellő alapossága és kellő mélysége' alkotmányos követelményként jelenik meg „a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülésén túl, ezáltal ellenőrizhető ugyanis az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésének, a bírói törvény alá rendeltségének, valamint a 28. cikkben megfogalmazott értelmezési követelmények teljesülése is”.

Fontos megemlíteni, hogy a GVH extrajudiciális jellegéből következően eljárásában a tisztességes eljárás követelményei csupán részlegesen vannak jelen.

A 19/2009. (II.25.) AB határozat szerint „ebből azonban az következik, hogy a GVH kamerális eljárásban hozott határozatát felülbíráló ... illetve emiatt jogkövetkezményt alkalmazó jogerős döntés meghozatalára szolgáló bírói eljárásnak – a szankció jellegére és súlyára is figyelemmel – meg kell felelnie az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek”, mely azonos az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében körülírt és az Alkotmánybíróság határozataiban kibontott tisztességes és pártatlan eljáráshoz való joggal.

Az AB határozat külön kiemeli, hogy „a személyes felelősséget megállapító és joghátrány alkalmazásával járó eljárásokban a tisztességes eljáráshoz való jog korlátozhatatlan”.

Álláspontunk szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz és az Alaptörvény 28. cikke szerinti alkotmányos bírói jogértelmezéshez fűződő jogaink tartalmát alaptörvény-ellenesen szűkítette, hogy az ügyben hozandó bírói döntés megalapozottsága szempontjából releváns bizonyítást, illetve a bizonyítékokhoz való hozzáférést az eljáró bíróságok tőlünk megtagadták.

Érdemi bizonyítás lefolytatására a bíróságtól nem kaptunk lehetőséget, vagyis az eljáró bíróságok, különösen az elsőfokú bíróság úgy telepített bizonyítási kötelezettséget ránk, hogy egyidejűleg elzárta bennünket a rendelkezésünkre álló bizonyítási eszközök igénybevételeinek lehetőségétől.

Bár a bizonyítási teherre vonatkozó szabályok általában kapcsolódnak az Alaptörvényben garantált ártatlanság védelméhez, ugyanakkor jelen ügyben nem a bizonyítási teher elosztása jelentette az alkotmányossági problémát, hanem az, hogy az eljárás menetét meghatározó bírói pervezetés elzárta bennünket az érdemi és tisztességes eljárás követelményeinek megfelelő bizonyítás lehetőségétől.

Az eljáró bíróságok valamennyi bizonyítási indítványunk elutasításában megnyilvánuló mulasztása érdemi összefüggésben áll a tisztességes eljáráshoz illetve a jogorvoslati joghoz fűződő alkotmányos jogainkkal, mivel Alaptörvény-ellenesen, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe, illetve 28. cikkébe ütköző módon szűkítették le tényleges bizonyítási lehetőségeinket a sérelmezett közigazgatási határozat elleni jogorvoslatként funkcionáló, különböző fokú bírósági felülvizsgálati eljárások során.

27. Az elsőfokú eljárás során már az első bírósági tárgyalást követően kértük felperes törvényes képviselőjének, [REDACTED] tanúként történő meghallgatását.

2015. augusztus 4-én részletesen megjelöltük, milyen tényekre és körülményekre kérjük meghallgatni őket, indítványoztuk e beadványban továbbá alperes vizsgálójának, [REDACTED] tanúkénti meghallgatását is.

2015. december 7-én további részletes bizonyítási indítványt terjesztettünk elő, majd azokat fenntartva, 2015. december 21-én további tanúbizonyítási indítványt nyújtottunk be a bírósághoz, rendkívül részletesen megindokolva a legutóbbi beadványban, hogy az adott tanút mely semmisségi okkal kapcsolatos tényállás megállapítására illetve tisztázására vonatkozóan kérjük megidézni és meghallgatni.

Ezt követően 2016. február 10-én további kiegészítő bizonyítási indítványt terjesztettünk elő, azonban az elsőfokú bíróság egyik releváns körülményre vonatkozó bizonyítási indítványunknak sem tett eleget, sőt, beadványunkban foglaltakra nem is reflektált, súlyosan megsértve a Pp. 213. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét is.

Bizonyítási indítványainkban kifejtettük, hogy álláspontunk szerint alperes nem tett eleget tényállás-megállapítási kötelezettségének, illetve az irányadó tényállást nem megfelelően állapította meg, a bizonyítékok egy részét az arra vonatkozó anyagi és eljárási szabályok megsértésével szerezte be, a rajtaütésről felvett, általunk részben megismert jegyzőkönyvek hiányosak, tartalmi valótlanosságokat tartalmaznak, hemzsegnek az alaki hibáktól, és az alperesi támadott határozat alapjául szolgáló

jegyzőkönyvek nem rendelkeznek közokirati jelleggel sem, így közokirati bizonyítékként nem vehetők figyelembe.

Bizonyítási indítványt terjesztettünk elő arra vonatkozóan is, hogy az elsőfokú bíróság kötelezze alperest a tárgybani határozat meghozatalát megelőző döntést hozó **versenytanácsai ülésről felvett jegyzőkönyv, vagy bármely egyéb hiteles dokumentum becsatolására**, melyből megállapíthatóak a **Versenytanács döntéshozatalának körülményei**, valamint az, hogy azon a napon került-e sor a határozat meghozatalára, melyet a határozat keltezésének dátumaként feltüntet.

Ezen túlmenően **bizonyítási indítványt** terjesztettünk elő **alperes hiányzó közigazgatási iratok kiadására történő kötelezése iránt** is, ugyanis 710.500,- Ft másolati illeték lerovása ellenében 7.105 oldal közigazgatási iratmásolatot rendeltünk meg alperestől, de az iratjegyzék nélkül és ömlesztve átadott iratanyag átvizsgálását követően észleltük, hogy abból **1.472 oldalnyi, általunk kifizetett iratmásolat hiányzik**.

Mivel csak a teljes körű iratanyag ismeretében tudnánk megállapítani, hogy alperes megfelelően dokumentálta-e eljárási cselekményeit, és ha igen, milyen módon, továbbá hogy ehhez képest eljárása jogszerű volt-e vagy sem, ezért eljárási jogaink gyakorolhatósága szempontjából a fegyverek egyenlőségének alkotmányos követelményéből következően is alapvető jelentőségű, hogy az általunk megrendelt és kifizetett közigazgatási iratokat birtokolva tudjuk a közigazgatási perben észrevételeinket, indítványainkat megtenni, és eljárási jogainkat gyakorolni.

A Pp. 339/B. §-a a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának kereteit illetően az eljáró bíróságokra kötelezően rögzíti, hogy *„mérlegelési körben hozott közigazgatási határozat akkor tekinthető jogszerűnek, ha (i) a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, (ii) az eljárási szabályokat betartotta, (iii) a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és (iv) a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik”*.

E rendelkezés kapcsolódik a Ket. 2. § (3) bekezdésében foglaltakhoz, mely szerint a közigazgatási szervnek döntését *„valósághű tényállásra”* kell alapoznia, és ezt kell a bíróságnak felülvizsgálnia.

A **közigazgatási bíróság akkor tárgyalja érdemben az ügyet**, ha a fenti követelmények mentén lefolytatja a megfelelő bizonyítási eljárást annak érdekében, hogy megállapíthassa, az alperesként perbe vont közigazgatási szerv valóban teljes mértékben feltárta-e a tényállást, és betartotta-e az eljárási szabályokat, illetve eljárása törvényes, jogszerű, és határidőben lefolytatott volt-e.

Alperes a valósághű tényállás megállapítására irányuló kötelezettségének eleve nem tehetett eleget az alakilag és tartalmilag is hiányos, közokiratnak nem minősülő rajtaütési jegyzőkönyvekkel, ezért mivel a versenyfelügyeleti eljárás hivatalból indult meg, és vitattuk az alperesi határozat alapjául szolgáló tényállást, ezért e körülmények a Pp. 336/A. § (2) bekezdése szerint a **bizonyítási teher megfordulását** eredményezték, legalább a vitatott tényállásrészek tekintetében, ezért például a rajtaütési jegyzőkönyvek felvételének, aláírásának körülményeit – az erre vonatkozó bizonyítási indítványaink teljesítésével – az eljáró bíróságoknak minden részletre kiterjedően tisztázniuk kellett volna, és az e tekintetben általunk felajánlott bizonyítási indítványoknak eleget kellett volna tenniük.

Az Ítéletek által hivatkozott 2/2011. (V.9.) KK véleményből nem vonható le az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakkal összhangban álló, Alaptörvénynek megfelelő jogértelmezéssel olyan következtetés, mely szerint a közigazgatási perben ab ovo limitált lenne a szükséges bizonyítás terjedelme.

A kereseti kérelemhez kötöttség tartalmi keretei nem jelentenek egyben tartalmi kötöttséget is a közigazgatási perben lefolytatandó bizonyítás tekintetében, ugyanis a kereseti kérelem és ellenkérelem keretei között a közigazgatási bíróságnak a szükséges bizonyítást le kell folytatnia annak érdekében, hogy megítélhesse a közigazgatási határozat és az ahhoz vezető eljárás jogszerűségét.

Az ebbe a körbe eső bizonyítási indítványokat a bíróságnak el kell rendelnie ahhoz, hogy a közigazgatási határozatok jogszerűsége alkotmányosan megítélhető legyen, és **ne váljon az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) illetve (7) bekezdésébe, továbbá 28. cikkébe ütköző módon formálissá, mechanikussá a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata**, ahogy az a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló alapügyben történt.

28. Ezen túlmenően **semmisségi okok felmerülése** esetén nemcsak a keresetlevélben, hanem az eljárás során bármikor lehetőség van indítványt tenni, ugyanis a bíróságnak hivatalból is döntenie kell az ezekkel kapcsolatos jogkövetkezményekről.

A közigazgatási bíróságot több irányú kötelezettség terheli a semmisségi okok felmerülése esetén:

- (i) hivatalból köteles észlelni a döntés esetleges semmisségét,
- (ii) hivatalból köteles bizonyítást felvenni a semmisség vonatkozásában, ha a semmisség észlelése esetén a rendelkezésre álló adatok nem elegendőek ennek megítéléséhez, (iii) hivatalból köteles levonni a semmisség jogkövetkezményeit.

Fentiek és a későbbiekben kifejtendők szerint különösen az **eljárt bíróságok** alábbi mulasztásai okoztak a bírói döntést érdemben befolyásoló Alaptörvény-ellenességet:

- (i) Nem kötelezték alperest irat- és iratmásolat-kiadási kötelezettsége teljesítésére, ez irányú folyamatos írásbeli kérelmeink ellenére;
- (ii) Nem észlelték a rajtaütési jegyzőkönyvek tartalmi valótlanosságát, alaki és tartalmi hiányosságait, azt, hogy
- (iii) alperes kontrollálhatatlan módon jutott a határozatában hivatkozott bizonyítékokhoz, így az alperes által megállapított tényállás nem jogszerű bizonyítékokon nyugszik, ezért az hiányos és felderítetlen;
- (iv) Jogsértően kerültek elutasításra a releváns körülményekre vonatkozó bizonyítási indítványaink, valamennyi.
- (v) Nem voltak jogszerűek, illetve nem rekonstruálhatók alperesi Versenytanács döntéshozatalának körülményei, illetve ezek kapcsán sérült a társasbíráskodás alkotmányos alapelve is.

A releváns körülményekre vonatkozó valamennyi bizonyítási indítványunk elsőfokú bíróság által történő elutasítása és annak a másodfokú bíróság illetve a Kúria által történő helybenhagyása az ezzel kapcsolatos bírósági jogértelmezés Alaptörvény-sértő, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírói eljáráshoz, a per érdemi tárgyalásához, és az Alaptörvény 28. cikke szerinti, Alaptörvénnyel összhangban álló bírói jogértelmezéshez fűződő jogainkat sértette a korábbiakban kifejtettek szerint.

A **hatékony bírói jogvédelem követelménye** a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozóan csak abban az esetben érvényesülhet, ha az eljárási garanciák teljesedésbe mennek a peres eljárás során, mert ellenkező esetben a bírói út igénybevétele formálissá válik, mint ahogy az a perbeli esetben történt.

Amint azt az Alkotmánybíróság a 19/2015. (VI.15.) AB határozatában kifejtette, amennyiben közigazgatási perben „a peres felek egyike (vagyis a panaszos) eszköztelenné vált a bizonyítási eljárás során”, ez azt jelenti, hogy „perbeli jogosítványai olyan mértékben csorhultak, ami felveti az alkotmányos alapjogvédelem indokoltságát. Ebből következően a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélése tartalmi vizsgálatot igényel, melynek során választ lehet adni arra, hogy a panaszosnak volt-e lehetősége jogi álláspontja és az azokat alátámasztó bizonyítékok ... érvényesítésére, vagy ellenkezőleg: el volt zárva a hatékony bizonyítási eszközök igénybevételének lehetőségeitől”.

Nyilvánvaló, hogy valamennyi bizonyítási indítványunk csupán formális indokokkal történő elutasítása nemcsak a hatékony bírói jogvédelemtől, hanem **tényszerűen a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogunktól, a tárgyalás igazságosságától egyaránt megfosztott bennünket** (AB határozat indokolás 37. pont).

Az Alkotmánybíróság a fenti határozatában külön kitért arra, hogy olyan esetekben, amikor indokoltan súlyos szankciók kerülnek érvényesítésre az eljárás alá vontakkal szemben, az **fokozott felelősséget** ró az ilyen ügyekben eljáró hatóságokra és bíróságokra az **alkotmányos garanciák teljes körű és hatékony érvényesítésére** vonatkozóan: „az indokoltan súlyos szankciók ... az eljáró szervek felelősségét is fokozzák: döntésüket kellő körültekintéssel és teljes alapossággal kell meghozniuk. Ez a követelmény egyaránt vonatkozik ...[az eljáró közigazgatási hatóságokra] és a törvényességi felülvizsgálatot végző bíróságokra is” (AB határozat indokolás 39. pont).

A jelen alkotmányjogi panaszhoz hasonló tényállású ügyben az Alkotmánybíróság kimondta, hogy bár nem kívánja elvégezni természetesen a bizonyítékok újbóli jogi értelemben vett mérlegelését, mely a hatóságok és a rendes bíróságok feladata, azonban „*Alaptörvényből fakadó funkcióját viszont úgy tudja konkrét ügy kapcsán betölteni, ha rámutat, olyan, az ügy eldöntése szempontjából releváns tényezőket hagyott figyelmen kívül a bíróság, amely tény önmagában a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét okozta*”.

Jelen alkotmányjogi panaszunk megfelelő helyein utaltunk illetve utalunk azon elutasított bizonyítási indítványainkra, melyek egyértelműen az ügy tárgyához kötődtek, és a GVH által a valóságnak meg nem felelően megállapított tényállás felülvizsgálatát, és a valóságnak megfelelő tényállás megállapítását célozták.

Ezt nem lehet olyan indokkal visszautasítani, mint ahogy azt eljáró bíróságok tették, hogy túl nagy terjedelmű lenne a lefolytatandó bizonyítási eljárás, mivel ez esetben **hatályon kívül kell helyezni** a közigazgatási határozatot vagy a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság jogsértő határozatát, és új eljárás keretében lefolytatni a valósághű tényállás megállapításához szükséges bizonyítást, illetve pótolni – amennyiben ez lehetséges – a lefolytatott bizonyítás tartalmi és formai hiányosságait, amennyiben ez nem lehetséges, azokat nem lehetett volna a panaszos terhére értékelni, mint ahogy azt az eljáró bíróságok tették.

Álláspontunk szerint a bírósági eljárás során az általunk indítványozott bizonyítások foganasítása alapot adott volna a valóságnak megfelelő tényállás megállapíthatóságára is.

A GVH számára az ügy érdemi elintézésére, és ily módon a bírságkiszabásra nyitva álló határidő Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe ütköző elmulasztása, és a határidőn túl hozott közigazgatási határozat ezen okból az eljáró bíróságok által történő megsemmisítésének Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütköző elmulasztása

29. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint „*mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék*”.

A Tpt. 63. § (1) bekezdés b) pontja meghatározza, hogy kartellügyben az érdemi határozatot az eljárás elrendelésétől számított 6 hónapon belül kell meghozni.

Ezen határidőt a Tpt. 63. § (6) bekezdésének b) pontjában foglalt ok alapján, és az ott meghatározott időtartam alatt lehet indokolt esetben meghosszabbítani, amelyről az eljárás alá vontat tájékoztatni kell.

A jogalkotó tehát a Tpt. 63. § (1) bekezdésének b) pontjában foglalt rendelkezéssel **kötelezettséget állít fel a GVH tekintetében a körben, hogy meghatározott határidőn belül határozatot hozzon.**

E kötelezettség értelemszerűen az Alaptörvény XXIV. cikkében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő alapjoghoz kapcsolódik annak érdekében, hogy a közhatalmat gyakorló közigazgatási szervek jogszerűen járjanak el, és érdemi döntésüket a törvényi határidőben hozzák meg annak érdekében, hogy a polgárok és gazdálkodó szervezetek ne állhassanak korlátlan, illetve előre nem becsülhető időtartamig a szankcióval fenyegető eljárás hatálya alatt.

Bár az elsőfokú bíróság ez utóbbi jogelvet maga is megállapította, de ezt követően az **Alaptörvény 28. cikkével ellentétes bírói jogértelmezéssel** arra a megállapításra jutott, hogy az alperes szempontjából az eljárási és döntéshozatali határidő nyilvánvaló elmulasztása, túllépése semmilyen jogkövetkezménnyel nem jár, vagyis azt deklarálta, hogy alperes országos hatáskörű hatóságként azt a példát mutathatja, hogy rá nem vonatkoznak a törvényi ügyintézési határidők, azokat mindenfajta szankció nélkül figyelmen kívül hagyhatja. Ezen alaptörvény-sértő bírói jogértelmezést a másodfokon eljáró bíróság, és sajnálatos módon a Kúria is megerősítette jogerős ítéletében, illetve a Alaptörvény-ellenes jogerős ítéletében, illetve felülvizsgálati ítéletében

Ezzel szemben alperesnek az a törvényi kötelezettsége, hogy eljárását a megszabott határidőben folytassa le, azt is jelenti, hogy csak e megszabott határidő tartama alatt hozhat érdemi határozatot.

30. A Kúria teljesen érthetetlen és önmagának is ellentmondó indokolásának alaptörvény-ellenes 63. pontjában a **határidőkkel** kapcsolatos hivatkozásainkat alaptalannak ítélte.

E logikátlan érvelés első részében helyesen állapítja meg, hogy a jogállamisághoz fűződő jogbiztonság alkotmányos alapelve a közhatalmat gyakorló közigazgatási szerv elé azt a követelményt támasztja, hogy eljárása legyen jogszerű, mely magában foglalja azt is, hogy „az érdemi döntését a törvényben meghatározott elintézési határidőn belül hozza meg”.

Ugyanakkor ezzel szemben a logika alapvető szabályaival, de az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakkal is ellentétesen azt állapítja meg - a korábban eljárt bíróságokkal egyezően -, hogy „önmagában a közigazgatási szerv mulasztása nem lehet ok arra, hogy a jogi normák betartatlanul maradjanak, vagy hogy a jogsértések jogkövetkezményei alól a jogsértők mentesüljenek”.

A Kúria szerint „az elintézési határidő ... elmulasztása ... nem alapozza meg a jogszerű határozat hatályon kívül helyezését”.

A Kúria szerint tehát jogszerű a kartellügyekben súlyos joghátrányt megalapozó közigazgatási hatósági eljárás lefolytatására és a szankciók megállapítására a Tpv-ben biztosított kögens határidő túllépésével hozott határozat, vagyis a Kúria alaptörvény-sértő álláspontja szerint bár „az elintézési határidő túllépése eljárási szabálysértésnek minősül”, azonban annak a Kúria szerint nem volt kihatása a döntés érdemére, bár azt nem tartalmazza az indoklás, hogy vajon miért nem, és vajon hány napos túllépésnek lett volna kihatása a döntés érdemére.

Tipikus példája ez az érvelés annak, hogy az eljárt bíróságok mennyire nem a fair eljárás alkotmányos alapelveinek megfelelően jártak el, és mennyire mellőzték a pártatlan eljárás ugyancsak alkotmányos követelményének érvényesüléséhez ugyancsak szükséges eljárási elemeket és az Alaptörvénnyel összhangban álló jogértelmezést, hiszen míg az egyik félnek, az egyébként is rendkívül erős eljárási jogosítványokkal felruházott GVH-nak korlátlanul lehetősége van arra, hogy túllépje az eljárás befejezésére és a határozat meghozatalára illetve a bíróság kiszabására rendelkezésére álló nem rövid, és meghosszabbítható törvényi határidőket, készíthet utólag bármilyen, még a jegyzőkönyvvezető által sem aláírt jegyzőkönyveket, határozata mégsem lehet semmilyen eljárási szabálysértés miatt jogsértő, hiszen ott a bővös, mindenkor felhasználható, és a 'cylinderből előhúzzható' mondat, hogy bizony ezen eljárási szabálysértésnek az ügy érdemi elbírálására nem volt kihatása, addig a panaszos felperesnek még bizonyítási kötelezettsége teljesítését sem teszi lehetővé a bíróság. Ezen alaptörvény-ellenes jogértelmezés súlyosan sérti a pártatlan bírósághoz és a tisztességes eljáráshoz való, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jogainkat..

Ilyen alapállásból már érthető, hogy miért utasították el sorozatosan valamennyi bizonyítási indítványunkat az eljárt bíróságok, hiszen azok eredményessége esetén esetleg kiderülhetett volna, hogy alperes képtelen egy a Pp. 195. §-ában és a Ket. 39. § (2) bekezdésében előírt tartalmi és formai kellékeknek megfelelő, valóban közokiratnak minősülő jegyzőkönyvet elkészíteni.

Ugyanakkor ezen különböző utólagosan csatolt, aláíratlan mellékleteket tartalmazó jegyzőkönyvek kiállták mindhárom eljárt bíróság „felülvizsgálatának” próbáját, ami csak úgy képzelhető el, hogy ezek a „felülvizsgálatok” valójában formális, és nem hatékony bírói jogvédelmet biztosító tényleges, valóságos bírói felülvizsgálatok voltak csupán, nem pedig alkotmányos tartalommal bíró érdemi, hatékony bírói jogvédelmet jelentő valódi, érdemi bírói felülvizsgálatok.

Alperes versenytanácsának 2014. szeptember 16-án kelt végzése maga hivatkozik arra, hogy „az ügy elintézésének jelenlegi végleges határideje 2014. szeptember 16”. Rámutattunk arra már a keresetünkben, hogy ehhez képest az eljárást befejező érdemi határozat 2014. december 22-i keltezéssel került ellátásra, vagyis a versenytanács maga által szerkesztett közokiratban deklarálta azt a körülményt, hogy az érdemi elintézési határidőt elmulasztotta.

31. Az Alkotmánybíróság gyakorlata azonban nem ilyen megengedő a közigazgatási szerveket terhelő, és törvényi rendelkezésekben megjelenő eljárási határozathozatali és szankció-megállapítási véghatáridők túllépésének jogkövetkezményeit illetően, és az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből, XXVIII. cikk (1) bekezdéséből, XXV. cikk (2) bekezdésének b) pontjából, és különösen 28. cikkéből következően ezen alkotmánybírói döntésekben megjelenő jogértelmezés köti a

közigazgatási perekben eljáró bíróságokat is, ugyanis ezekben a perekben a bírói jogértelmezésnek összhangban kell állni az Alaptörvény 28. cikkében foglalt alkotmányos követelményekkel.

Az Alkotmánybíróság a 3/2015. (II.2.) AB határozatában az alkotmányjogi panasz lényegét illetően egyértelművé tette, hogy a bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő, az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz kifejezetten „az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény”.

Ezért „ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezése nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés Alaptörvény-ellenes”.

Jelen esetben az eljáró bíróságok a GVH-ra vonatkozóan a Tptv-ben kötelezően meghatározott eljárási, határozathozatali és szankcióalkalmazási véghatáridők túllépését a kógens jogi norma tartalma ellenére, bár eljárási szabálysértésnek minősítették, de annak semminemű jogkövetkezményt nem tulajdonítottak az ilyen eljárás alá vontak, jelen esetben a panaszos szempontjából.

Az ezzel kapcsolatos érvelésük súlyosan alaptörvény-ellenes, sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jogukat, és a bíróságok Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében és 28. cikkében megjelenő alkotmányos kötelezettségét.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és 28. cikke alapján az eljáró bíróságoknak alkotmányos kötelezettsége lett volna, hogy a GVH tárgyban kartellügyben hozott határozatának jogszerűségét az eljárási határidők betartása szempontjából is a közigazgatási hatóságokat terhelő törvényi határidők betartására irányadó alkotmányos szempontok, és az azokat kibontó alkotmánybírósági határozatok figyelembevételével bírálja el.

Ahogy az Alkotmánybíróság a fenti határozatában hangsúlyozta, nem arról van szó, hogy az eljáró bíróságoknak döntésüket közvetlenül a fenti alaptörvényi rendelkezésekre kellene alapítania, hanem arról, hogy az általuk alkalmazandó jogszabály, a Tptv. „értelmezése és a konkrét tényállásra való alkalmazása során figyelemmel kell lenniük a releváns alkotmányossági szempontokra”.

Ezen alkotmányossági szempontokat az 5/2017. (III.10.) AB határozat, illetve legutóbb a 3353/2017. (XII.22.) AB határozatban bontotta ki az Alkotmánybíróság.

Az Alkotmánybíróság az 5/2017. (III.10.) AB határozatban egy kormányrendeletben foglalt eljárási határidő vonatkozásában állapított meg alkotmányos követelményt: „az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből eredő alkotmányos követelmény, hogy az ott meghatározott határidő leteltét követően szankció nem szabható ki”.

Határozata indokolásában az Alkotmánybíróság utalt az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének, és e cikk (3) bekezdésének tartalmi összefüggéseire, és általános érvennyel fogalmazta meg határozata indokolásának 15. pontjában, hogy „a hatósági eljárás méltányosságának illetve tisztességességének alapvető feltétele, hogy a közigazgatási hatóságok a rájuk irányadó jogszabályi határidőket betartsák. Különösen erősen kell hogy érvényesüljön ez a követelmény azokban az esetekben, amikor a közigazgatási hatóság az ügyféllel szemben szankciót állapít meg”.

A kartellügyekben az eljáró versenyhivatal rendkívül súlyos és szigorú szankciókat állapíthat meg az eljárás alá vontakkal szemben - az alapügyben is erre került sor velünk szemben, ráadásul büntetőjogi következményekkel is járhat a szankció megállapítása a felperes vezető tisztségviselőjével szemben -, és ennek érdekében rendkívül erős és hatékony, alkotmányos jogokat korlátozó hatósági jogosítványok állnak rendelkezésére a Tptv. szabályozási rendszerében, beleértve különösen de nem kizárólagosan az előzetes értesítés nélküli helyszíni kutatás lehetőségét, mint ahogy arra a tárgyban alapügyben is sor került.

Az Alkotmánybíróság az eljárási határidők célját illetően kifejtette, hogy „a közigazgatási anyagi jogi szankciók jogszabályban történő meghatározása azt a célt szolgálja, hogy a közigazgatási eljárás ügyféli pozíciójában lévő azon jogalanyok ... amelyekkel szemben a közigazgatási hatóság ... hátrányos jogkövetkezményt állapít meg, ne álljanak hosszú, bizonytalan ideig – az anyagi jogi

határidőkre vonatkozó létező jogszabályi rendelkezések ellenére – a velük szemben alkalmazandó szankció fenyegetésének féltelme alatt. A közigazgatási ... szankció kiszabására biztosított speciális ... határidő értelme az, hogy a közigazgatási jogviszonyból származó ... az ügyfeleket terhelő kötelezettségek, beleértve a jogsértésért fennálló felelősséget is, ezen idő elteltéig és csak eddig legyenek a közigazgatási hatóságok által érvényesíthetők”.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a közigazgatási perekben kialakított, az 1/2011. (V.9.) KK véleményen alapuló azon – a jelen alapügyben is hangsúlyosan megjelenő – azon bírói gyakorlat, mely szerint „minden olyan határidő, amely esetében a közigazgatási anyagi jogi jogkövetkezményt meghatározó normatétel nem tartalmaz a hatóság határidő túllépésére szankciót, illetve nem tartalmazza explicite vagy azt a kitétel, hogy a határidő „jogvesztő” vagy ennek valamely szinonimáját, a polgári jogi bíraskodásban illetve a polgári anyagi jogi normákban kialakított dogmatikai fogalmak hibás analógia révén való átvitelét jelentik a közigazgatási jogvitákat elbíráló közigazgatási bíraskodásba”.

Az Alkotmánybíróság érvelése szerint „valamely ágazati közigazgatási jogszabályban nevesített anyagi jogi határidő esetén e határidő elteltét követően a hatóságnak nincs lehetősége szankciót alkalmazni, különben e határidők léte veszítené el az értelmét. Különösen irányadó ez abban az esetben, ha az ágazati jogszabály ... pontos naptári napon meghatározott végső határidőt állapít meg”, mint az alapügyben a Tptv.

Az Alkotmánybíróság alkotmányos követelményként hangsúlyozta, hogy „ebben az esetben ... a határidő bármilyen okból bekövetkező túllépésére a jogszabály erejénél fogva (ex lege) nincs lehetőség”.

32. Ezt követően indokolásában az Alkotmánybíróság külön kiemelte a közigazgatási hatóság jogszabályban rögzített határidő-túllépésének a tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal való, direkt alkotmányos összefüggését, meghatározva az abból eredő, jelen ügyben is alkalmazandó alkotmányos követelményt: „a tisztességes hatósági eljáráshoz való joghoz hozzátartozik annak biztosítása, hogy a közigazgatási hatóságok a rájuk vonatkozó határidőket betartsák, és a bíróságok e határidők be nem tartását ne az ügyfél terhére, hanem javára értékeljék”.

Megállapítható, hogy az eljáró bíróságok sem az elsőfokú bíróság, sem a másodfokú bíróság, sem pedig a Kúria nem tett eleget a Tptv. 28. cikkébe foglalt, az Alaptörvénnyel összhangban álló jogszabály-értelmezési kötelezettségüknek, ezért alaptörvény-ellenes azon jogértelmezés, mely szerint mivel az elintézési határidőt előíró rendelkezéshez a jogalkotó semmilyen jogkövetkezményt nem fűzött, ezért elmulasztása nem szünteti meg alperes eljárási és döntéshozatali kötelezettségét, és nem alapozza meg a jogszerű határozat hatályon kívül helyezését.

Nem felel meg az Alaptörvény 28. cikkében foglalt bírói jogértelmezésnek, és sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot az az eljáró bíróságok által kifejtett, és a Kúria eljárást lezáró felülvizsgálati ítéletében összefoglalt bírói jogértelmezés sem, mely szerint „a felülvizsgálattal érintett körben nincsen olyan jogszabályi rendelkezés, amely alapján az elintézési határidő túllépése jogvesztést eredményezne”, és mely szerint releváns lenne az elintézési határidő túllépése szempontjából, hogy az az adott ügyben kihatással volt-e a döntés érdemére vagy sem.

Az Alkotmánybíróság fenti határozat indokolásának 16. pontjában kifejtette, hogy az eminens alkotmányossági kérdés, hogy „a jogalkalmazó szervek a jogalkotó által meghatározott kötelezettségeiket teljesítsék, és ne hozzanak meg olyan döntéseket, amelyekre a jogszabályok szövege szerint nincs lehetőségük. A tisztességes hatósági eljáráshoz való Alaptörvényben biztosított jogból az következik, hogy a közigazgatási hatóságok számára a jogalkotó által meghatározott határozathozatali és szankcióalkalmazási határidő elmulasztásának ódiumát a mulasztó, jogszabályi kötelezettségüket határidőben nem teljesítő hatóságok, ne pedig az ügyfelek viseljék”.

„Az a bírói jogértelmezés”, mely a fent kifejtettekkel szemben „a szankcióalkalmazási határidő elmulasztásához – a tételes jogszabályi előírás szerinti határidő letelte után – nem fűzi azt a jogkövetkezményt, hogy az e határidőt túllépő hatóságok szankcióalkalmazási lehetősége elenyészik, vagyis amely szerint a rá vonatkozó anyagi jogi határidőt elmulasztó közigazgatási hatóság pusztán

emiatt nem követ el az ügy érdemére kiható jogszabálysértést, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével ellentétes”.

Emiatt álláspontunk szerint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elsőfokú ítéletének, a Fővárosi Törvényszék ezt helyben hagyó 2.Kf.650.053/2016/42 számú jogerős ítéletének, és a Kúria ezt hatályában fenntartó Kfv.VI.38.108/2016/26 sorszámú felülvizsgálati ítéletének azon jogértelmezése, mely szerint a GVH mint közigazgatási hatóság 2014. december 22-i keltezésű, versenyügyben hozott Vj/65-205/2012 számú határozata annak ellenére nem jogellenes, hogy a GVH a rá irányadó, a Tptv. szerinti anyagi jogi határidőt túllépve hozott hátrányos jogkövetkezményt megállapító határozatot velünk szemben, ugyancsak a bírói döntést érdemben befolyásoló módon **alaptörvény-ellenes**.

33. Fentiekre tekintettel **kérjük a T. Alkotmánybíróságot, állapítsa meg, hogy a Kúria Kfv.VI.38.108/2016/26 sorszámú felülvizsgálati ítélete, a Fővárosi Törvényszék felülvizsgálati ítélet által hatályában fenntartott 2.Kf.650.053/2016/42 számú jogerős ítélete, valamint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítélet által helyben hagyott 32.K.30.768/2015/105 számú ítélete, valamint a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elsőfokú ítélet által helyben hagyott Vj/65-205(215)/2012 számú határozata megsértette az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, ezért e döntéseket az azokat érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre figyelemmel az Abtv. 43. § (1) és (4) bekezdése alapján **semmisítse meg**, tekintettel arra, hogy az Alaptörvény-ellenes jogértelmezésre már az elsőfokú határozat meghozatala során sor került.**

Az ügyben eljáró bíróságoknak a GVH eljárására, határozathozatalára és szankció alkalmazására megállapított és rendelkezésére álló törvényi határidő túllépését **a javunkra, és nem a terhünkre** kellett volna értékelni.

Amint azt az Alkotmánybíróság a 3353/2017. (XII.22.) AB határozata indokolásában kifejtette, „a jogalkotót illeti annak ... meghatározása, hogy egy adott közigazgatási határozat meghozatalára mennyi idő elegendő. Ennek elbírálása nem alkotmányossági kérdés. Az viszont már alkotmányossági kérdés, hogy a jogalkalmazó szervek a jogalkotó által meghatározott kötelezettségeiket teljesítsék, és ne hozzanak meg olyan döntéseket, amelyekre a jogszabályok szerint nincs lehetőségük. A tisztességes hatósági eljáráshoz való Alaptörvényben biztosított jogból az következik, hogy a közigazgatási hatóságok számára a jogalkotó által meghatározott határozathozatali és szankcióalkalmazási határidő elmulasztásának ódiumát a mulasztó (a jogszabályi kötelezettségüket határidőben nem teljesítő hatóságok), ne pedig az ügyfelek viseljék”.

Az Alkotmánybíróság erre figyelemmel úgy foglalt állást, hogy „az a bírói jogértelmezés, mely ezzel szemben a szankcióalkalmazási határidő elmulasztásához - a tételes jogszabályi előírás szerinti határidő letelte után - nem fűzi azt a jogkövetkezményt, hogy az e határidőt túllépő hatóságok szankcióalkalmazási lehetősége elenyészik, vagyis amely szerint a rá vonatkozó anyagi jogi határidőt elmulasztó közigazgatási hatóság pusztán emiatt nem követ el az ügy érdemére kiható jogszabálysértést, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével ellentétes”.

Fontos, hogy ezzel az Alkotmánybíróság a Kúria alapügyben hozott jogerős felülvizsgálati ítélete 63. pontjában megjelölt azon bírói jogértelmezést is Alaptörvény-ellenesnek tartotta, mely szerint ne lenne az ügy érdemére kiható jogszabálysértés a GVH határozathozatali és szankcióalkalmazási határidővel kapcsolatos mulasztása.

Ezen alkotmánybírói határozat is alátámasztja, hogy az Ítéletekben megjelenő azon bírói jogértelmezés, mely szerint alperesi közigazgatási hatóság, a GVH közigazgatási bíróság által felülvizsgálni kért határozata annak ellenére nem jogellenes, hogy a hatóság a rá irányadó anyagi jogi határidőt túllépve hozott hátrányos jogkövetkezményt megállapító határozatot a panaszossal szemben, **alaptörvény-ellenes**.

A megrendelt és kifizetett közigazgatási iratmásolatok részünkre történő teljes körű kiadásának elmaradása miatt sértült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz, azon belül a fegyverek egyenlőségének biztosításához fűződő jogunk

34. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése mindenkit megillető alapjogként fogalmazza meg, hogy „független és pártatlan bíróság tisztességes eljárásban döntsön az érintettek ellen emelt vádról, mely felöleli a tágabb értelemben vett büntetőjogi ügyeket is, így a versenykorlátozó magatartás miatti szankciókat is ... Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből az Államnak az a kötelezettsége fakad, hogy a GVH határozatának bírósági felülvizsgálatát a XXVIII. cikknek megfelelő tisztességes eljárásban biztosítsa. Ebbe beletartozik az is, hogy a „vádról való döntéssel” szemben megfogalmazott követelményeknek megfelelően ... érvényesülniük kell a kartellügyekben is” (3124/2015. (VI.9.) AB határozat indokolás 36. pont).

Az Alkotmánybíróság a 15/2002. (III.29.) AB határozatban - visszautalva a 6/1998. (III.11.) AB határozatára - foglalkozott a védelemhez való jog hatékonyságának, és a védelemre való felkészülés kellő idejének, eszközeinek találkozási pontjaival.

E körben kifejtette, hogy „az eljárásban szereplő adatok és dokumentumok teljes megismerése és – megfelelő biztosítékok között – birtoklása is ezek közé a mindenképpen biztosítandó jogok közé sorolható”.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint valamely alapjog lényeges tartalmát az a korlátozás sérti, amely – valamely más alapvető jog vagy alkotmányos cél érdekében – nem elkerülhetetlenül szükséges, továbbá amennyiben szüksége is, a korlátozás által okozott jogsérelem az elérni kívánt célhoz képest aránytalan.

Az Alkotmánybíróság a 21/2014. (VII.15.) AB határozatában foglalkozott a fegyverek egyenlősége és a tisztességes eljárás elve összekapcsolódásával, kiemelve, hogy „a fegyverek egyenlősége a tisztességes eljárás egyik meghatározó eleme, mely ... biztosítja, hogy a feleknek egyenlő esélye és alkalmuk legyen arra, hogy tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson”.

A fegyverek egyenlősége és ezen keresztül a tisztességes eljáráshoz való jog biztosítása az alperesként eljáró Gazdasági Versenyhivatalt és az alapügyben eljáró bíróságokat is terhelő alkotmányos kötelezettség.

Ez azzal jár, hogy az eljáró bíróságoknak a perben az alperesi közigazgatási hatósággal szemben fellépő felperesként számunkra is biztosítaniuk kellett volna, hogy olyan körülmények között képviselhessük saját ügyünket, adhassuk elő bizonyítékainkat, ellenbizonyítékainkat, érvelésünket, észrevételeinket, indítványainkat, indokolhassuk jogorvoslati és egyéb kérelmeinket, hogy ne kerüljünk hátrányba az iratok teljes körét birtokló másik féllel, jelen esetben a GVH-val szemben.

Az Alkotmánybíróság a 15/2002. (III.29.) AB határozatban megállapította, hogy a „tisztességes eljárás követelményének az felel meg, ha „a felek mindegyike ugyanolyan mélységben és teljességgel, továbbá azonos módon ismerhesse meg” az ügy iratait. „Ez biztosítja a ... felek közötti fegyverek egyenlőségét, ezáltal a tisztességes eljárás alkotmányi értelemben vett minőségét”.

Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy „nincs olyan szükségesség, amely miatt a tárgyalás tisztességes voltát arányosan ugyan, de korlátozni lehetne”.

Az eljáró bíróságok a jelen alkotmányjogi panasszal felülvizsgálni kért ítéleteikben alaptörvényellenesen találták alaptalannak a közvetlen iratbirtoklásunkat célzó iratmásolat-kérési jogaink sérelmére történő hivatkozásainkat.

A Kúria jogerős felülvizsgálati ítéletének 64. pontjában például iratellenesen azt rögzítette ezzel kapcsolatban, hogy „a felperesek betekintheztek a közigazgatási és bírósági iratokba, azokról másolatot kérhettek ...”. Igaz ugyan, hogy kérhettünk másolatot, azokat ki is fizethettük, de nem kaptuk meg teljes körűen az igényelt és kifizetett iratmásolatokat, azokból 1.472 oldalnyi kifizetett másolat hiányzik.

Társaságunk vonatkozásában a Kúria azt állapította meg teljes mértékben iratellenesen és a valóságtól eltérően, hogy: „az I. r. felperes annak ellenére, hogy rendelkezett iratjegyzékkel, amely alapján beazonosíthatta volna a védekezési jogához szükségesnek mutakozó releváns dokumentumokat, nem

jelölte meg, hogy pontosan milyen iratokhoz nem jutott hozzá az alperes eljárása vagy a per során, illetve hogy védekezési jogának gyakorlásában az iratok ismeretének esetleges hiánya milyen módon akadályozta, illetve az ügy érdemére hogyan hatott ki”.

A Kúria szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme csak akkor merülhet fel, ha a fél olyan iratot nem ismerhet meg az eljárás során, amelynek hiánya akadályozta az érdemi védekezésben.

Álláspontunk szerint a fenti felülvizsgálati ítéletben és a jogerős ítéletben valamint az elsőfokú ítéletben is megjelenő **bírói jogértelmezés alaptörvény-ellenes, sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt** tisztességes eljáráshoz, illetve azon belül a fegyverek egyenlőségének biztosításához fűződő jogainkat, és **ellentétben az alkotmányos bírói jogértelmezés Alaptörvény 28. cikkében foglalt követelményével is**, az alábbiak miatt.

35. 2014. július 16-án kifogásoltuk írásban, hogy a Versenytanács iratbetekintésről rendelkező végzését csak 2014. július 9-én kaptuk meg, ezért nem tudtunk felkészülni a július 29-ére kitűzött tárgyalásra, mivel a nagy terjedelmű iratanyag áttekintésére 20 nap nem elegendő.

Alperes a tárgyalás elhalasztására irányuló kérelmünket elutasította, ugyanakkor az iratbetekintésre és észrevételeink megtételére 2014. szeptember 4-ig biztosított határidőt.

Ezt követően terjesztettünk elő kérelmet a **közigazgatási iratanyag teljes körére vonatkozó másolat** elkészítésére, és részünkre történő átadására vonatkozóan, melyet alperes 2014. augusztus 27-ére vállalt. E határidőt egyoldalúan meghosszabbította augusztus 29-ére, ehhez képest még 2014. szeptember 3-án sem tudta jogi képviselőnk részére azokat kiadni.

Ezt követően folyamatosan halasztgatta alperes a kiadási időpontokat, végül 2014. szeptember 16-án vehettünk át alperestől iratmásolatokat, melyek ömlesztve, iratjegyzék nélkül, dobozokban kerültek részünkre átadásra.

7.105 oldalnyi iratmásolatért fizettünk ki 710.500,- Ft illetéket alperes részére.

A megrendelt és kifizetett több mint 7.000 oldal megszámlálásának és ellenőrzésének lehetősége nem volt adott számunkra a helyszíni átadás-átvétel során, ahol kifogásoltuk még a helyszínen a tételes vagy bármifajta iratjegyzék hiányát, de ennek ellenére sem kaptunk és nem is írtunk alá semminemű iratjegyzéket, így az eljáró bíróságok ezzel kapcsolatos megállapítása iratellenes. Nincs sem alperes, sem a bíróságok birtokában olyan iratjegyzék, melyet alperestől megkaptunk volna az iratmásolatok átadásakor és amit aláírtunk volna. Nyilvánvaló, hogy amennyiben ilyen iratjegyzéket készített és átadott volna nekünk alperes, akkor annak általunk aláírt példányával rendelkeznie kellett volna és azt a közigazgatási iratanyag részeként felterjesztette volna a felülvizsgálatot végző bírósághoz.

Sem az nem volt megállapítható a helyszíni átadás-átvétel során, hogy **pontosan mennyi iratot** adott át részünkre alperes, az pedig még kevésbé, hogy **ezek mely iratok voltak**, annak ellenére, hogy mint később jogi képviselőink feltárták van olyan belső dokumentum, mely megállapítja alperes ezzel kapcsolatos kötelezettségeit.

Alperes egy a periratoknál elfekvő **Tájékoztatót** küldött részünkre, mely tartalmazta a Tptv. 55. § (1) bekezdésében foglaltakra történő hivatkozást, mely rögzíti, hogy az ügyfél a versenyfelügyeleti eljárás során keletkezett iratokba betekinthez.

A Tptv. 55/D. §-a értelmében az iratbetekintés során az arra jogosult „*az iratról vagy annak egy részéről ... másolatot kérhet*”, melyet a hatóság kérelemre hitelesít is.

Alperes Tájékoztatójának 8. pontja rögzítette, hogy amennyiben az iratról az iratbetekintő fénymásolat készítését kéri – amint az esetünkben történt – úgy „*a GVH munkatársa a jegyzőkönyvben rögzíti a lefénymásolt iratok iktatószámának felsorolásával azok átadását*”.

A fentiekből egyértelmű, hogy **alperes köteles lett volna részünkre az átadott iratmásolatokról az átadással egyidejűleg tételes iratjegyzéket is átadni**, és ha ez megtörtént volna, ezen általunk aláírt iratjegyzéknek alperes birtokában kellett volna lennie, de alperes ilyet bemutatni nem tudott. Mivel e tekintetben a bizonyítási kötelezettség egyértelműen alperesi hatóságot terhelte, így annak elmaradása nem eshet a terhünkre nemleges tény bizonyítására kötelezésünk formájában.

Teljes mértékben iratellenes és alaptörvény-ellenes tehát a Kúria felülvizsgálati ítéletének azon rendelkezése is, mely szerint rendelkezettünk volna olyan iratjegyzékkel, amely alapján beazonosíthattuk volna a védekezési jogunkhoz szükségesnek mutatkozó releváns dokumentumokat.

Azt egyik bírósági ítélet sem jelöli meg, hogy melyik lenne ez a dokumentum, nyilvánvalóan azon okból, mert ilyen dokumentum nem létezik.

Mivel alperes az iratmásolat kiadásával kapcsolatosan sem tett eleget dokumentálási kötelezettségének, noha az iratmásolat készítés és kiadás egy olyan eljárási cselekmény, melyet dokumentálnia kell, ezért nem is tudja igazolni még a részünkre átadott iratok darabszámát sem, még kevésbé azt, hogy mely iratot adott át részünkre.

Mi viszont igazolni tudjuk, hogy a teljes és igényelt 7.105 oldalnyi iratmásolat illetékét megfizettük, annak ellenére, hogy mint utóbb kiderült, abból 1.472 oldalt, vagyis a megrendelt dokumentumok mintegy 1/5-ét nem kaptuk meg.

Az iratok kiadásának és ebből eredően a ki nem adott számú, ismeretlen tartalmú közigazgatási irat hiányát mind az elsőfokú, mind a másodfokú peres eljárás során többször jeleztük, például 2015. december 7-i bizonyítási indítványunk 9. pontjában, és kértük az eljárt bíróságokat, kötelezzék alperest a hiányzó iratok részünkre történő kiadására.

Erre vonatkozóan az elsőfokú eljárás során külön, részletesen indokolt bizonyítási indítványt terjesztettünk elő 2015. december 7-i bizonyítási indítványunk 9. pontjában.

Sajnálatos módon az elsőfokú bíróság ezen bizonyítási indítványunkat is elutasította, megsértve ezzel a tisztességes eljáráshoz és a fegyverek egyenlőségéhez való alkotmányos alapjogunkat.

E bizonyítási indítványunk részletes indokolásában kifejtettük, hogy iratmásolatot azért kértünk folyamatosan a bírósági eljárás során, mivel azokat nem kaptuk meg teljes körűen a versenyfelügyeleti eljárás alatt, és mivel az iratanyag rendkívül terjedelmes, több mint 7.000 oldal, ezért érhetően az iratokat közvetlenül kívántuk, azok fizikai birtoklása útján tanulmányozni annak érdekében, hogy megalapozott kereseti és perbeli előadásokat tehessünk, és perbeli jogainkat a részünkre kiadható teljes közigazgatási iratanyag fizikai birtokában gyakorolhassuk.

Hajlandók voltunk és ténylegesen ki is fizettünk - annak érdekében, hogy az iratok fizikai birtoklása tekintetében alperessel és az eljárt bíróságokkal azonos ténybeli helyzetben lehessünk - több mint 700.000,- Ft-ot, ami úgy gondoljuk, nem túl gyakori a magyar peres gyakorlatban.

Ellentétben az eljárt bíróságok okfejtésével, álláspontunk szerint tényleges iratbirtoklással csak tényleges iratbirtoklás, nem pedig a bírósági irodán, rövid felfogadási időben, és ilyen mennyiségű irat tanulmányozását nem biztosító körülmények közötti betekintés állítható párhuzamba és a tisztességes eljárást és a fegyverek egyenlőségét biztosító egyensúlyba.

Nyilvánvaló, hogy egy peres fél a bíróság tájékoztató irodáján több mint 7.000 oldalt nem tud laponként áttekinteni a napi 2 órás ügyfelfogadási időben, erre a perbeli ellenféllel és a bírósággal összemérhető módon csak az iratok tényleges fizikai birtoklása útján van módja.

Hasonlóan ítéli meg e körülményt az Alkotmánybíróság is a 15/2002. (III.29.) AB határozatban: „garanciális jelentősége van annak, hogy az ügyfél ... az iratot közvetlenül megismerje illetve birtokolja ... az irat az adott eljárás során olyan bizonyítási eszköz, amelynek nem közvetlen észlelésen alapuló megismerése illetőleg a birtoklás kizárása felborítja a peres felek perbeli egyenlőségét”.

Eljárási jogaink ezzel kapcsolatos korlátozása - az iratok ismeretének hiányában át nem látható módon és mértékben – megakadályozta, illetve hátrányosan befolyásolta a peres felek egyike, jelen esetben a felperes „megfelelő felkészülési jogainak a gyakorlását”, alaptörvény-sértően szűkítve a fegyverek egyenlőségéhez fűződő, Alaptörvényben biztosított jogainkat.

Mivel a Pp 335/A § (1) bekezdésében foglaltak szerint a keresetet a közigazgatási határozatnak a keresetlevéllel nem támadott önálló rendelkezésére csak a perindításra nyitva álló 30 napos határidőn belül lehet kiterjeszteni, ezért e hiányzó iratokkal kapcsolatos körben e jogaink például biztosan elenyésztek alperes mulasztása folytán.

A perbeli esetben tényszerűen az történt, hogy míg mi a részünkre ki nem adott 1.472 oldalnyi közigazgatási irattal nem rendelkezünk, aközben alperes rendelkezett ezen dokumentumokkal, ami nyilvánvalóan hátrányos helyzetbe hozott bennünket perbeli jogaink gyakorlása során.

Teljes mértékben életszerűtlen az eljárt bíróságok, így a Kúria azon alaptörvény-ellenes, a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jogainkkal ellentétes jogértelmezése, mely szerint mi

mondjuk meg, hogy milyen iratok hiányoznak, és hogy a hiányzó iratok mennyiben gátolnak bennünket perbeli jogaink gyakorlásában, mivel ezt csak akkor tudnánk megtenni, ha tudnánk, hogy milyen iratokat nem adott át részünkre alperes, ezt viszont csak akkor tudnánk megmondani, ha alperes átadta volna – legalább a későbbiekben – ezeket az általunk kifizetett iratmásolatokat.

Mivel nemleges tény bizonyítása fogalmilag kizárt, ezért azt az összevetést, hogy mely iratokat kaptuk meg, és mely iratok hiányoznak, kizárólag alperes tudta volna elvégezni.

Ennek érdekében bizonyítási indítványban ajánlottuk fel, hogy alperes rendelkezésére bocsátjuk a tőle megkapott dokumentumokat, melyek 1.472 oldalnyival kevesebb iratot tartalmaznak, mint amely alperes rendelkezésére áll, és végezze el alperes a saját apparátusával ezt az összevetést, és ennek alapján legalább utólag tételes iratjegyzék kíséretében végre adja ki részünkre teljes körűen a megrendelt, de hiányzó iratmásolatokat annak érdekében, hogy eljárási jogainkat ezt követően végre teljes körűen gyakorolhassuk. Az eljárási bíróságok alaptörvény-ellenesen ezen indítványunknak sem adtak helyt.

36. Álláspontunk szerint a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított peres eljárásban a bíróság akkor biztosítja számunkra a fegyverek egyenlőségét és ezen keresztül a tisztességes eljáráshoz való jogot, ha a peres eljárás során az alperesi és felperesi oldal összevethető súlyú jogosítványokkal és lehetőségekkel rendelkezik.

Ennek garanciális előfeltétele, hogy mi is közvetlenül birtokolhassuk azokat az iratokat, melyekkel alperes is közvetlenül birtokol, eltekintve attól a körülménytől, hogy ezért nekünk külön fizetnünk kellett.

Kartellügyekben különösen fontos, és a hatékony védekezés elengedhetetlen előfeltétele, hogy az eljárás alá vont vállalkozás megfelelően informált legyen az ellene felhozott tények, és azok alperes illetve a bíróság általi lehetséges jogi minősítését illetően, ugyanis az ügyfél csak úgy képes a védekezéshez való jogát, illetve a perben felperesi perbeli jogait hatékonyan gyakorolni, ha tisztában van azzal, hogy milyen tények illetve bizonyítékok alapján vonják őt felelősségre, és ezek milyen eljárásban kerültek beszerzésre és felhasználásra, vagyis ehhez képest jogilag miképp minősíthetők.

Ez azért különösen lényeges szempont, mivel közigazgatási perben az eljáró bíróság feladata a közigazgatási határozat és az annak meghozatalához vezető eljárás törvényességének felülvizsgálata, a jogi minősítést pedig a bíróság a felek indítványai, észrevételei alapján tudja elvégezni.

Amennyiben a több mint 7.000 oldalnyi iratanyag teljes körűen fizikailag nem áll rendelkezésünkre, úgy ez az alperesi oldallal szembeni jelentős hátrány a bírósági irodán a napi 2 óra időtartamú ügyfélfogadási időben való betekintéssel eljárási jogaink sérelme nélkül nem egyenlíthető ki, ugyanis e rövid félfogadási időben, és az adott fizikai körülmények között egy ilyen terjedelmes iratanyag nem tekinthető át teljes körűen, és e körülmény megakadályozott bennünket perbeli jogaink teljes körű gyakorlásában.

A korábban jelzett bizonyítási indítványunkban arra is kitértünk – amit itt is hangsúlyozni kívánunk –, hogy még egyszer nem vagyunk kötelesek másolatkészítési díjat fizetni, és azt nem is kívánjuk még egyszer kifizetni, továbbá a hiányzó 1.472 oldalt nem tudjuk a bírósági iroda félfogadási idejében sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárás során betekintéssel kiválasztani, mivel ehhez a meglévő iratanyagot kellett volna bevennünk, és összehasonlítani a bírósági irodán fellelhető iratanyaggal, mely fizikailag nyilvánvalóan lehetetlen, megoldhatatlan illetve vállalhatatlan plusz költséget és időráfordítást jelent, miközben bizonyítási indítványunk teljesítésével az eljárási bíróságok ezt egyszerűen megoldhatták volna.

Álláspontunk szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt alkotmányos alapjogaink érvényesülését biztosító alkotmányos követelmény, hogy az alperessel összemérhető módon, az iratok fizikai birtoklásával ismerhessük meg a felelősségünk megállapításának alapjául szolgáló, alperes által készített bizonyítékokat, dokumentumokat, és azokra a dokumentumok teljes körű ismeretében tehesünk észrevételt, indítványt.

A versenyfelügyeleti eljárás alá vont vállalkozásként csak úgy tudjuk az ellenünk felhozott vádakkal, érvekkel szembeni védekezésünket, illetve a közigazgatási perben perbeli álláspontunkat felépíteni, ha rendelkezünk az alperes illetve a bíróság döntését befolyásoló minden releváns dokumentummal, csak így valósulhat meg a teljes körű ügyfélegyenlőség.

Az iratok teljes köre fizikai birtoklásának hiánya – miközben az azokért alperes által felszámított iratmásolati díjat kifizettük – kiegyenlíthetetlen hátrányba helyezett bennünket alperessel szemben perbeli jogaink gyakorlása során, és e hátrány a ki nem adott, hiányzó iratok jellegétől, tárgyától függően alapvető jelentőségű illetve mértékű is lehetett.

Pontosan ezért indítványoztuk 2015. december 7-i bizonyítási indítványunkban, hogy a bíróság kötelezze alperest arra, hogy eljárási jogaink maradéktalan gyakorolhatósága érdekében adja ki részünkre a hiányzó de kifizetett 1.472 oldalnyi iratmásolatot.

Sajnálatos módon az eljáró bíróságok érdemi tartalmi indokolás nélkül utasították el ezen bizonyítási indítványunkat, ráadásul úgy, hogy sem a jogerős ítélet, sem a Kúria felülvizsgálati ítélete e tekintetben nem tett eleget a Pp. 221. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének sem, és azt sem tartalmazza a jogerős felülvizsgálati ítélet, hogy a másodfokú eljárás során előterjesztett hasonló tárgyú bizonyítási indítványainkra miért nem reagált a másodfokú bíróság azon túl, hogy nem is teljesítette azokat.

37. 2016. február 8-án nyújtottunk be az elsőfokú bírósághoz tájékoztatás iránti kérelmet arra vonatkozóan, hogy a 2015. december 7-én és december 11-én az elsőfokú bíróság kezelőirodájához benyújtott iratmásolat kiadása iránti kérelmeink teljesítése mikorra várható.

Még egy táblázatot is csatoltunk, melyből látható volt, hogy egyik iratmásolat kiadási kérelmünk sem került maradéktalanul teljesítésre, sőt, legtöbb kérelmünkre még választ sem kaptunk.

Sajnálatos módon a Kúria jogerős ítélete is érdemi felülvizsgálat és kritika nélkül hagyta jóvá az elsőfokú ítélet indokolásának azon iratellenes kitételeit, mely szerint az iratmásolásnak az alperes az iratmennyiség nagy terjedelme ellenére is eleget tett, továbbá ne tártunk volna fel olyan releváns hivatkozást, hogy az iratok hiánya mennyiben akadályozott bennünket érdemi védekezésünkben.

Az eljáró bíróságoknak a hiányzó iratok tekintetében a tisztességes eljárás alaptörvényi követelményét érvényesítve alperest kellett volna kötelezni, hogy igazolja az általunk aláírt tételes iratjegyzékkel, hogy valamennyi iratmásolatot tételes iratjegyzék kíséretében részünkre kiadta.

Ez lett volna a Pp. 3. § (3) bekezdésének az Alaptörvény XXVIII. cikke szerinti alkotmányos követelményt kiegészítő értelmezése.

Az 1.472 oldalnyi megrendelt és kifizetett iratmásolat hiánya a tetemes anyagi kár mellett érdemben nyilvánvalóan hátrányosan befolyásolta perbeli jogaink gyakorlását, e tekintetben elfogadhatatlan a panasszal érintett ítéletek arra történő hivatkozása, hogy nem mondtuk meg konkrétan, hogy az iratok hiánya mennyiben akadályozott bennünket érdemi védekezésünkben.

Ezen bírói jogértelmezés a perbeli jogainkhoz és alkotmányos alapjogainkhoz történő bírói hozzáállást is megfelelően példázza, túl azon, hogy lehetetlen feltételt támaszt velünk szemben, ami már önmagában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközik, hiszen ha ezt tudnánk, akkor rendelkezoznánk az iratokkal, de mivel nem rendelkezünk, hogyan tudhatnánk, hogy az azokban mi van, és hogyan tudhatnánk, hogy ebből következően azok megléte mennyiben befolyásolta volna alperes döntését.

E bírói jogértelmezés semmiképp nem tekinthető a tisztességes eljáráshoz való jogaink biztosításának, mely ily módon a Pp. 2. § (1) bekezdésében és 3. § (3) bekezdésében foglaltak alaptörvény-ellenes értelmezésén keresztül manifesztálódott.

Az eljáró bíróságoknak tisztában kellett lenniük azzal, hogy ésszerűtlen és teljesíthetetlen, hogy bárki nyilatkozzon egy általa nem ismert iratról, ráadásul jelen esetben 1.472 oldalnyi hiányzó iratanyagról a tekintetben, hogy az mennyire befolyásolta volna az érdemi védekezését, és mennyiben befolyásolná perbeli előadásait, illetve ezen általunk nem ismert iratok mennyiben támaszthatták alá a versenyhatóság érdemi döntését.

Amennyiben nem lehetne bizonyítási eljárás keretében kikényszeríteni a közigazgatási perben alperes dokumentációs kötelezettségét illetve iratkiadási kötelezettségét, úgy értelmetlenné válik a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának jogintézménye, és nem tud érvényesülni az Alaptörvény XXV. cikk (2) bekezdés b) pontjában foglalt követelmény sem, mivel sem felperes, sem a bíróság nem kerülhetne abba a helyzetbe, hogy ugyanabból az irathalmazból dolgozva ítélhesse meg alperes eljárásának és döntéshozatalának törvényességét, illetve ezek ismeretében tegyen felperes indítványokat és észrevételeket.

2016. február 10-i kiegészítő bizonyítási indítványunk 1. pontjában az irányadó bírói gyakorlatra (BHH2000.208 jogeset) hivatkozással jeleztük a bíróságnak, hogy „olyan tények vonatkozásában, melyre vonatkozóan az eljárás kezdeményezője nem rendelkezik megfelelő bizonyítékokkal, a bíróság a bizonyítékot az ellenérdekű féltől ... is beszerezheti”.

Ráadásul a fellebbviteli bíróságoknak azt is észlelniük kellett volna, hogy azáltal is sérültek a tisztességes eljáráshoz fűződő jogaink, hogy az elsőfokú bíróság sorozatosan nem tett eleget iratmásolat kiadása iránti kéréseinknek sem, miközben a jogerős felülvizsgálati ítélet azt rögzíti, hogy a közigazgatási és bírósági iratokról másolatot készíthettünk.

Próbáltunk élni e jogainkkal is, így például 2015. október 27-én „hiteles iratmásolat megrendelése” tárgyú beadványt nyújtottunk be az elsőfokú bírósághoz, melyben kértük, hogy a bíróság adjon ki részünkre hiteles másolatot az alperes Versenytanácsa által „a 2014. december 22-i keltezéssel hozott, a Versenytanács tagjai ... által aláírt Vj/65-205/2012 iktatószámú határozat”-ról.

Ezen kérelmünk a Ket. 121. § (1) bekezdés e) pontja szerinti semmisségi okkal kapcsolatos bizonyítási indítványunk megtétele érdekében került benyújtásra, vagyis alapvető eljárási jogaink gyakorlásához kapcsolódott.

Válaszul az elsőfokú bíróság 68. sorszámu végzésével azt közölte, hogy az általunk kért, a per tárgyát képező, és a bíróság által felülvizsgált alperesi határozat „nem tekinthető a BÜSZ 2. § 21. pontjának megfelelő” ügyiratnak, ezért arról nem tud kiadni hiteles másolatot, mivel az nem a bíróság működés során keletkezett.

Ezzel ellentétben a Kúria tudott kiadni hiteles másolatot olyan okiratról, melyet alperes készített.

Miközben az alkotmányjogi panasszal támadott ítéletek arra hivatkoznak, hogy a bírósági irodán lehetőségünk volt hozzáférni az iratokhoz, megállapítható, hogy 2015. október 22-e és december 11-e között összesen 7 db iratkiadási illetve iratmásolat kiadása iránti kérelmet terjesztettünk elő, melyre válaszul a 68. sorszámu végzést kaptuk, illetve közvetlenül alperestől olyan dokumentumokat, melyeket nem kértünk.

Ezért kellett benyújtanunk a fentebb már hivatkozott 2016. február 5-i kérelmünket, melyre viszont sem az első-, sem a másodfokú bíróságtól nem kaptunk választ.

38. Összefoglalóan álláspontunk szerint az eljáró bíróságok megsértették a tisztességes eljáráshoz és a fegyverek egyenlőségéhez fűződő jogainkat azáltal is, hogy nem biztosították számunkra azt, hogy alperes kiadja részünkre az általunk kifizetett hiányzó 1.472 oldalnyi közigazgatási iratanyagot.

Emiatt nem voltak egyenlők az esélyeink a közigazgatási perben alperessel szemben, hiszen míg alperes az iratok birtokában tudta nyilatkozatait és beadványait előterjeszteni, addig mi az iratoknak csak egy részével rendelkezünk, és máig nem tudjuk, hogy milyen fontos vagy alapvető jelentőségű dokumentumokat nem adott át részünkre alperes, és hogy azok milyen módon és mértékben befolyásolhatták volna perbeli nyilatkozatainkat és indítványainkat.

Ahhoz ugyanis, hogy akár a semmisség, akár az ügy érdemére is kiható alperesi eljárási jogsértések tekintetében alkotmányos perbeli jogaink megfelelő gyakorlásához szükséges megalapozott információkkal rendelkezeshessünk, szükségünk lett volna a megrendelt és részünkre ki nem adott hiányzó, a közigazgatási eljárás során keletkezett dokumentumokra is.

Több ízben jeleztük írásban ezért az eljáró bíróságoknak, hogy nem tudjuk, mi van az általunk kifizetett, de meg nem kapott 1.472 oldalnyi közigazgatási iratanyagban, és ezért azok tartalma ismeretének hiányában mindaddig nem tudunk megfelelő indítványokat tenni és ily módon peranyag-szolgáltatási kötelezettségünk és perbeli jogaink gyakorlásában továbbra is akadályozva vagyunk arra figyelemmel, hogy nyilvánvalóan csak a teljes kiadható, általunk megrendelt és kifizetett közigazgatási iratanyag ismeretében tudtuk volna megállapítani, hogy alperes eljárása és határozata jogszerű volt-e vagy sem, illetve milyen hibákban, hiányosságokban szenvedett.

A hiányzó iratokra figyelemmel azt sem volt módunk megállapítani, hogy milyen iratokról kellene esetlegesen további másolatot kérnünk, hiszen ahhoz ismerünk kellett volna a teljes iratanyagot.

A tisztességes eljáráshoz való, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt alapjogunk, és az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezési alapelv sérelme a bizonyítékok beszerzése jogszerűsége megfelelő ellenőrzésének elmulasztása, és az alperes által beszerzett bizonyítékok, főként a rajtaütési jegyzőkönyvek tartalmi és alaki hiányosságainak alaptörvény-ellenes értékelése folytán

39. A közigazgatási bíróság csak úgy tud eleget tenni az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pontjából eredő, a közigazgatási határozatok törvényességéről döntő hatáskörének, ha az Alaptörvénnyel összhangban értelmezi a **bizonyítékok beszerzésére és összegyűjtésére** vonatkozó, a közigazgatási hatóságot terhelő jogszabályi rendelkezéseket.

A bíróság e körben köteles a **bizonyítékok beszerzése jogszerűségének ellenőrzésére**, ez a minimális előfeltétele a független, pártatlan és tisztességes bírósági eljárás alaptörvényi feltételének teljesüléséhez.

A közigazgatási eljárásban a **bizonyítás célja**, hogy a hatóság a tényállás tisztázásához, és ezáltal a jogszerű hatósági döntés meghozatalához szükséges releváns tények fennállását a valóságnak megfelelően megállapítsa.

A közigazgatási eljárásjogban a **bizonyítás** azonban nem egyszerűen a tények vizsgálatát jelenti, hanem egyben a **hatósági jogalkalmazás szerves része, annak gerince**.

A bizonyítás alapelveihez kapcsolódik az **ügyfél tisztességes eljáráshoz és az ésszerű határidőben hozott döntéshez való joga is**, hiszen amennyiben a hatóság jogellenesen használ fel az eljárás során valamely bizonyítékot, vagy jogellenesen folytat le valamilyen bizonyítási eljárást, úgy az önmagában az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe foglalt, a tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő ügyféli alapjogot sérti.

A közjogi jogviszonyok jellemzője, hogy azok egyik alanya mindig az Állam, az Állam nevében vagy helyette eljáró hatóság, a jogviszony másik alanya az eljárás alá vont ügyfél.

Különösen érvényesül ez a versenyjogi jogsértések miatt indult versenyfelügyeleti eljárásokban, ahol az eljáró GVH jelentős többletjogosítványokkal rendelkezik az alárendelt eljárás alá vont ügyfélhez képest.

Az úgy ura a hatóság, aki a legtöbb esetben dönt a bizonyítási eljárási cselekmények köréről és lefolytatásáról.

A bizonyítás alkotmányos alapelvei szerint **nem értékelhető bizonyítékként** az olyan bizonyítási eszközökből származó tény, melyet akár az eljáró hatóság, akár a bíróság bűncselekmény útján, más tiltott módon, vagy a résztvevők illetve érintettek eljárási jogainak korlátozásával szerzett meg.

Ez az indoka annak, hogy a versenyfelügyeleti határozatok felülvizsgálata iránti ügyekben eljáró közigazgatási bíróságnak épp ezen okból a GVH által beszerzett bizonyítékok értékelése során különös gonddal kellett volna vizsgálnia a **bizonyítékok beszerzésének körülményeit**, és maguknak a **beszerzett bizonyítékoknak** a törvényes bizonyítékká válásához szükséges tartalmi és formai követelményei meglétét.

A fentiekhez kapcsolódik annak a törvényi követelménynek a betartása, és az alkotmányos előírásokkal összhangban történő értelmezése, hogy az ügyben eljáró közigazgatási hatóság **betartotta-e az eljárási cselekményei dokumentálására, és ily módon utólagos ellenőrizhetőségére vonatkozó az alaptörvénnyel összhangban értelmezendő normákat**, és ha nem, vagyis valamely eljárási cselekménye dokumentálatlan vagy nem megfelelően dokumentált, úgy ennek hátrányos jogkövetkezményei átháríthatók-e az Alaptörvényt nem sértő jogértelmezéssel az ügyfélre.

E körben külön figyelmet érdemel az a például a 18/2017. (VII.18.) AB határozatban megállapított alapvetés, mely szerint **közigazgatási perben bár a bizonyítással kapcsolatos „feltételek teljesítése a fél érdekkörében jelentkezik, az igazolására szolgáló bizonyítékok felett nem rendelkezik teljes körben, azokra nincs feltétlen ráhatása”** (AB határozat indokolás 23. pontja).

Ezért amennyiben a közigazgatási hatóság, jelen esetben a **GVH szabálytalan eljárása miatt** kerül a fél abba a helyzetbe, hogy a szabálytalan eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján születik vele szemben elmarasztaló és felelősségét megállapító közigazgatási határozat, úgy az e határozat felülvizsgálata során eljáró bíróságoknak ahhoz, hogy az Alaptörvény XIV. cikk (1) bekezdéséből, XXVIII. cikk (1) bekezdéséből, 25. cikk (2) bekezdés b) pontjából, illetve a 28. cikkből eredő alkotmányos kötelezettségeiknek eleget telessenek, kellő alapossággal és alkotmányos felelősséggel

kell megvizsgálniuk az adott eljárási jogsértést, annak a beszerzett bizonyíték jogszerűségére gyakorolt hatását, az adott bizonyítási eszköz felhasználhatóságát, bizonyító erejét, mert csak ily módon tudnak az Alaptörvény idézett rendelkezéseivel összhangban álló, pártatlan, megalapozott és az alkotmányos követelményeket kielégítő bírói döntést hozni a felülvizsgálandó közigazgatási határozat törvényességét illetően.

A szabálytalanul beszerzett, illetve kellékhányos bizonyíték hátrányos következményeit nem lehet - az adott bizonyíték beszerzésére és kellék teljes voltára, továbbá az erre vonatkozó eljárási cselekmény megfelelő dokumentálására kötelezett GVH helyett - az adott bizonyíték beszerzésére feltétlen ráhatással nem rendelkező ügyfélre, jelen esetben I. felperesre hárítani, mint ahogy azt az eljárt bíróságok az Ítéletekben tették.

40. A Kúria és az alapügyben alsóbb fokon eljárt bíróságok határozataikban iratellenesen, és az Alaptörvény fenti rendelkezéseibe ütközően, Alaptörvénybe ütköző jogértelmezéssel helyezkedtek arra az álláspontra, hogy a rajtaütésekről felvett jegyzőkönyvek tartalmilag és formailag is megfelelnek a Ket. vonatkozó rendelkezéseinek, továbbá hogy felhasználhatóságukat kizáró, súlyos formai hiányosságokban nem szenvednek (felülvizsgálati ítélet indokolás 65. pont).

A Kúria felülvizsgálati ítéletének ezen pontja a 2012. november 28-i, 29-i és 30-i helyszíni rajtaütésekről felvett jegyzőkönyveket tartalmilag és alakilag is megfelelőnek tartotta, arra hivatkozással, hogy azok állítólagosan tartalmazzák „az eljárási cselekményeknél jelen lévők, illetve a cselekménnyel érintett személyét, a jogalap megjelölését, a jogokról és a kötelezettségekről való tájékoztatást, a jelen lévő személyek aláírását ...”.

E megállapítás teljes mértékben iratellenes, ellentmond az egyértelmű tényeknek, és az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe, XXVIII. cikk (1) bekezdésébe, illetve 28. cikkébe ütköző jogértelmezést tartalmaz, melyet azzal az ugyancsak valóságnak meg nem felelő és ugyancsak alaptörvény-ellenes jogértelmezést tükröző érveléssel támaszt alá, mely szerint „az első- és másodfokú bíróság a felpereseknek a rajtaütési jegyzőkönyvek hiányosságaival kapcsolatos érveit alaposan megvizsgálta”.

Ezzel szemben a valóság az, hogy e rajtaütési jegyzőkönyvek Ket. 39. § (2) bekezdésébe foglalt, és a Tptv. 65/B. § (2) bekezdésében meghatározott, továbbá a Pp. 195. § (1) bekezdésébe foglalt tartalmi és alaki feltételeinek meglétét érdemben az eljárt bíróságok egyáltalán nem vizsgálták meg, a Fővárosi Törvényszék és a Kúria már csak azon okból sem, hiszen nem is rendelkezett e jegyzőkönyvek eredeti példányaival, megállapításait kizárólag az elsőfokú bíróság erre vonatkozó iratellenes megállapításainak megismétléseként fogalmazta meg, és az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat megsértve a Ket., a Tptv. illetve a Pp. fentebb említett rendelkezéseit is alaptörvény-ellenesen értelmezték.

Az eljárt bíróságok a kereseti kérelmünkben és bizonyítási indítványainkban a rajtaütési jegyzőkönyvekkel és azok beszerzésének körülményeivel kapcsolatosan kifejtett érveket, jogi okfejtéseket, jogszabályi és a bírói gyakorlatra történő megalapozott hivatkozásokat teljes mértékben figyelmen kívül hagyták, és a tényállást a rendelkezésükre álló tényekkel, és a fenti jogszabályi rendelkezésekkel ellentétes módon, alaptörvény-ellenesen állapították meg, illetve Alaptörvényt sértően utasították el a rajtaütési jegyzőkönyvek alaki és tartalmi megfelelőségével, az ezzel kapcsolatos semmisségi ok alapjául szolgáló tényállási elemek tisztázásával összefüggő, a valós tényállás megállapítását célzó bizonyítási indítványainkat.

Már keresetünk III. fejezetében részletesen elemeztük a helyszíni rajtaütésekről alperes által ismeretlen körülmények között felvett, és általunk csak részlegesen megismert, eredeti formájukban soha nem látott 'jegyzőkönyvek' tartalmi és alaki jogsértéseit, melyek nem voltak alkalmasak arra, hogy azokat alperes, illetve az alperes határozatát felülvizsgáló bíróságok az állított felperesi jogsértések aggálytalan bizonyítására felhasználhassák.

E jegyzőkönyvek egyértelműen nem felelnek meg a közokirattal szemben támasztott jogszabályi követelményeknek, és a Ket. 39. § (3) bekezdésében foglalt, a jegyzőkönyv törvényes kellékeivel szemben támasztott jogszabályi követelménynek sem.

A Ket. 39. §-ához fűzött jogalkotói indokolás – figyelemmel a tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő alkotmányos jogok biztosítására – kiemeli, hogy „a közigazgatási hatósági eljárás egészének jogszerűsége múlhat a hatósági jegyzőkönyv megszabott alakban való elkészítésén és rendelkezésre

állásán. Ha a közigazgatási hatóság az eljárását nem dokumentálja, tényállításait nem tudja bizonyítani, orvoslhatatlan, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértéshez vezethet a mulasztása”.

Már a keresetünkben is kitértünk arra, hogy az alperes által felvett rajtaütési jegyzőkönyvek és azok mellékletei súlyosan sértik a Tpt. 65/B. § (2) bekezdésének azon rendelkezését is, mely szerint „a helyszíni kutatásról felvett jegyzőkönyvben fel kell tüntetni a másolat rögzítésére használt adathordozó típusát és az egyedi azonosítására szolgáló adatokat, a lemásolt adatok, iratok jellegét, valamint a másolat egyedi azonosíthatóságát, illetve az adatok változatlanságának utólagos ellenőrzését lehetővé tevő egyéb szükséges adatokat”.

Tekintettel arra, hogy a hatósági jegyzőkönyv olyan eljárási cselekményt, ami egyszeri és megismételhetetlen, továbbá a helyszíni kutatás bizonyítékok összeggyűjtését, beszerzését célozza, így különösen jelentőséggel bír az, hogy a helyszíni kutatás során begyűjtött adatok, amelyek a jegyzőkönyvhöz csatolásra kerülnek, megegyeznek-e a jegyzőkönyvben foglalt adatokkal, okiratokkal, így ezen mellékletek aláírása elengedhetetlen és szükséges az utólagos beazonosíthatóság érdekében is.

Alperes határozatához koronabizonyítékokként használta fel a helyszíni rajtaütésről készített szabálytalan jegyzőkönyveket, annak ellenére, hogy bár keresetlevelünk 10. oldalán kifejezetten rögzítettük, hogy az alperes által „a 2012. november 28., 29., 30. napján végzett helyszíni vizsgálatokról jegyzőkönyvek nem készültek, amelyek készültek, jogszabálysértők, és ezen jogszabálysértő eljárási cselekmények alapján társaságunk felelősségét megállapítani, és vele szemben szankciót alkalmazni nem lehet”.

41. Mivel az alperes által megállapított tényállás is e súlyos anyagi- és eljárásjogi hibáktól hemzsegő, rajtaütési jegyzőkönyveknek nevezett dokumentumokon alapul, ezért nemcsak a keresetben, hanem a peres eljárás során benyújtott beadványainkban is folyamatosan vitattuk, hogy alperes a valóságnak megfelelő tényállást állapított volna meg, illetve egyáltalán eleget tett volna tényállás-megállapítási kötelezettségének.

Amint arra korábban már kitértünk, a Fővárosi Törvényszék és a Kúria úgy hozták meg a jogerős ítéletet illetve a felülvizsgálati ítéletet, hogy nem is rendelkeztek a per lényegét tevő rajtaütési jegyzőkönyvek eredeti példányaival, ennek hiányában hagyta jóvá mindenfajta érdemi felülvizsgálatot mellőzve a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet, és a Kúria a jogerős ítéletet.

Erre utal az is, hogy például a jogerős ítélet 27. oldal utolsó bekezdésében nem arra hivatkozik, hogy rendelkezésére álltak a helyszíni kutatásokról készült jegyzőkönyvek, hanem úgy fogalmaz, hogy azok „az ítélethozatalkor az elsőfokú bíróság részére rendelkezésre álltak”, amiből okszerűen következik, hogy azok tartalmi és alaki kellékeit a Fővárosi Törvényszéknek illetve a Kúriának nem is volt módja felülvizsgálni, mely körülmény önmagában a tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz való alkotmányos jogaink súlyos sérelmét jelenti.

A fellebbezési tárgyaláson nem azt indítványoztuk, hogy az elsőfokú bíróság ismertesse a helyszíni kutatásokról készült jegyzőkönyveket, hanem azt, hogy a másodfokú tanács elnöke ismertesse, aki e kérésünknek nyilvánvalóan azért nem tudott eleget tenni, mert egész egyszerűen nem álltak rendelkezésre e rajtaütési jegyzőkönyvek, melyeket a Kúria, sőt alperes is megerősített.

Alperes a 2017. január 18-án Kúriához címzett, mellékelt beadványában úgy nyilatkozott, hogy „a közigazgatási iratoknak Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által 2016. október 5-i visszaküldését ... követően észlelte, hogy abban nem található meg eredetiben ... a 2012. november 30-i helyszíni kutatásról készített Vj/65-9/2012. számon iktatott jegyzőkönyv”.

A Kúria a Kfv.VI.38.108/2016/25 sorszámu, 2017. szeptember 7-i végzésében arról tájékoztatott bennünket a rajtaütési jegyzőkönyvekről történt hiteles másolatkérésünkre válaszul, hogy a kért rajtaütési jegyzőkönyv „eredeti példányát az alperes nem küldte meg a Kúriának, így arról hiteles másolatot a Kúria nem tud kiadni”.

A Kúria nem észlelte a másodfokú bíróság azon súlyos jogsértését sem, mely szerint nyilvánvalóan azért nem volt hajlandó ismertetni a fellebbezési tárgyaláson a rajtaütési jegyzőkönyveket –

megfosztva bennünket azon jogunktól, hogy a közvetlenség elvének megfelelően bemutathassuk a másodfokú bíróságnak e jegyzőkönyvek tartalmi és formai hiányosságait –, mert egész egyszerűen azok nem álltak rendelkezésre, és palástolni kívánta azon súlyos mulasztását, mely szerint már a fellebbezési tárgyalást megelőzően intézkednie kellett volna a Pp. 109/A. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az elveszett vagy megsemmisült rajtaütési jegyzőkönyvek pótlása iránt.

Súlyos mulasztást követett el tehát a másodfokú bíróság, amikor ez irányú indítványunkat elutasítva eljárási jogaink alaptörvény-ellenes jogértelmezésével nem volt hajlandó a rajtaütési jegyzőkönyveket ismertetni – ha megvoltak – annak érdekében, hogy arra a felek észrevételt tehesse, és bebizonyosodjon azon állításunk, mely szerint e jegyzőkönyvek súlyos tartalmi és alaki hiányosságokban szenvednek, így a bizonyítékok beszerzésére vonatkozó eljárási cselekmény hiteles dokumentumaként nem használhatók fel.

A Törvényszék eljáró tanácsának elnöke megszegte ezáltal a Pp. 246. § (2) bekezdésének második mondatában foglalt kötelezettségét is.

Jogi képviselőnk a 42. sorszámú jegyzőkönyv 11. oldal utolsó bekezdésében írtak szerint külön is felhívta a Törvényszék figyelmét arra, hogy a vitatott és a per végső kimenetele szempontjából alapvető jelentőségű rajtaütési jegyzőkönyveket a bírósági irodán eljárva nem leltük fel. „ami azt jelenti, hogy vagy nincsenek, vagy elvesztek. E vonatkozásban a Törvényszék intézkedését, az alperestől az iratok beszerzését kérjük, vagy az alperest az iratok pótlására kötelezni szíveskedjék”.

A tisztességes bírósági eljáráshoz a tisztességes és tárgyaláshoz fűződő, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében írt jogok érvényesülését a Polgári perrendtartás és a Ket. számos rendelkezése támogatja, melyek megsértésén keresztül sérülnek a tisztességes és pártatlan bírósági eljáráshoz és tárgyaláshoz fűződő alkotmányos jogaink is.

A Pp. 201. § (1) bekezdése tartalmazza a közvetlenség elvére vonatkozó rendelkezést: „A bizonyítási eljárást a perbíróság rendszerint tárgyaláson folytatja le”.

A Pp-hez fűzött nagykommentár – utalva az alapjogi összefüggésekre – kiemeli, hogy „a bíróság csak az általa észlelt tényekre és bizonyítékokra alapítottnak hozhatja meg döntését. A bíróságnak eredeti forrásokból kell az ismereteit megszereznie, és a személyes észlelése valamint a közvetlen benyomásai alapján kell az álláspontját kialakítania. Ehhez arra van szükség, hogy az eljáró bíróság ... maga győződjön meg az okirat tartalmáról, vagy észlelje az egyéb tárgyi bizonyítékokat”.

Ezen kötelezettségének sem a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék, sem pedig a Kúria nem tett eleget, így közvetlenül sérültek e pártatlan és tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alkotmányos jogaink, ráadásul e - alaptörvény-ellenes jogértelmezésben megnyilvánuló - bírósági mulasztás alapvető kényszerintézkedés során beszerzett bizonyítékokra, illetve azok beszerzésének körülményeire, az azokat dokumentáló rajtaütési jegyzőkönyvekre vonatkozott, ami már önmagában ezen okból is a Pp. 275. § (3), (4) bekezdéseiben foglaltakra, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet jelent.

42. Az általunk részletesen illetve különböző másolatokban megismert rajtaütési jegyzőkönyvek már átlagos mélységű tanulmányozásával is egyértelműen megállapítható, hogy alperes vizsgálói e 2012. november 28-i, 29-i illetve 30-i rajtaütésekről felvett jegyzőkönyveket nem a Ket. 39. § (3) bekezdés b), d), g) pontjában foglaltaknak megfelelően veték fel:

- A 2012. november 28-án kelt jegyzőkönyv utolsó oldalát ugyan 8 személy írta alá, azonban a többi oldalon csak 3 aláírás található, és a melléklet nem került aláírásra.
- A 2012. november 29-ére dátumozott jegyzőkönyvet [REDACTED] jegyzőkönyvvezető egyáltalán nem írta alá, sőt, egyetlen oldalát sem szignálta. Annál súlyosabb hiányosság, hogy pont a jegyzőkönyvvezető ne írjon alá egy jegyzőkönyvet, és ne is szignáljon, úgy gondoljuk, nem kell.
- E jegyzőkönyv 5. oldalán jól láthatóan hiányzik egy további aláírás.
- E jegyzőkönyvet ugyancsak nem írta alá I. r. felperes egyébként jelen lévő jogi képviselője, [REDACTED] ügyvéd, és egyetlen oldalát sem szignálta.
- A 2012. november 30-án kelt jegyzőkönyvet, mely utolsó oldalának kivételével sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárások alatt nem volt fellelhető eredetben a peres ügy iratai

- a 2012. november 30-i keltezésű alperes által felvett jegyzőkönyv szerint [REDACTED] meghallgatásra került, azonban jogaira és kötelezettségeire vonatkozó figyelmeztetést, [REDACTED] adatait a jegyzőkönyv nem tartalmazza, és a jegyzőkönyvet [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] á sem íratták, súlyosan megsértve ezzel a Ket. 39. § (3) bekezdésének b), d) és g) alpontjaiban foglaltakat
- Ez utóbbi jegyzőkönyvhöz utólag általunk ismeretlen személyek által ismeretlen körülmények között hozzácsatolt, aláíratlan melléklet tartalmazta azt az információt, hogy alperes a helyszínen fellelt számítástechnikai eszközökről milyen adatokat másolt le,
- Nem tudjuk ki volt az a személy, aki a velünk szemben foganatosított helyszíni rajtaütések során az alperes vizsgálójaként eljáró személy telefonon történt utasítására a vizsgálat alá vont helyiségekbe belépett, és ott saját laptopján és külső meghajtóján vizsgálati cselekményeket folytatott, és akit a [REDACTED] vizsgálóként bemutatkozott személy illetve munkatársai [REDACTED] [REDACTED] ént szólítottak.

E személy neve és szolgálati beosztása ugyanis nem szerepel az alperes által felvett, 2012. november 28., utólag 29-re dátumozott illetve 30-i jegyzőkönyvekben, nem tudjuk, hogy egyáltalán alperes munkatársáról van-e szó, nem tudjuk, hogy milyen adatrögzítéseket illetve egyéb vizsgálati cselekményeket foganatosított, személye és tevékenysége teljes mértékben beazonosíthatatlan az alperes által a rajtaütésről felvett jegyzőkönyvek alapján, ami a Ket 39. § (3) bekezdésének b) pontjába ütközik.

43. Kénytelenek vagyunk feltételezni, hogy az eljáró bíróságok az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pontjában foglalt alkotmányos kötelezettségüket megsértve **talán el sem olvasták a rajtaütés jegyzőkönyveknek nevezett, alperes által készített dokumentumokat**, mert akkor a jogerős ítéletben illetve a felülvizsgálati ítéletben nem lehettek volna olyan ténymegállapítások, mely szerint mindhárom jegyzőkönyv megfelelne a törvényi követelményeknek.
- Ez nemcsak a Pp. 206. §-ában foglalt rendelkezéseket sérti, hanem **ilyen fokú felületesség megengedhetetlen a közigazgatási perben eljáró bíróság részéről**, miközben a valóság az, hogy alperesnek egyetlen rajtaütési jegyzőkönyvet sem sikertült a Ket. és a Tptv. vonatkozó előírásai szerint szabályosan elkészítenie.

Az eljárt bíróságok a **tisztességes és pártatlan bírósági eljáráshoz** fűződő jogainkat súlyosan megsértve úgy foglaltak állást az Ítéletekben, hogy társaságunk ügyvezetője, [REDACTED] [REDACTED] a 2012. november 29-re dátumozott jegyzőkönyvet 2012. december 10-én „is” aláírta.

Ez azt jelentené, hogy az eljáró bíróságoknak rendelkezésére áll olyan okirat, mely azt tanúsítja, hogy a 2012. november 29-re dátumozott jegyzőkönyvet [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] színen aláírta, azonban ilyen okirat semmilyen más félnek, így az alperesnek sem áll rendelkezésére.

Abban az esetben, ha az eljárás bíróságoknak nem volt illetve nincs ilyen okirat a birtokában, felvetődik, hogy ezen megállapítást vajon milyen tényekre alapították, és milyen következtetés alapján jutottak arra, hogy [REDACTED] [REDACTED] 2012. november 29-én kelt jegyzőkönyvet mind a helyszínen 2012. november 29-én, mind pedig jóval később 2012. december 10-én is aláírta.

Ha nincs ilyen tény és okirat, akkor az eljáró bíróságok valótlán megállapítást tettek, ami az ügy érdemi eldöntésére is kiható jelentős eljárási szabálysértés, hiszen koronabizonyíték formai és tartalmi kellékeivel kapcsolatos.

A jogerős ítélet ilyen hibával bíró indokolása nem felel meg a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek sem, mivel nem tárja fel, hogy a keresetben foglaltakat milyen bizonyítékokra alapítottan miként mérlegelte, és ezáltal is sérültek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt, pártatlan és tisztességes bírósági eljárásához fűződő jogaink.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a kifogásolt és kellékhányos, tartalmi valódiságát illetően is kétséges jegyzőkönyvek tartalmát alperes határozata során felhasználta, és azokra konkrétan hivatkozik is.

Így például határozatának 239-240. pontjaiban hivatkozik a Vj65-133/2012 sorszámú, a 2012. november 29-i rajtaütésről általa utólag készített jegyzőkönyvre, és előkészítő irataiban is állította, hogy a [REDAKT] [REDAKT] osítójú SIM kártya I. r. felperes ügyvezetője tulajdonában volt a helyszíni vizsgálatok során, amit semmivel nem tudott alátámasztani.

44. A rajtaütési jegyzőkönyvek súlyos – valódiságukat megkérdőjelező - tartalmi hiányosságokban, hibákban is szenvednek.

A 2012. november 30-i rajtaütésről felvett, másolatban rendelkezésünkre álló, de a bírósági eljárások során a peres ügy iratai között fel nem lelhető jegyzőkönyvbe alperes munkatársai a valóságnak nem megfelelően foglalták közokiratba az alábbiakat:

„Ezt követően [REDAKT] nyilatkoztatta a vizsgálat a helyszínen, aki a következőket mondta el: Tegnap 10 óra, 10:30 óra körül használta utoljára a laptopot, az operációs rendszer futott rajta. Nem tudja, hogy miért nem működik az operációs rendszer és hová tűntek a dokumentumok. Szerdai nap az ügyvezető úr utasítására letörölte a titkársági gépen valamint az általa használt gépen található levelezését este 17 és 18 óra körüli időpontban, arra nem emlékszik, hogy a vizsgálat tartott-e még, vagy már befejeződött. Csütörtöki napon az ügyvezető úr utasítására további zár alá nem vett számítógépről is letörölte a levelezőrendszerét”.

Rögzíteni kívánjuk, hogy a 2012. november 30-i dátummal készült állítólagos jegyzőkönyv sehol nem tartalmazza az állítólagos nyilatkozattevő, [REDAKT] [REDAKT] [REDAKT] sát, még kevésbé oldalankénti aláírását, megsértve a Ket. 39. § (3) bekezdésének g) pontjában foglaltakat, ugyancsak nem tartalmazza a Ket. 39. § (3) bekezdésének d) pontja szerint [REDAKT] mint eljárási cselekményben érintett személy jogaira és kötelességeire való figyelmeztetés megtörténtét sem.

Ezzel a ténnyel szemben a felülvizsgálati ítélet 65. pontja a valóságnak meg nem felelően azt rögzíti, hogy „mindhárom jegyzőkönyv tartalmazza ... a jogokról és a kötelezettségekről való tájékoztatást ...”.

Ráadásul e valótlan ténnyel szemben [REDAKT] [REDAKT] [REDAKT] elsőfokú bírósághoz becsatolt teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan nyilatkozott arról, őt a helyszíni vizsgálatok során senki, semmilyen tárgyban meg nem nyilatkoztatta.

Hasonlóan nyilatkozott írásban felperes törvényes képviselője, [REDAKT] s.

Ebből következően alperes munkatársai feltehetően releváns tény nem a valóságnak megfelelően foglaltak közokiratba, pontosabban közokiratnak minősített, de közokirati kellékekkel nem rendelkező dokumentumba.

Egyértelmű, hogy [REDAKT] [REDAKT] [REDAKT] bírósági eljárás során becsatolt, írásbeli magánokiratba foglalt nyilatkozatai, és a 2012. november 30-i rajtaütésről alperes által felvett, közokiratnak nem minősülő jegyzőkönyv tartalma egymással teljes mértékben ellentétben állnak.

Ugyanakkor alperes mind perirataiban, mind felülvizsgálat határozatában konzekvensen hivatkozik a 2012. november 30-i jegyzőkönyv tartalmára.

Ezen ellentmondást az elsőfokú bíróság jogsértően nem oldotta fel, és nem hallgatta meg tanúként [REDAKT]

Mivel az alaki és tartalmi hibák miatt az alperes által készített rajtaütési jegyzőkönyvek, így a 2012. november 30-i, jegyzőkönyvnek nevezett dokumentum nem tekinthető közokiratnak, hanem csak a Pp. 199. §-a szerinti egyéb iratnak, mellyel szemben ez utóbbi esetben [REDAKT] [REDAKT] [REDAKT] szabályszerű írásbeli magánokiratba foglalt nyilatkozata áll, ezért a bíróságnak az ezzel kapcsolatos bizonyítási indítványainkat teljes körűen el kellett volna rendelnie, és a szükséges bizonyítást le kellett volna folytatnia annak érdekében, hogy megállapítható legyen ezen, illetve valamennyi vitatott rajtaütési jegyzőkönyv tartalmi valódisága és alaki érvényessége.

Csak ennek eredményeként lehetett volna az eljáró bíróságoknak megítélniük, hogy az okirati bizonyítás eredménye a rajtaütési jegyzőkönyveket illetően mennyiben vehető figyelembe.

Súlyos, az ügy érdemére kiható eljárási jogsértést, és ezáltal az Alaptörvényben biztosított tisztességes és pártatlan bírósági eljáráshoz való jogunkat sértette meg az elsőfokú bíróság, amikor e vizsgálatot, és az e körbe eső bizonyítási indítványok teljesítését az Alaptörvény 28. cikkébe foglalt jogértelmezési alapelv sérelmével mellőzte.

E körben ugyancsak a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jogainkat, és az Alaptörvény 28. cikkébe foglalt bírói jogértelmezési alapelvet sértette, hogy [REDAKT] előre feltételezett elfogultságára hivatkozással utasították el nyilatkozatának figyelembevételét, illetve a tanúként történő meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítvány teljesítését, annak ellenére, hogy [REDAKT] munkaviszonya a nyilatkozattételkor már évek óta megszűnt társaságunknál.

Az irányadó bírói gyakorlat egységes abban (BH1999.260), hogy „a tanúk feltételezett elfogultságára hivatkozással a bíróság a tényállás megállapításához szükséges bizonyítást nem mellőzheti”.

A fenti kérdéseket szerettük volna tisztázni, ezért azt is indítványoztuk az elsőfokú bíróságnál, hogy nyilatkoztassa meg alperest, létezik-e a 2012. november 30-i rajtaütésről felvett jegyzőkönyvben [REDAKT] nyilatkozataként feltüntetett nyilatkozatot alátámasztó, és az alperes állítólagos nyilatkozatot felvevő munkatársától származó erre vonatkozó írásbeli nyilatkozat, ha igen, indítványoztuk annak bírósági iratokhoz történő csatolását, amennyiben nem, kértük a munkatárs alperes által történő megnevezését, hogy tanúként beidézethessük a bíróságra a jegyzőkönyvben lévő tartalmi ellentmondás tisztázása végett.

Sajnálatos módon ez irányú bizonyítási indítványunk is elutasításra került.

Ugyancsak elutasításra került az a bizonyítási indítványunk, melyben a Ket. 39. § (3) bekezdésének b) pontjára figyelemmel szerettük volna tisztázni a helyszíni rajtaütéseknél jelen lévő 'Tábornok úr'-ként szólított személy nevét és eljárásjogi helyzetét, mivel az ő személyére és jelenlétére történő utalást egyetlen rajtaütési jegyzőkönyv sem tartalmazta.

2016. február 10-i bizonyítási indítványunkban kértük alperes nyilatkoztatását arra, hogy ki volt az a személy, aki a velünk szemben fogatosított helyszíni rajtaütések során alperes vizsgálójaként eljáró személy telefonon történt utasítására a vizsgálat alá vont helyiségbe belépett, és ott saját laptopján és külső meghajtóján vizsgálati cselekményeket folytatott, és akit alperes vizsgálói [REDAKT]ként szólítottak, és akinek ugyanakkor neve és szolgálati beosztása nem szerepel az alperes által felvett jegyzőkönyvekben, vagyis személye és tevékenysége e hiányos jegyzőkönyvek alapján teljes mértékben beazonosíthatatlan.

E bizonyítási indítványunk is jogsértően, tartalmi indokolás nélkül elutasításra került.

A rajtaütési jegyzőkönyvek szabálytalanságát, súlyos hiányosságait jelzi az is, hogy nemcsak a [REDAKT] jogaira és kötelezettségeire történő figyelmeztetést nem tartalmazza az állítólagos nyilatkozatára hivatkozó 2012. november 30-i jegyzőkönyv, de még [REDAKT] adatait sem, és természetesen e jegyzőkönyvet nem is írták alá vele, súlyosan megsértve ezzel a Ket. 39. § (3) bekezdésének b), d) és g) alpontjaiban foglaltakat.

45. Jelezni kívánjuk továbbá, hogy az általunk megismert rajtaütési jegyzőkönyvekben szereplő a különböző beszerzett állítólagos bizonyítékokra vonatkozó végzések nem tartalmazzák a Ket. 72. § (1) bekezdésében foglalt tartalmi elemek közül maradéktalanul mindazokat, melyeket a Ket. 73. § (4) bekezdésében foglaltak alapján a jegyzőkönyvbe foglalt döntésnek egyébként tartalmaznia kellene. Így például

- az eljáró hatóság ügyintézőjének nevét (Ket. 72. § (1) bekezdés a) pont),
- a döntés kiadmányozójának aláírását, és
- a hatóság bélyegzőlenyomatát (Ket. 72. § (1) bekezdés g) pont).

Mind a mai napig azt sem tudjuk, hogy ezeknek a végzéseknek mi a száma, ki az ügyintézője, ki a kiadmányozója, a végzések nincsenek aláírva, és nem tartalmazzák alperes bélyegzőlenyomatát, noha ezekkel a kellékekkel a Ket. 72. § (4) bekezdésében foglaltak szerint a jegyzőkönyvbe foglalt végzésnek is rendelkeznie kellene ahhoz, hogy joghatás kiváltására alkalmas legyen.

Ennél is nagyobb, alkotmányos alapjogainkat érintő jogsértés, hogy a rajtaütési jegyzőkönyvekbe foglalt végzéseket a Ket. 78. § (2) bekezdésében foglalt törvényi kötelezettsége ellenére alperes nem közölte velünk, az azt tartalmazó jegyzőkönyvekből nem biztosított eredeti példányt sem számunkra.

E tényt igazolja az is, hogy csupán 3 évvel később, 2015. november 23-án adott át alperes jogi képviselőnk részére egy nem túl jó minőségű fénymásolatot az „eredetivel megegyező másolat” megjelöléssel a 2012. november 29-i illetve 30-i rajtaütésről készített, jegyzőkönyvnek nevezett

dokumentumból, de ilyen előzmények után már nem tudjuk biztosan, hogy ezek az eredetivel mindenben megegyező másolatok-e.

Alperesnek végzéseit, függetlenül attól, hogy azok önálló okiratba vagy rajtaütési jegyzőkönyvbe foglalt végzések-e, a Ket. 78. § (5) bekezdésében foglaltak alapján hivatalos iratként kellett volna részünkre kézbesítenie, vagy az adott eljárási cselekménnyel egyidejűleg egy eredeti példányt át kellett volna adnia részünkre.

Ugyanakkor sem a végzésekben, sem az azokat tartalmazó, jegyzőkönyveknek nevezett dokumentumokból nem kaptunk alperestől eredeti példányt, és a jegyzőkönyv általunk megismert változatai a végzések közléséről sem tartalmaznak semminemű megállapítást, ami sorozatos és súlyos, az ügy érdemére kiható eljárási jogsértés.

A Ket. 78. § (6) bekezdése még a döntés szóbeli közlése esetén is előírja, hogy „a közlés tényét és időpontját az iratra fel kell jegyezni, és azt alá kell írni”.

A Ket. kommentárja az Alaptörvény rendelkezéseivel összhangban a bírói gyakorlatra (EBJH2003.992) hivatkozással a közlés elmaradásának jogkövetkezményeként rögzíti, hogy „azzal a személlyel szemben, akivel a döntést nem közölték, a döntés alapján semmilyen jog és kötelezettség nem keletkezik”.

Mindez azt jelenti, hogy az alperes által készített rajtaütési jegyzőkönyvben szereplő végzések nem tekinthetők a panaszossal (l. r. felperes) közölt, joghatályos végzéseknek.

Mivel a rajtaütési jegyzőkönyvek, és az azokhoz jogsértően és aláíratlanul, utólag hozzáfűzött mellékletek a Tpt. 65/A. § (1) bekezdése szerinti helyszíni kutatásról kerültek felvételre, ezért azok tartalmi vizsgálatát ebben a körben kellett volna lefolytatniuk az eljáró bíróságoknak, és ezzel összefüggésben az Alaptörvény 28. cikkében foglaltaknak megfelelően kellett volna értelmezniük.

A Tpt. 65/B. §-a szerint pedig a helyszíni kutatásról kötelező jegyzőkönyvet felvenni, arra figyelemmel, hogy a Tpt. 65/A. §-ához fűzött jogalkotói indokolásból kitűnően a helyszíni rajtaütés „a Ket. szerinti helyszíni szemlénél szélesebb körű felhatalmazást ad a hatóságnak, hogy bírói engedéllyel meglepetésszerűen megjelenjen az eljárás szempontjából relevánsnak látszó helyszíneken, és ott kutakodjon”.

Ebből következően a jegyzőkönyvek egy-egy eredeti példányát a Ket. – Tpt. 44. § (1) bekezdése szerint az alkalmazhatóságból nem kizárt – 57. § (3) bekezdésében, illetve 92. §-ában foglaltak alapján alperesnek részünkre külön kérés nélkül ki kellett volna adnia.

Mivel az alperes által a Tpt. 65/A. §-a szerint alkalmazott rajtaütés a Ket. 57. § (3) bekezdése szerinti szemlének felel meg, szigorúbb jogosítványokkal felruházva a GVH-t, és a Ket. e rendelkezése szerint „a hatóság a szemle befejezésekor átadja, vagy haladéktalanul megküldi a szemletárgy birtokosának a jegyzőkönyv egy-egy eredeti példányát”.

46. Az Alkotmánybíróság több döntésében, például a 18/2017. (VII.18.) AB határozatban rámutatott a jogorvoslathoz való jog alkotmányos követelményeire, és annak a tisztességes eljáráshoz való alapjoghoz fűződő viszonyára.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint „mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, mely tárgyát tekintve a bírói illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki ...”

Az AB határozatban az Alkotmánybíróság foglalkozott a határozat közlésének a jogorvoslathoz való alapjoggal való összefüggésével, megállapítva, hogy ezen alapjog érvényesülése az állami szervek, így alperes részéről tevékeny közreműködést követel, mivel ezen alapjogát a fél csak akkor tudja gyakorolni, ha a hatóságok és a bíróságok az alapjog érvényesítésére rendelt jogszabályi előírások szerint járnak el.

A bíróságoknak körültekintően vizsgálniuk kellett volna, hogy a rajtaütési jegyzőkönyvbe foglalt alperesi végzések szabályszerű közlése megtörtént-e, mivel ez közvetlen összefüggést mutat a jogorvoslathoz való jog gyakorolhatóságával.

Amennyiben ugyanis a fél a hatóság vagy „*bíróság szabálytalan eljárása miatt kerül abba a helyzetbe, hogy a fellebbezési határidő megtartása vagy meg nem tartása megalapozottan nem dönthető el, ennek hátrányos jogkövetkezményeit nem lehet a fellebbező félre terhelni, vagyis alapos indok nélkül a jogorvoslathoz való jogától nem fosztható meg*”(AB határozat indokolás 23. pontja).

Álláspontunk szerint az ügyben **eljárt bíróságok a közvetlen alapjogi vonatkozás figyelembevétele és érdemi indokolás nélkül** utasították el alperessel szembeni keresetünket arra vonatkozóan is, hogy **nem kerültek kézbesítésre részünkre a rajtaütési jegyzőkönyvbe foglalt végzések**, és így akadályozva illetve korlátozva voltunk ezzel kapcsolatos jogorvoslati jogaink gyakorolhatóságában.

Az EBH 2011.2379 számú elvi határozatában a Legfelsőbb Bíróság az alapvető alkotmányos követelményeknek megfelelően rögzített az alábbiakat: „*a határozathoz csak akkor fűződik joghatás, ha arról az érintett, a kötelezett – szabályszerűen – értesül. A határozatot ugyanis a hatóság nem saját magának, hanem a vele alá-fölérendeltségi közigazgatási jogviszonyban álló ügyfél javára vagy terhére hozza meg, az ügyfél számára állapít meg jogot, ír elő kötelezettséget, ró ki szankciót. Az ügyfél tekintetében egy nem közölt ... határozat – még abban az esetben sem, ha azon szerepel a kiadmányozásra jogosult aláírása, a pecsét, és postázásra vár – nem válthat és nem is vált ki joghatást. Egyébként emiatt ír elő a Ket. 78. §-a – mégpedig kógens (kötelező) szabályként – a hatósági döntés (határozat illetve végzés) közlését*”.

Megállapítható tehát, hogy a rajtaütési jegyzőkönyvekbe foglalt alperesi végzések velünk szemben nem hatályosultak, és nem is válhattak volna ki a közlés hiányában semminemű joghatást.

Az ezzel ellentétes bírói jogértelmezés alaptörvény-ellenes, a tisztességes hatósági illetve bírósági eljárás alkotmányos követelményébe ütköző.

A Kúria az Alaptörvényben biztosított jogaink érvényesítésére irányuló kötelezettségét megsértve jutott arra az alaptörvény-ellenes jogértelmezésre, hogy nem sérti a védekezéshez való jogunkat az, hogy nem rendelkezünk a rajtaütési jegyzőkönyvek eredeti példányaival, ráadásul e megállapításhoz érdemi indokolást sem fűzött (felülvizsgálati ítélet 69. pont).

47. Alperes bizonyítékokhoz jutásának körülményei álláspontunk szerint alapvető alkotmányos alapjogi relevanciával bírnak, nemcsak a bizonyítékok eredetisége, tartalmi azonossága és az ügyre vonatkozó relevanciája, továbbá a Ket. 121. § (1) bekezdés d) pontja szerinti semmisségi ok megállapíthatósága, hanem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz, (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogaink érvényesülése szempontjából is.

Ettől függ ugyanis, mire épült az alperes által megállapított tényállás, és hogy az **valós-e**, mivel az alperes által megállapított tényállás alapját kizárólag a fellelt bizonyítékok valós tartalma adhatja, melybe viszont elválaszthatatlanul beletartozik, hogy azokat az alperes milyen módon szerezte be, és mit tett velük, továbbá hogy a közigazgatási bíróság ugyanazt a bizonyítékot vizsgálja-e, amin a határozat alapul, és az valódi-e.

Álláspontunk szerint az Alaptörvényben biztosított, fentiekben hivatkozott eljárási alapjogok érvényesülését csak az alaki eljárási szabályok maradéktalan betartása teszi lehetővé az adott bizonyíték ügyfélhez rendelését, és a felelősség megállapítását illetően.

A jogellenesen beszerzett bizonyítékok nem használhatók fel jogszerűen és az Alaptörvénnyel összhangban, továbbá azok nem alkalmasak az irányadó tényállás megállapítására és alátámasztására sem.

Ugyanakkor saját bizonyítási eszközeinek törvényességét felperes vitatása esetén az alperes köteles alátámasztani.

A bizonyítékok megbízhatóságát **minimum megkérdőjelezi** a rajtaütési jegyzőkönyvek alaki és tartalmi hiányosságai, melyek közvetlen semmisséget is eredményeznek a Ket. 121. § (1) bekezdés b) pontja szerinti körben.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága a Boykov kontra Oroszország ügyben (EJEB 4378/02) elvi ítélettel mondta ki, hogy „*a bizonyítékok megbízhatóságát és pontosságát befolyásolják azok a körülmények, melyek között a bizonyítékot megszerezték*”.

Mivel alperes részére a Tptv. különleges jogosítványokat biztosít arra, hogy alapjogot is korlátozva helyszíni rajtaütéssel szerezzen közvetlen bizonyítékot egy feltételezett versenyjogsértés

alátámasztására, továbbá ezen speciális eljárás a maga teljességében megismételhetetlen, ezért különös gonddal kell az alkotmányos és törvényi garanciákra ügyelni, mert egy súlyosan jogkorlátozó eljárás minden mozzanatának utólag kétséget kizáróan reprodukálhatónak kell lenni, mind a tartalmát, mind alakításait, mind pedig rekonstruálását illetően.

Csak átlátható, és utólag is kétséget kizáróan ellenőrizhető jogkorlátozás lehet törvényes, alkotmányos és tisztességes, ezért itt az eljárási normáknak a tartalmi elemekkel azonos a súlyuk.

Az eljárási szabályok be nem tartása nemcsak az alperes által a rajtaütésekről felvett jegyzőkönyvek közokirati jellegének hiányával jár, hanem egyben a bizonyítékok beszerzésére vonatkozó eljárását is jogsértővé és megalapozatlanná, ezen keresztül pedig alperes határozatát jogsértővé, megalapozatlanná és egyben alaptörvény-ellenessé teszik.

Jogsértően beszerzett bizonyítékok ugyanis nem lehetnek alkalmasak arra, hogy jogszerű határozat alapjául szolgálhassanak.

A Kúria több eseti döntésében (pl.: Kúria Kfv.II.37.817/2014/7) egyértelműen arra az álláspontra helyezkedett, hogy „csak szabályosan megtartott helyszíni szemle keretében szerezhet a hatóság hivatalosan tudomást” egy feltételezett jogsértésről.

A Kúria hangsúlyozta, hogy „a hitelességek tekintetében kétséges eljárási cselekmény részletes vizsgálat nélkül nem szolgálhat határozati megállapítás alapjául”.

A Kúria fenti eseti döntésben kifejtett álláspontja szerint bármifajta dokumentálatlanság vagy nem megfelelő dokumentáltság hátrányos jogkövetkezményeit nem lehet az ügyfél terhére, hanem azt javára kell értékelni: „ha a megismételt eljárásban sem lehet megállapítani a hivatalos tudomásszerzés időpontját, mert a hatósági eljárás nem megfelelően dokumentált, vagy a meglévő közigazgatási iratok erre nem alkalmasak, és a további bizonyítástól eredmény nem várható, vagy az ténylegesen nem hoz eredményt, mert az eltelt hosszabb idő folytán már nem állapíthatók meg a valós tények, akkor mindezeket a ... felperes javára kell értékelni ...”.

Az alperesi Versenytanács határozathozatalának körülményei nem feleltek meg az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság és jogbiztonság, a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárás és a 27. cikk (1) bekezdése szerinti társasbíráskodás elvéből fakadó alkotmányos követelményeknek, és az Alaptörvény 28. cikke szerinti alkotmányos kötelezettségének

48. Az eljáró bíróságok szerint az alperesi Versenytanács nem minősül testületi szervnek, ezért mint ahogy azt a Kúria felülvizsgálati ítélete indokolásának 78. pontja tartalmazza, „határozathozatala nem igényel formális testületi ülést, annak hiánya döntését nem teszi semmissé”.

A Kúria felülvizsgálati ítélete szerint „a Versenytanácsnak nincs önálló döntési jogosultsága” sem.

A Kúria szerint bár a Versenytanács tagjai „együttesen döntenek az egyes eljárásokban ... de a „testület” kifejezést a Versenytörvény egyáltalán nem használja”.

Az eljáró bíróságok álláspontja szerint „az alperes jogszerűen járt el, amikor a Versenytanács tagok a döntésüket 2014. december 22-én meghozták, és a nem betekinthető változatú határozatban azt aláírásukkal ellátták ... ehhez képest az elsőfokú bíróság jogszerűen utasította el az I. r. felperes által előterjesztett bizonyítási indítványait”.

Az eljáró bíróságok álláspontunk szerint a Versenytanács döntéshozatali körülményeit illetően nem teljesítették az Alaptörvény 28. cikkéből eredő azon alkotmányos kötelezettségüket, hogy a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítsák a Versenytanács működésével és döntéshozatalával kapcsolatos alapjogi vonatkozásokat, ennél fogva a Ket. illetve a Tpvt. valamint a Pp. bírói döntésekben említett rendelkezéseit nem a tisztességes eljáráshoz valamint a jogállamisághoz illetve a jogbiztonsághoz fűződő alapjogaink alkotmányos tartalmára tekintettel értelmezték.

Az Alkotmánybíróság több döntésében megerősítette, hogy „ha a bíróság az előtte fekvő alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés Alaptörvény-ellenes” (3/2015. (II.2.) AB határozat indokolás 17-18. pontok).

Az elsőfokú ítélet Fővárosi Törvényszék és a Kúria által érdemben felül sem vizsgált, de tartalmi érvelés nélkül helyben hagyott, illetve hatályában fenntartott okfejtésével (13. oldal utolsó bekezdés), mely szerint a Versenytanács nem minősül testületi szervnek, és határozathozatala nem igényel formális testületi ülést, hivatkozni kívánunk az eljáró bíróságok által is felhívott Ket. ezzel alapvetően ellentétes indokolására, és az irányadó alkotmánybíróági gyakorlatra.

A Ket. 121. § (1) bekezdés e) pontjához fűzött jogalkotói indokolás kifejezetten testületi szervnek tekinti a Médiatanács, a Közbeszerzési Hatóság és a Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottsága mellett például a Versenytanácsot is.

A Versenytanács tehát ebből következően a Ket. 121. § (1) bekezdés e) pontja szerinti „döntést hozó testületi szerv”-nek minősül, melynek nemcsak működésével kapcsolatosan, hanem az alapügyben hozott konkrét, Vj65-205/2012 számú határozata meghozatala vonatkozásában, kötelezően vizsgálándó – különösen semmisségi ok felmerülése esetén -, hogy milyen körülmények között hozta meg testületi szervként a bíróság által felülvizsgálatra került eljárását érdemben befejező határozatát.

A Versenytanács az eljáró bíróságok által felülvizsgált VJ/65-205/2012 számú határozatát 2014. december 22-i keltezéssel oly módon hozta meg, hogy e napon a 3 Versenytanács-tag, [REDACTED] egy időben, azonos helyen nem ültek össze a határozat-tervezet megvitatása és elfogadása céljából. E körülményt sem alperes, sem az eljáró bíróságok nem is vitatták.

Többszöri kérésünk ellenére sem kaptunk semminemű jegyzőkönyvet vagy bármilyen írásbeli dokumentumot arról, hogyan és milyen körülmények között született meg a Versenytanács bíróság által felülvizsgált határozata.

2016. január 6-án kelt beadványunk 6., 7. valamint 9. pontjaiban bizonyítási indítványokat terjesztettünk elő a Versenytanács határozata meghozatala körülményeinek tisztázása vonatkozásában, de ezen bizonyítási indítványaink is jogsértően elutasításra kerültek.

49. A Versenytanács testületi szerv jellegét maga a Tptv. 48. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés is alátámasztja, mely szerint „a Versenytanács döntéseit ... a Versenytanács tagjai közül kijelölt három tagú vagy öt tagú tanácsban eljárva hozza meg ...”.

A Versenytanács 14/2014. (X.22.) GVH utasítással kiadott szervezeti és működési szabályzatának 2. §-a a döntéshozatal felelőssége tekintetében rögzíti, hogy „a döntéshozatali felelősség ... minden esetben egyedül és kizárólag az eljáró versenytanácsot terheli”.

Az Alkotmánybíróság a 25/2007. (IV.20.) AB határozatban részletesen foglalkozott a Versenytanács jogállásával, rögzítve, hogy a Tptv. 48. § (2) bekezdése szerint ha a törvény eljáró versenytanácsot említ, azon a Tptv. 48. § (1) bekezdésében meghatározott három vagy öt tagú „tanácsot kell érteni”.

Az Alkotmánybíróság az AB határozatban hivatkozott arra, hogy „a Tptv. 37. §-a a Versenytanács önállóságát tükröző rendelkezéseket tartalmaz. A Versenytanácsnak a törvényben meghatározott feladatai vannak. A 38. § (2) bekezdése pedig kimondja, hogy a Versenytanács tagja a Gazdasági Versenyhivatal köztisztviselője ugyan, de a versenyfelügyeleti eljárás során csak a törvénynek van alárendelve”.

Az Alkotmánybíróság külön kiemelte a Versenytanács mint testületi szerv jogállása tekintetében, hogy „a Versenytanács tagjainak a közigazgatásban szokatlan a jogállásuk: a versenyfelügyeleti eljárásban a bíróhoz hasonló függetlenséget élveznek, csak a törvénynek vannak alárendelve”.

Az Alkotmánybíróság e jogértelmezésével szemben, mely kvázi bíróságnak tekinti a Versenytanácsot, az eljáró bíróságok, így a Kúria is a Tptv. és a Ket. alaptörvény-ellenes értelmezésével helyezkedett arra az álláspontra, hogy a Versenytanács nem minősül testületi szervnek, és ne lenne önálló döntési jogosultsága, így ne vonatkoznának rá a döntéshozó testületi szervekkel szembeni, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, XXVIII. cikk (1) bekezdésében illetve 27. cikkében foglalt, és az Alkotmánybíróság határozataiban kibontott alkotmányos követelmények.

Az Alkotmánybíróság más döntéseivel hasonlóan az AB határozatban is megerősítette az 56/1991. (XI.8.) AB határozat azon általános elvi tételét, mely szerint „a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket”.

Az Alkotmánybíróság a 13/2015. (V.14.) AB határozatának indokolásában is kitért arra, utalva a Tptv-ben foglalt egyes versenyfelügyeleti eljárási szabályok alkotmányosságát vizsgáló 30/2014. (IX.30.) AB határozatára, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés szerinti jogállamiság egyik legfontosabb eleme a jogbiztonság, és „a jogbiztonság elve megköveteli az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát”, ez nyilvánvalóan vonatkozik a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsára is.

Az AB határozat indokolásában az Alkotmánybíróság kiemelten utalt arra az összefüggésre, mely szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése nevesíti a jogállamiság elvét az Alaptörvényben, melynek részét képezi a jogbiztonság, ebből következően a **Ket. hatályos rendelkezései alkalmazásakor a jogállamiság elvére figyelemmel kell eljárnia a jogalkalmazónak.**

Az eljáró bíróságoknak a Versenytanács döntéshozatali mechanizmusával kapcsolatos jogszabályi háttér vizsgálata során annak alapjogi érintettségére figyelemmel kellett volna eljárnia, azonban az általuk kialakított jogértelmezés nem áll összhangban a testületi szervek döntéshozatalára vonatkozó jog alkotmányos tartalmával, mivel nem tulajdonítottak jelentőséget annak, hogy a Versenytanács a per tárgyát képező határozata meghozatalakor betartotta-e a testületi szervek döntéshozatalára vonatkozó alkotmányos előírásokat, kiszámíthatóan, átláthatóan működött-e, és betartotta-e a társasbíráskodással kapcsolatosan kialakult alkotmányos követelményeket.

Azzal a kúriai állásponttal, mely szerint a Versenytanácsnak ne lenne önálló döntési jogosultsága, szemben áll a GVH honlapján található, Versenytanácsra vonatkozó azon kitétel is, mely szerint „a Versenytanács a GVH szervezeti keretei között működő döntéshozó testület, amely határozatot hoz a versenyfelügyeleti eljárás során”.

50. Az Alkotmánybíróság a 21/2014. (VII.15.) AB határozatában elvi élel iránymutatást adott a **döntést hozó testületi szervek működési rendjére** vonatkozóan, megállapítva, hogy amikor egy döntést testületi szervnek kell meghoznia - mint a Versenytanács döntéseit -, de a testületi szerv ülésén a tagok nem voltak valamennyien egy időben jelen, továbbá azon testületi ülésről, ahol a határozat elfogadásra került, jegyzőkönyv vagy azzal egyenértékű, a döntéshozatal körülményeit és így jogszerűségét rögzítő jegyzőkönyv, vagy annak megfelelő írásbeli dokumentum nem készült, nem felel meg a jogállamiság követelményeinek, és a tisztességes eljárás alkotmányos követelményének sem.

Az Alkotmánybíróság egyértelműen kimondta, hogy **a döntéshozó testületi szervek ülésén a tagok személyes és egyidejű jelenléte elengedhetetlen alkotmányos követelmény.**

Mivel a Versenytanácsnak döntését a Tptv. rendelkezéseiből következően zárt ülésen, egyhangú vagy többségi szavazás útján kell meghoznia, és határozatát írásba kell foglalnia, továbbá azt a Versenytanács tagjainak alá kell írnia, ezért ilyen és hasonló esetekre elvi élel mondta ki az Alkotmánybíróság, hogy mindez csak abban az esetben valósulhat meg, ha a tanácsülésen a tanács minden tagja ténylegesen jelen van.

A 21/2014. (VII.15.) AB határozat szerint „speciális rendelkezés hiányában” a döntést hozó testületi szervnek, így esetünkben a Versenytanácsnak megfelelően alkalmaznia kellett volna a Pp. tanácsülésre vonatkozó szabályait, mely szerint „a tanácsülésen a tagok személyes jelenléte elengedhetetlen ... értelemszerűen mindez csak abban az esetben valósulhat meg, ha a tanácsülésen a ... tanács minden tagja ténylegesen jelen van”.

Az AB határozat indokolásának 69. pontja elvi élel rögzíti azt is, hogy a testületi szervi – jelen esetben a versenytanácsi – döntési forma „együttes tevékenységet feltételez, melynek során a ... tanács tagjai ... közösen munkálkodva, együttműködve állapítják meg a tényállást, mérlegelik a rendelkezésre álló bizonyítékokat, értelmezik és alkalmazzák a jogszabályi rendelkezéseket, és véleményüket ütköztetve hozzák meg döntésüket”.

Az Alkotmánybíróság szerint ez a döntési forma azonban csak abban az esetben felel meg a társasbíráskodás elvének és a tisztességes eljáráshoz való jog követelményének, ha a tanács tagjai fizikailag is jelen vannak a tanácsülésen.

Álláspontunk szerint a fentebb kifejtettekből, és a Pp. 121. § (1) bekezdés e) pontjához fűzött jogalkotói indokolásból is egyértelműen következik, hogy a Versenytanács mint döntést hozó testületi szerv működésének és eljárásának meg kell felelnie a társasbíráskodással szemben támasztott, az AB határozatban megjelenő alkotmányos követelményeknek ahhoz, hogy működése és döntéshozatala megfeleljen az Alaptörvény 27. cikke szerinti társasbíráskodás elvének, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jog, illetve az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság és jogbiztonság alkotmányos követelményének.

E döntési forma azonban csak abban az esetben felel meg e követelményeknek, ha a Versenytanács tagjai fizikailag is egyidejűleg jelen vannak a tanácsülésen.

Mivel az eljáró Versenytanács tagjai a 2014. december 22-i állítólagos tanácsülésükön együttesen nem voltak jelen a GVH épületében, hanem akár távközlő eszköz segítségével vagy bármely egyéb nem megismerhető és reprodukálható módon hozták meg az alapügyben határozatukat, e döntési forma kifejezetten sérti a tisztességes eljáráshoz való jogunkat, a jogállamiság és jogbiztonság, továbbá a társasbíráskodás alkotmányos alapelvét, ráadásul egyúttal a Ket. 121. § (1) bekezdése e) pontja szerinti semmisségi okot is jelent, hiszen a határozatképesség és a határozat megtárgyalása csak személyes fizikai jelenlét mellett értelmezhető.

Az a döntést hozó versenytanácsülés határozatképes sem lehet, melyen a Versenytanács tagjai egy időben fizikailag nincsenek jelen.

Az Alkotmánybíróság az AB határozat 70. pontjában kiemelte, hogy a döntéshozó testületi szerv döntéseinek meghozatalakor az eljáró testületi szerv „tagjainak személyes jelenléte kötelező, és együttes jelenlétük még a zárt célú távközlő hálózat alkalmazása esetében sem mellőzhető”.

Konklúzióként az AB határozat 72. pontjában megállapította, hogy ha bármely testületi szerv „így hozza meg ... döntését, hogy a tanácsülés megtartására a törvényes határidőn belül ténylegesen nem kerül sor, megsértette a tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos követelményét”.

Fontos továbbá kiemelni az alkotmánybíróági határozat azon, testületi szervek döntéshozatalával kapcsolatos alapvetését is, mely a jogállamiság és a tisztességes eljáráshoz fűződő jog kontextusát érinti. E szerint „a jogállam értékrendjének egyik legfontosabb pillére a jogállami garanciák érvényre juttatása a jogintézmények működése során. Ezek hiányában sérül a jogbiztonság, a jogszabályok következményeinek kiszámíthatósága és esetlegessé válhat az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapvető jogok érvényre juttatása is”.

E kontextusban az AB határozat 92. pontja kitér arra is, hogy „az ügy elsőfokú elintézése alatt nemcsak a megtámadott érdemi határozat meghozatalában való részvételi, hanem minden olyan eljárási cselekményt érteni kell, amely az érdemi döntés meghozatalához vezetett, vagy arra kihatással lehetett”.

Az AB határozatban az Alkotmánybíróság a fenti szempontokat illetően kijelölte a testületi szervek döntéshozatalával kapcsolatos alkotmányos jogértelmezés tartalmi kereteit, melynek a Versenytanács döntése nem felelt meg, hiszen alperes által sem vitatottan a Versenytanács tagjai döntésüket anélkül hozták meg, hogy egy időben fizikailag jelen lettek volna a tanácsülésen, ráadásul eljárásuk nem is került dokumentálásra, így utólag nem rekonstruálható az sem, hogy pontosan milyen körülmények között született a Versenytanács döntése, ráadásul az eljárt bíróságok az ezen semmisségi okra vonatkozó körülmények tisztázására irányuló bizonyítási indítványaink teljesítését elutasította.

Ezáltal sérült a pártatlanság, az elfogulatlan és tisztességes eljárás alkotmányos követelménye, és sérült a jogállamiság, jogbiztonság alkotmányos követelménye is.

Az AB határozat 67. pontjában az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy „a társasbíráskodás és a bírói függetlenség egymást kiegészítő és a tisztességes eljárás követelményével szoros összefüggésben lévő alkotmányos követelmények ... a bíróság függetlenségének ereje és a tisztességes eljárás fokozott garanciája fejeződik ki abban, hogy a – lelkiismeretüknek megfelelő – törvényes döntés meghozatalára feljogosított ...[tagokból álló Verseny]tanács mérlegelő tevékenységének

Az AB határozat tehát a tanácsulást egy együttes tevékenységet feltételező döntési formának tartja, mely a Versenytanács tanácsulására is vonatkozó alkotmányos követelmény, melynek az alapügyben eljáró Versenytanács nem tett eleget, mely egyben kiszámíthatatlanná tette a jogalkalmazást azáltal is, hogy nem készült semminemű olyan irat, melyből utólagosan megállapítható lenne a Versenytanács döntéshozatala körülményeinek jogszerűsége, mely által közvetlenül sérült az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti, jogállamiság részét képező jogbiztonság alkotmányos követelménye is.

- A Versenytanács érdemi határozatának meghozatalával kapcsolatos semmisségi okra alapított kereseti kérelmünk vonatkozásában a tényállást egyáltalán nem derítették fel az eljáró bíróságok, bizonyítási eljárás nem került lefolytatásra, ezért ezzel kapcsolatban is súlyosan sérültek a tisztességes eljáráshoz fűződő, Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jogaink.

A beavatkozás lehetőségéről történő, a Pp. 332. § (5) bekezdés szerinti kötelező bírói értesítés elmaradása, illetve a megfelelő értesítés hiánya sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogunkat

- A Pp. 332. § (5) bekezdésének kőgens rendelkezése szerint „ha a közigazgatási eljárásban ellenérdekű fél szerepelt, a bíróság értesíti őt a beavatkozás lehetőségéről”.

Tényszerűen megállapítható tehát, hogy mind az **elsőfokú**, mind a másodfokú **bíróság** úgy ítélte meg, hogy az alapul szolgáló kartellügyben az egyes eljárás alá vontak ellenérdekű felek voltak, ezért **végzést hozott** arról, hogy a közigazgatási eljárásban ellenérdekű félként szereplő, de a Versenytanács határozatát keresettel meg nem támadó vállalkozásokat tájékoztassa a beavatkozás lehetőségéről.

Ugyanakkor **nem tett eleget** a beavatkozás lehetőségéről szóló **végzés szabályszerű közlésére** vonatkozó jogszabályi kötelezettségének.

Az elsőfokú bíróság 32.K.30.768/2015/2-I. sorszámú végzése tárgyaláson kívül hozott végzés volt, ezért azt kézbesítés útján kellett volna az elsőfokú bíróságnak az érintettekkel közölni.

A Pp. 99. § (1) bekezdése egyértelmű rendelkezést tartalmaz a bírósági iratok kézbesítésére vonatkozóan, rögzítve, hogy „a bírósági iratokat ... postai szolgáltató útján kell kézbesíteni ... a kézbesítés a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó külön jogszabályok szerint történik”.

E külön jogszabályok a postai szolgáltatásról szóló 2012. évi CLIX. törvény („*Postatörvény*”), a 335/2012. (XII.4.) Korm. rendelet („*Postarendelet*”), továbbá a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII.1.) IM rendelet („*Büsz.*”).

A Büsz. 35. § (1) bekezdése a bírósági irat kézbesítésének módja tekintetében kötelezően írja elő a bíróság számára, hogy: „a bíróság az olyan iratot, amely átvételéhez joghatály fűződik, vagy amely átvételének igazolására szükség van, *tértivevénnyel postázza*”.

Hasonló szabályt tartalmaz a Postatörvény 3. § (3) bekezdése is: „a hivatalos iratok az e célra *rendszeresített* *tértivevénnyel ... adhatók fel*”.

A fellebbezési tárgyalás 42. sorszámú jegyzőkönyve 4. oldalának utolsó előtti bekezdésében a tanács elnöke arról tájékoztatott bennünket, hogy „a beavatkozás lehetőségéről tájékoztató 2-I. sorszámú végzés kézbesítésére vonatkozó *vétívek nem állnak rendelkezésre*”.

Mindez egyértelműen azt jelentette, hogy a Pp. 332. § (5) bekezdése szerinti kötelező bírósági értesítés nem volt szabályszerű, ezért a kézbesítést meg kellett volna ismételni.

A bíróságnak a Pp. 332. § (5) bekezdése szerinti értesítésének megtörténtéhez egyértelmű jogkövetkezmény kapcsolódik, hiszen a közigazgatási eljárás keresetet nem előterjesztő ügyfele eldöntheti, hogy a mások által indított közigazgatási perbe be kíván-e avatkozni vagy sem, és ha igen, kinek az oldalán, mivel jogi érdekeltiségét a törvény eleve vélelmezi.

A Pp. 332. § (5) bekezdése szerinti beavatkozásra történő bírósági felhívás csak akkor lehet szabályszerű, ha az írásban, *tértivevénnyel* történik meg, és így igazolható, hogy a beavatkozásra jogosult a beavatkozás lehetőségére történő bírósági értesítést ténylegesen át is vette, hiszen ezen értesítés csak az átvétel igazolása által hatályosulhat.

Az átvétel igazolásának, vagyis az értesített ellenérdekű fél által aláírt *tértivevénynek* a bíróság rendelkezésére kell állnia.

Ha az értesítés megtörténté nem igazolt, úgy az értesítés nem tekinthető szabályszerűnek, azt meg kell ismételni.

A közigazgatási perbe történő beavatkozásról szóló 13/2012. (XI.8.) KK vélemény 2. pontja „*a bíróság szabályszerű felhívása kitélt használja a beavatkozás lehetőségéről történő értesítés Pp. 332. § (5) bekezdése szerinti kötelező bírósági értesítési módként*”.

53. Az irányadó bírói gyakorlat konzekvens a tekintetben, hogy „*lényeges eljárási szabálysértés, ha a bíróság a közigazgatási ügyben az ellenérdekű felet nem értesíti a per megindulásáról, és nem oktatja ki a beavatkozás lehetőségéről*” (BH2002.40. számú jogeset).

A Legfelsőbb Bíróság e döntésében kifejtette, hogy „a bíróságnak a közigazgatási ügyekben részt vevő felet minden esetben értesítenie kell a per megindulásáról, és ki kell oktatnia a beavatkozás lehetőségéről ... az elsőfokú bíróság ... elmulasztotta a kioktatás-értesítési kötelezettségét ... ezzel *lényeges eljárási szabályt sértett: megakadályozta, hogy az esetleg beavatkozni kívánó a perbeli jogait gyakorolhassa*”.

A másodfokú bíróság és a Kúria is *lényeges eljárási szabálysértést* követett el, amikor alaptörvény-sértő módon nem észlelte az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértését, és a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján nem helyezte hatályon kívül az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az alaptörvény-ellenesség jelen esetben elsődlegesen az **Alaptörvény XXVIII. cikkének megsértésében** jelenik meg a tisztességes eljáráshoz fűződő jogainkkal összefüggésben, hiszen önmagában a tisztességes eljáráshoz fűződő jogainkat sérti, ha olyan eljárásban kell részt vennünk, melyben a bíróságok a jogszabályok szövegét nem azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik, mivel az ilyen bírósági eljárás nem biztosítja, hogy független és pártatlan bíróság tisztességes tárgyaláson bírálja el ügyünket.

A Kúria, érezvén, hogy az *eljáró bíróságok részére nem állt rendelkezésre olyan *tértivevény**, mely igazolta volna a Pp. 332. § (5) bekezdése szerinti kötelező értesítést tartalmazó végzés Pp. 219. § (1) bekezdés d) pontja szerinti szabályszerű értesítését, ezért arra az álláspontra helyezkedett, hogy azok a bírósággal sújtott vállalkozások, akik nem támadták meg keresettel az alperesi határozatot, nem

tekinthetők a Pp. 332. § (5) bekezdés szerinti ellenérdeklő feleknek, akiket kötelező volna értesíteni a beavatkozás lehetőségéről (felülvizsgálati ítélet 89. pont).

Ugyanakkor **iratellenesen** azt állapította meg a Kúria, hogy „*az elsőfokú bíróság a Pp. 332. § (5) bekezdése szerinti érintetteket tájékoztatta a beavatkozás lehetőségéről*”, bár **e tájékoztatás szabályszerű megtörténtét igazoló vétívek nem álltak egyik bíróságnak sem a rendelkezésére.**

A Kúria az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését és 28. cikkét sértő, **alaptörvény-ellenes jogértelmezéssel** helyezkedett arra az álláspontra, hogy a **vissza nem érkezett - a bíróság rendelkezésére nem álló - vétívek helyett „a bírósági Másolatok Könyvének 24. sorszámú oldaláról készített fénymásolat alátámasztja”** a szabályszerű kézbesítést, mely szerint állítólag I. r. felperes 2016. április 13-án a 2-I. sorszámú elsőfokú végzésről és 5 db tértivevényről fényképfelvételt készített volna.

E minden ténybeli alapot is nélkülöző, a Pp. 332. § (5) bekezdésére és a Pp. 219. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltakra vonatkozó bírói **jogértelmezés súlyosan alaptörvény-ellenes**, hiszen a tisztességes eljáráshoz fűződő jogainkat sértve olyan joghatást tulajdonít a Másolatok Könyvébe tett - egyébként valótlan tartalmú - bejegyzésnek, mellyel csak a visszaérkezett, és a bírósági iratoknál elfelkvő tértivevény rendelkezhet.

A tértivevény más dokumentummal - főként a bíróság nyilvánvaló mulasztását elfedni hivatott, áthúzott és javított másolatok könyvi bejegyzéssel - nem helyettesíthető.

54. Az Alkotmánybíróság több eseti döntésében foglalkozott a szabályszerű közlés alapjogi vonatkozásaival.

A 18/2017. (VII.18.) AB határozatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy „*a kézbesítés tényének és időpontjának igazolására (bizonyítására) szolgál a tértivevény (vétív), mely a postai kézbesítést követően bekerül a bírósági iratokba ...*”.

A tértivevény akkor alkalmas a kézbesítés szabályszerűségének igazolására, „*ha abból beazonosítható, hogy kinek milyen iratot és mikor kézbesítettek*”. A Másolatok Könyvébe a bíróság alkalmazottja által tett áthúzással és javítással sújtott utólagos bejegyzés **nem tekinthető a kézbesítés szabályszerűségét igazolni képes, a vétívet helyettesítő dokumentumnak.**

Mellékeljük ezzel kapcsolatosan a Kúria által alaptörvény-ellenesen „*bizonyíték*”-ként hivatkozott Másolatok Könyvét, illetve az arról igényelt hiteles másolatot, melyből látható, hogy ez a papírdarab lenne hivatott az 5 db vétívet kiváltani az igen tisztelt Kúria szerint.

Ezen álláspont súlyosan alaptörvény-ellenes, sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben foglalt alkotmányos követelményeket.

Mellékeljük ezen túlmenően az elsőfokú bírósághoz e tárgyban 2016. november 28-án benyújtott bejelentésünket és 2016. december 8-án érkezett kifogásunkat, mely részletesen megvilágítja az események hátterét, és körülírja e kirívó, az ügy érdemére kiható alapjogsértést, és egyben hű képet ad arról, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon milyen lehetőségeink voltak az iratok megtekintésére, és reális megvilágításba kerül, hogyan lehetett volna a hiányzó 1.472 oldalnyi közigazgatási iratanyagot a bírósági irodán beazonosítani, és kitalálni, hogy mely iratokat nem kaptuk meg annak ellenére, hogy azok ellenértékét kifizettük.

Álláspontunk szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy amennyiben a beavatkozással kapcsolatos bírósági végzés közlésének időpontja **nem állapítható meg, akkor az elkészttség jogkövetkezményeit nem lehet a félre hátrányosan alkalmazni.**

Az eljáró bíróságok nem tudták konkrétan megjelölni, hogy melyik beavatkozásra jogosult fél mikor vette volna át az elsőfokú bíróság beavatkozással kapcsolatos állítólagos végzését, vagyis **nem vitásan a végzés közlésének időpontja megalapozott módon nem határozható meg, e tény viszont nem eshet sem a beavatkozni szándékozó, sem egyéb felek terhére.**

Egyébként a perbe beavatkozni szándékozó [REDACTED] kifejezett nyilatkozatot tett arra vonatkozóan, hogy a beavatkozásról szóló értesítést nem kapta meg, viszont a perről csak a másodfokú eljárás során szerzett tudomást, így az eljáró bíróságok mulasztása folytán a beavatkozás számára már nem vált lehetségessé.

A tisztességes eljáráshoz való jogunk, a perek ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogunk és az ügyfélegyenlőség is súlyosan sérült az eljáró bíróságok mulasztásai folytán.

A peres feleknek ugyanis már önmagában is joguk van arra, hogy az eljáró bíróságok az irányadó rendben folytassák le az eljárást, és hozzák meg döntésüket.

Az elsőfokú bíróság a beavatkozással kapcsolatos törvényi kötelezettségének nem tett eleget, a másodfokú bíróság és a Kúria pedig nem érzékelte e lényegi eljárási szabálysértést, és az e tekintetben is jogsértő elsőfokú és másodfokú ítéletet a Kúria is hatályában fenntartotta.

E jogsértés kihatással volt az ügy érdemében hozott döntés jogszerűségére is, mert a beavatkozók álláspontjának megismerése nélkül határoztak az eljáró bíróságok, így a beavatkozók által esetlegesen előterjeszteni kívánt kifogások, észrevételek érdemi elbírálására sem tudott sor kerülni.

Eljárási jogaink azáltal is sérültek, hogy oldalunkon és pernyertességünket előmozdítandó nem tudott részt venni az eljárásban az [REDACTED] [REDACTED] illetve egyéb érdekelt gazdasági szereplő.

Ez különösen annak figyelembevételével jelentett számunkra jogsérelmet, hogy az eljáró bíróságok álláspontja szerint például a rajtaütési jegyzőkönyvekkel összefüggésben csak az érintett társaságok, így a beavatkozni szándékozó társaság(ok) tehettek volna kifogást, l. r. felperes a közvetlen érintettség hiányában nem.

Ily módon az adott jogkérdésekkel, körülményekkel közvetlen kapcsolatban álló érdekelt, érintett felek perbelépési lehetőségének biztosítása álláspontunk szerint elengedhetetlen alapvető garanciális kötelezettséget rótt az eljáró bíróságokra, melynek a tisztességes eljáráshoz fűződő jogainkat sértő módon, az Alaptörvény 28. cikkébe ütköző, alaptörvény-ellenes jogértelmezésük miatt nem tettek eleget.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiságból vezette le az Alkotmánybíróság a jogbiztonság alkotmányos elvét, mely kifejezi azt az alapelvet, hogy elsődlegesen a jogban, annak tartalmában és stabilitásában bízni lehet.

A jogbiztonság a jogalkalmazótól azt várja el elsődlegesen, hogy intézkedései jogszerűek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak legyenek.

Az eljárási garanciák elválaszthatatlanok a jogállamiság fogalmától, hiszen azok egyenesen a jogállamiság illetve a jogbiztonság elvéből fakadnak.

Álláspontunk szerint az ügy eldöntése szempontjából releváns körülmény a beavatkozásról történő értesítés szabályszerűsége, tényleges megtörténtének hitelt érdemlő igazolása, ugyanis az erről szóló végzés egy bírósági határozat, melynek kézbesítésére szigorú és egyértelmű szabályok vonatkoznak.

E szabályok eljárásbeli garanciát jelentenek a joghatást kiváltó bírósági intézkedések hatályosulása vonatkozásában, mely elengedhetetlen pillére a törvényes eljárásrendnek, és a bíróságok működésébe vetett közbizalomnak.

E nélkül az eljárás tisztességessége és az azzal kapcsolatos jogbiztonság egyaránt megkérdőjelezhető, és sérülnek ezzel kapcsolatosan az eljárásban felperesi részvevőként az ezen eljárás tisztességes lefolytatásához való jogaink.

A bíróságok eljárásával szemben alkotmányos elvárás, hogy az megfelelően a függetlenség, pártatlanság, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelményének, mely csak az eljárásbeli garanciák maradéktalan betartásán keresztül érvényesülhet.

55. Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a fentiekben levezetett részletes indokolásra figyelemmel alkotmányjogi panaszunkat bírálja el, és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján a Kúria bírósági eljárást befejező Kfv.VI.38.108/2016/26 sorszámú felülvizsgálati ítélete alaptörvény-ellenességét – a Fővárosi Törvényszék felülvizsgálati ítélettel hatályában fenntartott 2.Kf.650.053/2016/42 számú jogerős ítéletére, és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság e jogerős ítélettel helybenhagyott, ugyancsak alaptörvény-ellenes 32.K.30.768/2015/105 számú elsőfokú ítéletére kiterjedő hatállyal állapítsa meg, és az alaptörvény-ellenes fenti bírói ítéleteket semmisítse meg, azzal, hogy az Abtv. 43.

§ (4) bekezdésének alkalmazásával kérjük, szíveskedjék a GVH alaptörvény-ellenes bírói döntéssel felülvizsgált Vj65-205(215)/2012 számú kartellügyben hozott hatósági határozatát is megsemmisíteni.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdésére, 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II.27.) Tü határozat 36. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nyilatkozunk, hogy alkotmányjogi panasz indítványunkkal összefüggésben nevünk nyilvánosságra hozatalához hozzájárulunk.

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, szíveskedjék a peres eljárás iratait a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól beszerezni annak érdekében, hogy átfogóan megvizsgálhassa a peres eljárás egészét illetően alkotmányjogi panaszunk tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos alapjogunk sérelmére alapított részének alaposságát.

Budapest, 2018. január 11.

Tisztelettel

Dr. PINTÉR ZOLTÁN
ügyvéd

Dr. Pintér Zoltán Ügyvédi Iroda
1026 Budapest, Pasaréti út 129.
Tel.: 2000-747, Fax: 398-0289
e-mail: dr.pinter@pinterui.hu

ÉTER-1 Mérnöki és Tanácsadó Kft.
indítványozó

képv.: Dr. Pintér Zoltán ügyvéd
(ügyvédi igazolvány száma: 110740)

Mellékletek:

1. ügyvédi meghatalmazás
2. indítványozó ÉTER-1. Kft. cégkivonata
3. 2016.03.30-i elsőfokú bírósághoz benyújtott iratmásolati kérelem
4. 2016.03.31-i iratmásolat kiadási kérelem
5. a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elnöke részére megküldött tájékoztatás
6. a Fővárosi Törvényszék Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumához 2016.05.27-én benyújtott felvilágosítás-kérés/panasz
7. a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz 2016.11.28-án benyújtott bejelentés
8. a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz 2016.12.08-án benyújtott eljárás szabálytalansága elleni kifogás
9. a Másolatok Könyvéről kapott hiteles másolat
10. a Kúriához 2017.09.01-én benyújtott iratmásolati kérelem
11. a Kúria Kfv.VI.38.108/2016/25 sorszámu végzése
12. [REDACTED] ta
13. [REDACTED] nyilatkozata
14. a GVH feljegyzése az iratmásolati illeték megfizetéséről (iratátadás)
15. [REDACTED] gyvezető 2015.11.26-i nyilatkozata
16. [REDACTED] gyvezető iratmásolatokkal kapcsolatos 2016.01.08-i nyilatkozata
17. a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz 2015.12.23-án benyújtott kiegészítő bizonyítási indítvány
18. a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz 2016.02.11-én benyújtott kiegészítő bizonyítási indítvány
19. a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 32.K.30.768/2015/160-II. sorszámu végzése
20. A GVH tájékoztatója az iratbetekintési jog versenyfelügyeleti eljárás versenytanácsai szakaszában való gyakorlásáról

T.

Alkotmánybíróság!

(felterjesztendő a Fővárosi Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság által)

Budapest

alkotmányjogi panasz iránti indítványa

az ÉTER-1. Mérnöki és Tanácsadó Kft.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] k

[REDACTED] ügyvéd

(Pintér Ügyvédi Iroda,
1026 Budapest, Pasaréti út 129. II/3.)

e-mail: dr.pinter@pinterui.hu

Dr. PINTÉR ZOLTÁN
ügyvéd
Dr. Pintér Zoltán Ügyvédi Iroda
1026 Budapest, Pasaréti út 129.
Tel.: 2000-747, Fax: 398-0289
e-mail: dr.pinter@pinterui.hu

[REDACTED]

ellen közigazgatási határozat (Vj65-
205/2012) felülvizsgálata iránt indult peres
eljárásban a Kúria ügy érdemében hozott
Kfv.VI.38.108/2016/26 sorszámú, a Fővárosi
Törvényszék jogerős 2.Kf.650.053/2016/42
sorszámú jogerős ítéletét hatályában fenntartó
felülvizsgálati ítélete, jogerős ítéletre és a
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi
Bíróság helyben hagyott
32.K.30.768/2015/105 számú elsőfokú
ítéletére is kiterjedő hatályú alaptörvény-
ellenességének megállapítása és
megsemmisítése iránt.

Mellékletek: ügyvédi meghatalmazás, és
egyéb mellékletek bontok szerint

Elektronikus úton benyújtva az elsőfokú
bíróshoz 2018. január 12. napján!